بغداد ولايتنه مخصوص سالنامه

١٣٠٩

BAGDAD

ولايت مطبعه سنده باصلمشدر

١٣٠٩

سنهٔ هجریه سنه مخصوصدر

سالنامهٔ ولایت بغداد

دفعه

٨

ولایت مطبعه سنده طبع اولنمشدر

مقدمه

سایهٔ معارفوایهٔ حضرت ملوکانه‌ده بغداد ولایت جلیله‌سنك بیك اوچیوزطقوز سنهٔ هجریه‌سی سالنامه‌سی سكزنجی دفعه اولمق اوزره طبع وتمثیل اولنمشدر

تقویم

یورطی گونلرینك رموزاتی

ا	ارمنی	ل	لاتین
ر	روم	ی	یهودی
ق	قتولك		

اشبو سالنامه تقویمی بغداد شهرینك عرضنه نسبتله حساب ایدلمشدر

محرم الحرام سنه ١٢٣٩

[illegible]	ايام مشهوره	امساك	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ايام	[illegible]	[illegible]	شهور
		٨ ١٥	٤ ٣٣	٨ ٥٦	٥ ١١	١٠ ١٣	پنجشنبه	٦	٢٥	١
	آخر ايام باحور	٢٣	٣٣	٥٧	١٤	١٤	جمعه	٧	٢٦	٢
بر		٢٩	٣٣	٥٨	١٣	١٦	جمعه ايرتسى	٨	٢٧	٣
		٣١	٣٣	٥٩	١٤	١٨	بازار	٩	٢٨	٤
ى		٣٣	٣٤	٩ ٠٠	١٥	٢٠	بازار ايرتسى	١٠	٢٩	٥
	اول سموم مريم	٣٥	٣٤	٩ ٠٠	١٥	٢٢	صالى	١١	٣٠	٦
		٣٧	٣٤	١	١٦	٢٤	چهارشنبه	١٢	٣١	٧
	اغستوس رومى	٣٩	٣٤	١	١٧	٢٥	پنجشنبه	١٣	١	٨
		٤١	٣٤	٢	١٨	٢٦	جمعه	١٤	٢	٩
له	يوم عاشورا	٤٣	٣٤	٣	١٨	٢٧	جمعه ايرتسى	١٥	٣	١٠
		٤٥	٣٤	٣	١٩	٢٨	بازار	١٦	٤	١١
سعد		٤٧	٣٠	٤	٢٠	٣٠	بازار ايرتسى	١٧	٥	١٢
		٤٠	٣٠	٥	٢١	٣٢	صالى	١٨	٦	١٣
		٤٢	٣٠	٥	٢٢	٣٣	چهارشنبه	١٩	٧	١٤
		٤٤	٣٠	٦	٢٢	٣٥	پنجشنبه	٢٠	٨	١٥
		٤٦	٢٩	٧	٢٣	٣٧	جمعه	٢١	٩	١٦
		٤٨	٢٩	٧	٢٤	٣٩	جمعه ايرتسى	٢٢	١٠	١٧
	[illegible]	٥١	٢٩	٨	٢٥	٤١	بازار	٢٣	١١	١٨
		٥٣	٢٩	٩	٢٦	٤٣	بازار ايرتسى	٢٤	١٢	١٩
	آخر ايام سموم	٥٥	٢٨	١٠	٢٧	٤٤	صالى	٢٥	١٣	٢٠
		٥٧	٢٨	١٠	٢٨	٤٦	چهارشنبه	٢٦	١٤	٢١
ى		٨ ٥٩	٢٨	١١	٢٩	٤٨	پنجشنبه	٢٧	١٥	٢٢
		٩ ١	٢٨	١٢	٣٠	٥١	جمعه	٢٨	١٦	٢٣
[illegible]		٤	٢٧	١٢	٣١	٥٣	جمعه ايرتسى	٢٩	١٧	٢٤
	سنه ١٢٣٩ جلوس همايون	٦	٢٧	١٣	٣٢	٥٥	بازار	٣٠	١٨	٢٥
		٨	٢٧	١٣	٣٣	١٠ ٥٧	بازار ايرتسى	٣١	١٩	٢٦
	ايلول افرنجى	١١	٢٧	١٤	٣٥	١١ ٠٠	صالى	١	٢٠	٢٧
		١٣	٢٦	١٥	٣٦	٢	چهارشنبه	٢	٢١	٢٨
		١٥	٢٦	١٦	٣٧	٥	پنجشنبه	٣	٢٢	٢٩
		٣ ٤٧	٦ ٤٦	٩ ٤٦	٥ ٣٩	١١ ٨	جمعه	٤	٢٣	٣٠

صفر الخیر

شهور: عربیه	شهور: رومیه	شهور: افرنجیه	ایام	طلوع شمس (ساعت دقیقه)	ظهر (ساعت دقیقه)	عصر (ساعت دقیقه)	عشا (ساعت دقیقه)	امساك (ساعت دقیقه)	ایام مشهوره	
١	٢٤	٥	جمعه ایرتسی	١١ ٥٥	٥ ٤١	٩ ٣٣	١ ٤٩	٩ ٤٣		
٢	٢٥	٦	بازار	٥٤	٤٤	١٨	٤٥	٤٤		
٣	٢٦	٧	بازار ایرتسی	٥٦	٤٣	٥٨	٤٥	٤٤		ل
٤	٢٧	٨	صالی	٥٨	٤٤	١٩	٤٥	٤٦		
٥	٢٨	٩	چهارشنبه	٦٠	٤٥	٢٠	٤٥	٤٨		م
٦	٢٩	١٠	پنجشنبه	٢٢	٤٦	٢٠	٤٥	٣٠		
٧	٣٠	١١	جمعه	٤٤	٤٧	٤١	٤٤	٣٤		
٨	٣١	١٢	جمعه ایرتسی	٤٥	٤٧	٤٤	٤٤	٣٥		
٩	١	١٣	بازار	٤٦	٤٨	٤٤	٤٤	٣٧	ایلول رومی	
١٠	٢	١٤	بازار ایرتسی	٤٧	٤٨	٤٣	٤٤	٣٩		
١١	٣	١٥	صالی	٤٨	٤٩	٤٣	٤٤	٤٢		
١٢	٤	١٦	چهارشنبه	٣٠	٥٠	٤٤	٤٤	٤٤		
١٣	٥	١٧	پنجشنبه	٣٢	٥١	٤٤	٤٤	٤٦	شكستن كرما	
١٤	٦	١٨	جمعه	٣٤	٥٢	٤٥	٤٤	٤٨		
١٥	٧	١٩	جمعه ایرتسی	٣٦	٥٣	٤٥	٤٤	٥١		ق
١٦	٨	٢٠	بازار	٣٨	٥٤	٤٦	٤٤	٥٣		رقیه
١٧	٩	٢١	بازار ایرتسی	٣٩	٥٥	٤٦	٤٣	٥٥		
١٨	١٠	٢٢	صالی	٤٢	٥٦	٤٧	٤٣	٩ ٥٨		
١٩	١١	٢٣	چهارشنبه	٤٤	٥٧	٤٧	٤٣	١٠ ٠	تحویل شمس میزان	
٢٠	١٢	٢٤	پنجشنبه	٤٧	٥٨	٤٨	٤٣	٢	اول فصل خریف	
٢١	١٣	٢٥	جمعه	٤٩	٥٩	٤٨	٤٢	٥		ا
٢٢	١٤	٢٦	جمعه ایرتسی	٥١	٦ ٠	٤٩	٤٢	٧		
٢٣	١٥	٢٧	بازار	٥٣	١	٤٩	٤٢	٩		راق
٢٤	١٦	٢٨	بازار ایرتسی	٥٥	٢	٣٠	٤٢	١١		راق
٢٥	١٧	٢٩	صالی	٥٧	٣	٣٠	٤١	١٣		ی
٢٦	١٨	٣٠	چهارشنبه	١١ ٥٩	٤	٣١	٤١	١٥	تشرین اول ابتداسی	
٢٧	١٩	١	پنجشنبه	١٢ ٢	٥	٣١	٤١	١٧		كیا
٢٨	٢٠	٢	جمعه	٤	٧	٣١	٤٠	١٩		
٢٩	٢١	٣	جمعه ایرتسی	١٢ ٦	٦ ٨	٩ ٣٣	٨ ٤٠	١٠ ٢٢		

ربيع الاول

عربية	رومية	افرنجية	ايام	طلوع شمس (ساعت دقيقه)	ظهر (ساعت دقيقه)	عصر (ساعت دقيقه)	عشا (ساعت دقيقه)	امساك (ساعت دقيقه)	ايام شهوره	[illegible]
١	٢٢	٤	بازار	٨ ١٢	٩ ٩	٩ ٣٢	١ ٤٠	١٠ ٢٢		
٢	٢٣	٥	بازارايرتسى	١٠	١٠	٣٣	٤٠	٢٦		
٣	٢٤	٦	صالى	١٣	١١	٣٣	٤٠	٢٨		
٤	٢٥	٧	چهارشنبه	١٥	١٢	٣٣	٤٠	٣٠		
٥	٢٦	٨	پنجشنبه	١٧	١٣	٣٤	٤٠	٣٢		[illegible]
٦	٢٧	٩	جمعه	١٩	١٤	٣٤	٤٠	٣٤		[illegible]
٧	٢٨	١٠	جمعه ايرتسى	٢١	١٥	٣٤	٤٠	٣٦		
٨	٢٩	١١	بازار	٢٣	١٦	٣٥	٤٠	٣٨		
٩	٣٠	١٢	بازارايرتسى	٢٥	١٧	٣٥	٤٠	٤٠		
١٠	١	١٣	صالى	٢٧	١٨	٣٦	٤٠	٤٢	تشرين اول رومي	
١١	٢	١٤	چهارشنبه	٢٩	١٩	٣٦	٤٠	٤٤		[illegible]
١٢	٣	١٥	پنجشنبه	٣١	٢٠	٣٦	٤٠	٤٦	ليلة مولد النبي ﷺ	[illegible]
١٣	٤	١٦	جمعه	٣٣	٢١	٣٧	٤٠	٤٨		[illegible]
١٤	٥	١٧	جمعه ايرتسى	٣٥	٢٢	٣٧	٤٠	٥٠	اوائل ايام مطر	[illegible]
١٥	٦	١٨	بازار	٣٧	٢٣	٣٧	٤٠	٥٢		
١٦	٧	١٩	بازارايرتسى	٣٩	٢٤	٣٨	٤١	٥٤		[illegible]
١٧	٨	٢٠	صالى	٤١	٢٥	٣٨	٤١	٥٦		[illegible]
١٨	٩	٢١	چهارشنبه	٤٣	٢٦	٣٨	٤١	١٠ ٥٨		[illegible]
١٩	١٠	٢٢	پنجشنبه	٤٥	٢٧	٣٨	٤٢	١١ ٠٠		[illegible]
٢٠	١١	٢٣	جمعه	٤٧	٢٨	٣٩	٤٢	٢	تحويل شمس بعقرب	
٢١	١٢	٢٤	جمعه ايرتسى	٤٩	٢٩	٣٩	٤٢	٤		
٢٢	١٣	٢٥	بازار	٥١	٣٠	٣٩	٤٣	٦	[illegible]	
٢٣	١٤	٢٦	بازارايرتسى	٥٣	٣١	٣٩	٤٣	٨		
٢٤	١٥	٢٧	صالى	٥٥	٣٢	٤٠	٤٣	١٠		
٢٥	١٦	٢٨	چهارشنبه	٥٧	٣٣	٤٠	٤٣	١٢		
٢٦	١٧	٢٩	پنجشنبه	١٠ ٥٩	٣٤	٤٠	٤٤	١٤		
٢٧	١٨	٣٠	جمعه	١ ١	٣٥	٤٠	٤٤	١٥		
٢٨	١٩	٣١	جمعه ايرتسى	٣	٣٦	٤٠	٤٤	١٧		
٢٩	٢٠	١	بازار	٥	٣٧	٤١	٤٥	١٨	تشرين ثاني افرنجي	[illegible]
٣٠	٢١	٢	بازارايرتسى	١١ ٧	٩ ٣٨	٩ ٤١	١ ٤٥	١١ ٢٠		

شهور			ايام	طلوع شمس	ظهر	عصر	عشا	امساك	ربيع الثاني	
ايام عربيه	ايام رومي	ايام افرنجي		دقيقه ساعت	دقيقه ساعت	دقيقه ساعت	دقيقه ساعت	دقيقه ساعت	ايام مشهوره	[illegible]
١	٢٢	٣	صالی	١ ١٨	٦ ٣٩	٩ ٤٤	١ ٢٤	١١ ٢٢		
٢	٢٣	٤	چهارشنبه	١٩	٣٩	٤٤	٢٤	٢٣		
٣	٢٤	٥	پنجشنبه	٢٠	٤٠	٤٤	٢٤	٢٥		
٤	٢٥	٦	جمعه	٢١	٤٠	٤٤	٢٥	٢٧		
٥	٢٦	٧	جمعه ايرتسى	٢٢	٤١	٤٤	٢٥	٢٩	روز قاسم	١٢٩
٦	٢٧	٨	بازار	٢٣	٤٢	٤٤	٢٥	٣٠		
٧	٢٨	٩	بازار ايرتسى	٢٦	٤٣	٤٤	٢٥	٣٢		
٨	٢٩	١٠	صالی	٢٨	٤٤	٤٤	٢٥	٣٤		
٩	٣٠	١١	چهارشنبه	٢٩	٤٥	٤٤	٢٥	٣٥		
١٠	٣١	١٢	پنجشنبه	٢٩	٤٦	٤٤	٢٥	٣٧		
١١	١	١٣	جمعه	٣٠	٤٧	٤٤	٢٥	٣٨	تشرين ثانينك ابتداسى	
١٢	٢	١٤	جمعه ايرتسى	٣١	٤٨	٤٤	٢٥	٤٠		
١٣	٣	١٥	بازار	٢٩	٤٩	٤٤	٢٦	٤١		
١٤	٤	١٦	بازار ايرتسى	٣٠	٥٠	٤٤	٢٦	٤٣		
١٥	٥	١٧	صالی	٣٣	٥١	٤٤	٢٦	٤٤		
١٦	٦	١٨	چهارشنبه	٣٤	٥٢	٤٤	٢٦	٤٦		
١٧	٧	١٩	پنجشنبه	٣٥	٥٣	٤٤	٢٦	٤٧		
١٨	٨	٢٠	جمعه	٣٦	٥٣	٤٤	٢٦	٤٩		
١٩	٩	٢١	جمعه ايرتسى	٣٨	٥٤	٤٤	٢٦	٥٠		٢٣
٢٠	١٠	٢٢	بازار	٣٩	٥٤	٤٥	٢٧	٥١	تحويل شمس بقوسه	
٢١	١١	٢٣	بازار ايرتسى	٤١	٥٥	٤٥	٢٧	٥٢		
٢٢	١٢	٢٤	صالی	٤٢	٥٦	٤٥	٢٧	٥٣		
٢٣	١٣	٢٥	چهارشنبه	٤٣	٥٦	٤٥	٢٧	٥٤		٢٢
٢٤	١٤	٢٦	پنجشنبه	٤٤	٥٧	٤٥	٢٧	٥٥		
٢٥	١٥	٢٧	جمعه	٤٥	٥٧	٤٥	٢٧	٥٦		
٢٦	١٦	٢٨	جمعه ايرتسى	٤٦	٥٨	٤٥	٢٧	٥٧		
٢٧	١٧	٢٩	بازار	٤٧	٥٨	٤٥	٢٨	٥٨		
٢٨	١٨	٣٠	بازار ايرتسى	٤٨	٥٩	٤٦	٢٨	١١ ٥٩		
٢٩	١٩	١	صالی	١ ٤٩	٦ ٥٩	٩ ٤٦	١ ٢٨	١٢ ٠٠	كانون اولك ابتداسي	

شهور عربيه	شهور روميه	شهور افرنجيه	ايام	طلوع شمس (ساعت دقيقه)	ظهر (ساعت دقيقه)	عصر (ساعت دقيقه)	عشا (ساعت دقيقه)	امساك (ساعت دقيقه)	ايام مشهوره	[illegible]
١	٢٠	٢	چهارشنبه	١ ٥٠	٧ ٠	٩ ٤٦	١ ٢٨	١٢ ١		ذراق
٢	٢١	٣	پنجشنبه	٥١	٠	٤٦	٢٨	١		
٣	٢٢	٤	جمعه	٥٢	١	٤٦	٢٨	٢		
٤	٢٣	٥	جمعه ايرتسى	٥٣	١	٤٦	٢٨	٣		
٥	٢٤	٦	بازار	٥٤	٢	٤٦	٢٨	٤		
٦	٢٥	٧	بازار ايرتسى	٥٥	٢	٤٦	٢٨	٤		
٧	٢٦	٨	صالى	٥٥	٣	٤٦	٢٨	٥		ل
٨	٢٧	٩	چهارشنبه	٥٦	٣	٤٦	٢٨	٥	آخر سقوط اوراق	
٩	٢٨	١٠	پنجشنبه	٥٧	٣	٤٦	٢٨	٦		
١٠	٢٩	١١	جمعه	٥٧	٤	٤٧	٢٨	٦		
١١	٣٠	١٢	جمعه ايرتسى	٥٨	٤	٤٧	٢٨	٧		س
١٢	١	١٣	بازار	٥٨	٤	٤٧	٢٨	٧	كانون اولك اولى	
١٣	٢	١٤	بازار ايرتسى	٥٨	٤	٤٧	٢٨	٨		
١٤	٣	١٥	صالى	٥٩	٤	٤٧	٢٨	٨		
١٥	٤	١٦	چهارشنبه	٥٩	٤	٤٧	٢٨	٩		
١٦	٥	١٧	پنجشنبه	٥٩	٤	٤٧	٢٨	٩		ر
١٧	٦	١٨	جمعه	٥٩	٤	٤٧	٢٨	٩		
١٨	٧	١٩	جمعه ايرتسى	٢ ٠	٥	٤٧	٢٨	٩	اول شب يلدا	
١٩	٨	٢٠	بازار	٠	٥	٤٧	٢٨	١٠		
٢٠	٩	٢١	بازار ايرتسى	٠	٥	٤٧	٢٨	١٠		اق
٢١	١٠	٢٢	صالى	٠	٥	٤٧	٢٨	١٠	تحويل شمس جدى	ى
٢٢	١١	٢٣	چهارشنبه	٠	٥	٤٧	٢٨	١٠	و اول اربعين	
٢٣	١٢	٢٤	پنجشنبه	٢ ٠	٥	٤٧	٢٨	١٠	فصل شتاء	سر
٢٤	١٣	٢٥	جمعه	١ ٥٩	٤	٤٧	٢٨	٩		ل
٢٥	١٤	٢٦	جمعه ايرتسى	٥٩	٤	٤٧	٢٨	٩	آخر شب يلدا	ل
٢٦	١٥	٢٧	بازار	٥٩	٤	٤٧	٢٨	٩		
٢٧	١٦	٢٨	بازار ايرتسى	٥٩	٤	٤٧	٢٨	٩		
٢٨	١٧	٢٩	صالى	٥٨	٤	٤٧	٢٨	٨		
٢٩	١٨	٣٠	چهارشنبه	٥٨	٤	٤٧	٢٨	٨		
٣٠	١٩	٣١	پنجشنبه	١ ٥٨	٧ ٤	٩ ٤٧	١ ٢٨	١٢ ٨		

Table title: جمادى الاولى

شهور			ایام	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ایام مشهوره	[illegible]
عربی	رومی	افرنجی		درجه دقیقه	درجه دقیقه	درجه دقیقه	درجه دقیقه	درجه دقیقه	جمادی الآخرة	
١	٢٠	١	جمعه	٦ ٥٧	٧ ٢	٩ ٣٤	١ ٢٨	١٢ ٧	كانون ثانی افرنجی واسم سنه: ترکیه	ل
٢	٢١	٢	جمعه ایرتسی	٥٧	٣	٣٤	٢٨	٧		
٣	٢٢	٣	بازار	٥٦	٢	٣٤	٢٨	٦		
٤	٢٣	٤	بازار ایرتسی	٥٥	٢	٣٥	٢٩	٦		
٥	٢٤	٥	صالی	٥٥	٢	٤٣	٢٩	٥		الرابع
٦	٢٥	٦	چهارشنبه	٥٤	٢	٤٣	٢٧	٤		سعد
٧	٢٦	٧	پنجشنبه	٥٤	٢	٤٢	٢٤	٤		
٨	٢٧	٨	جمعه	٥٤	٢	٤٢	٢٣	٣		سعد
٩	٢٨	٩	جمعه ایرتسی	٥٦	١	٤٣	٢٧	٢		
١٠	٢٩	١٠	بازار	٥١	١	٤٢	٢٦	١		
١١	٣٠	١١	بازار ایرتسی	٥٠	٧ ٣	٤٢	٢٤	١٢ ٣		
١٢	٣١	١٢	صالی	٤٩	٧ ٣	٤٢	٢٣	١١ ٥٩	كانون ثانی رومی	
١٣	١	١٣	چهارشنبه	٤٨	٦ ٥٩	٢٨	٤٣	٥٨		
١٤	٢	١٤	پنجشنبه	٤٧	٥٩	٢٨	٤٣	٥٧		
١٥	٣	١٥	جمعه	٤٦	٥٨	٤٥	٢٧	٥٦		
١٦	٤	١٦	جمعه ایرتسی	٤٥	٥٨	٤٥	٢٧	٥٥		
١٧	٥	١٧	بازار	٤٤	٥٧	٤٥	٢٦	٥٤	التقاء الصليب فی الماء	صاف
١٨	٦	١٨	بازار ایرتسی	٤٣	٥٧	٤٥	٢٦	٥٤		
١٩	٧	١٩	صالی	٤٢	٥٦	٤٥	٢٦	٥٢		
٢٠	٨	٢٠	چهارشنبه	٤١	٥٥	٤٥	٢٦	٥١		
٢١	٩	٢١	پنجشنبه	٣٩	٥٥	٤٥	٢٦	٥٠		
٢٢	١٠	٢٢	جمعه	٣٨	٥٤	٤٥	٢٦	٤٨	تحویل الشمس بالجدی	
٢٣	١١	٢٣	جمعه ایرتسی	٣٦	٥٤	٤٤	٢٦	٤٧		
٢٤	١٢	٢٤	بازار	٣٥	٥٣	٤٤	٢٥	٤٦		
٢٥	١٣	٢٥	بازار ایرتسی	٣٤	٥٣	٤٤	٢٤	٤٥		
٢٦	١٤	٢٦	صالی	٣٢	٥٢	٤٤	٢٤	٤٤		
٢٧	١٥	٢٧	چهارشنبه	٣١	٥١	٤٤	٢٣	٤٢		
٢٨	١٦	٢٨	پنجشنبه	٣٩	٥٠	٤٤	٢٨	٤٠	شدت سرما	
٢٩	١٧	٢٩	[illegible]	١ ٢٧	٦ ٤٩	٩ ٤٤	١ ٥٩	١١ ٤٣		

عربی	رومی	افرنجی	ایام	طلوع شمس	ظهر	عصر	عشا	امساک	ایام مشهوره	[illegible]
شهور				رجب الفرد						
١	١٨	٣٠	جمعه ایرتسی	٢٥	٦ ٤٨	٩ ٤٤	١ ٢٥	١ ٤٧	آخر اربعین	[illegible]
٢	١٩	٣١	بازار	٢٤	٤٧	٤٤	٢٥	٤٦	اول خمسین	
٣	٢٠	١	بازار ایرتسی	٢٢	٤٦	٤٤	٢٥	٤٤	شباط افرنجی	
٤	٢١	٢	صالی	٢٠	٤٥	٤٤	٢٥	٤٣		
٥	٢٢	٣	چهارشنبه	١٨	٤٤	٤٢	٢٥	٤١		
٦	٢٣	٤	پنجشنبه	١٦	٤٣	٤٢	٢٥	٤٠		
٧	٢٤	٥	جمعه	١٥	٤٤	٤٢	٢٤	٣٨	لیلهٔ رغایب	
٨	٢٥	٦	جمعه ایرتسی	١٤	٤٢	٤٢	٢٤	٣٦		
٩	٢٦	٧	بازار	١١	٤١	٤٢	٢٣	٣٥		
١٠	٢٧	٨	بازار ایرتسی	١٠	٤٠	٤١	٢٣	٣٣		
١١	٢٨	٩	صالی	٨	٣٩	٤١	٢٣	٣١	غایت قوهٔ سرما	
١٢	٢٩	١٠	چهارشنبه	٦	٣٨	٤١	٢٣	٣٠		
١٣	٣٠	١١	پنجشنبه	٤	٣٧	٤١	٢٣	٢٨		[illegible]
١٤	٣١	١٢	جمعه	٣	٣٧	٤١	٢٣	٢٦		
١٥	١	١٣	جمعه ایرتسی	٢	٣٦	٤٠	٢٣	٢٤	شباط رومی	
١٦	٢	١٤	بازار	١	٣٦	٤٠	٢٣	٢٣	عید الشمع للقاهره	برق
١٧	٣	١٥	بازار ایرتسی	٠	٣٥	٤٠	٢٣	٢٠		
١٨	٤	١٦	صالی	٥٨	٣٤	٤٠	٢٣	١٩		
١٩	٥	١٧	چهارشنبه	٥٥	٣٣	٤٠	٢٢	١٧		
٢٠	٦	١٨	پنجشنبه	٥٤	٣٢	٣٩	٢٢	١٥		
٢١	٧	١٩	جمعه	٥٢	٣١	٣٩	٢٢	١٣	جمرهٔ اولی [illegible]	
٢٢	٨	٢٠	جمعه ایرتسی	٥٠	٣٠	٣٩	٢٢	١١		
٢٣	٩	٢١	بازار	٤٧	٢٩	٣٩	٢٢	١١ ٩	[illegible]	
٢٤	١٠	٢٢	بازار ایرتسی	٤٦	٢٨	٣٨	٢٢	١٠ ٧		
٢٥	١١	٢٣	صالی	٤٤	٢٦	٣٨	٢٢	٥٥		
٢٦	١٢	٢٤	چهارشنبه	٤٠	٢٥	٣٨	٢٢	٥٣		
٢٧	١٣	٢٥	پنجشنبه	٣٨	٢٣	٣٨	٢٢	٥١	لیلهٔ معراج النبی علیه السلام	
٢٨	١٤	٢٦	جمعه	٣٦	٢٣	٣٧	٢٢	٤٩	جمرهٔ ثانیه یاب [illegible]	
٢٩	١٥	٢٧	جمعه ایرتسی	٣٤	٢٢	٣٧	٢٢	٤٧		
٣٠	١٦	٢٨	بازار	٣٢	٢٠	٣٧	٢٢	١٠ ٤٥	وفکه‌دار سرخوما	

شعبان المعظم

عربيه	روميه	افرنجيه	ايام	طلوع شمس ساعت دقيقه	ظهر ساعت دقيقه	عصر ساعت دقيقه	عشا ساعت دقيقه	امساك ساعت دقيقه	ايام مشهوره	[illegible]
١	١٧	٢٩	بازار ايرتسى	١٢ ٢٨	٦ ١٩	٩ ٢٢	١ ٢٢	١٠ ٤٤		
٢	١٨	١	صالى	٢٦	١٨	٢٣	٢٣	٤١	مارتك افرنجى	
٣	١٩	٢	چهارشنبه	٢٤	١٧	٢٣	٢٢	٣٩		
٤	٢٠	٣	پنجشنبه	٢٢	١٦	٢٣	٢٢	٣٧		
٥	٢١	٤	جمعه	٢٠	١٥	٢٤	٢٢	٣٥	جمرهٔ ثالثه بخاك	
٦	٢٢	٥	جمعه ايرتسى	١٧	١٤	٢٤	٢١	٣٣		
٧	٢٣	٦	بازار	١٥	١٤	٢٤	٢١	٣١		
٨	٢٤	٧	بازار ايرتسى	١٣	١٣	٢٤	٢١	٢٩		
٩	٢٥	٨	صالى	١٠	١٠	٢٤	٢١	٢٧	اوائل برد عجوز	
١٠	٢٦	٩	چهارشنبه	٨	٩	٢٤	٢١	٢٤		
١١	٢٧	١٠	پنجشنبه	٦	٨	٢٤	٢٠	٢٢		
١٢	٢٨	١١	جمعه	٤	٧	٢٤	٢٠	٢٠		
١٣	٢٩	١٢	جمعه ايرتسى	٢	٦	٢٤	٢٠	١٨	مارتك برنجى سنه ١٣٠٨	
١٤	١	١٣	بازار	١	٦	٢٥	٢٠	١٥		
١٥	٢	١٤	بازار ايرتسى	١٢ ٠٠	٥	٢٥	٢٠	١٣	ليلهٔ برات	
١٦	٣	١٥	صالى	١١ ٥٨	٥	٢٩	٢٠	١١	ولادت همايون سنه ١٢٥٨	
١٧	٤	١٦	چهارشنبه	٥٦	٤	٢٩	٢٠	٩	آخر برد عجوز	
١٨	٥	١٧	پنجشنبه	٥٤	٤	٢٨	٢٠	٨		ل
١٩	٦	١٨	جمعه	٥٥	٤	٢٨	١٩	٦		
٢٠	٧	١٩	جمعه ايرتسى	٥١	٣	٢٧	١٩	٤	آخر خمسين	
٢١	٨	٢٠	بازار	٥٠	٣	٢٧	١٩	٢	نوروز سلطانى	ری
٢٢	٩	٢١	بازار ايرتسى	[illegible]	٣	[illegible]	١٩	١٠ ٠٠	تحويل شمس ببرج حمل	
٢٣	١٠	٢٢	صالى	[illegible]	٥ ٥٩	[illegible]	١٩	٩ ٥٧	موسم بهار	
٢٤	١١	٢٣	چهارشنبه	٤٥	٥٨	[illegible]	[illegible]	٥٦		
٢٥	١٢	٢٤	پنجشنبه	٤٣	٥٦	٢٠	١٨	٥٤		
٢٦	١٣	٢٥	جمعه	٤٢	٥٥	[illegible]	[illegible]	٥٢		
٢٧	١٤	٢٦	جمعه ايرتسى	٤٧	٥٤	[illegible]	[illegible]	٤٩		
٢٨	١٥	٢٧	بازار	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		ك
٢٩	١٦	٢٨	بازار ايرتسى	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		

رمضان المبارك

عربية	رومية	افرنجية	ايام	طلوع شمس (ساعت دقيقه)	ظهر (ساعت دقيقه)	عصر (ساعت دقيقه)	عشا (ساعت دقيقه)	امساك (ساعت دقيقه)	ايام مشهوره	[illegible]
١	١٧	٢٩	صالی	١١ ٤٠	٥ ٥٠	٩ ٤٤	١ ٤٤	٩ ٤٠	اول سفر دريا	
٢	١٨	٣٠	چهارشنبه	٣٩	٤٩	٤٤	٤٤	٣٨		
٣	١٩	٣١	پنجشنبه	٣٦	٤٨	٤٠	٤٣	٣٤	نيسان افرنجی	
٤	٢٠	١	جمعه	٣٤	٤٧	٤٠	٤٣	٣٢		
٥	٢١	٢	جمعه ايرتسی	٣٢	٤٦	١٩	٤٣	٣١		
٦	٢٢	٣	بازار	٣٠	٤٥	١٩	٤٣	٢٩		
٧	٢٣	٤	بازار ايرتسی	٢٨	٤٤	١٨	٤٢	٢٧		
٨	٢٤	٥	صالی	٢٦	٤٣	١٨	٤٣	٢٤		ص
٩	٢٥	٦	چهارشنبه	٢٤	٤٢	١٧	٤٣	٢٢		
١٠	٢٦	٧	پنجشنبه	١٢	٤١	١٧	٤٣	١٨		
١١	٢٧	٨	جمعه	٩	٤٠	١٦	٤٣	١٦		
١٢	٢٨	٩	جمعه ايرتسی	٧	٣٩	١٥	٤٣	١٤		
١٣	٢٩	١٠	بازار	٥	٣٨	١٥	٤٥	١١		
١٤	٣٠	١١	بازار ايرتسی	٣	٣٧	١٤	٤٥	٩		
١٥	٣١	١٢	صالی	١١ ٢	٣٦	١٤	٤٥	٧		
١٦	١	١٣	چهارشنبه	١١ ٠	٣٥	١٣	٤٥	٤	نيسان رومی	
١٧	٢	١٤	پنجشنبه	١٠ ٥٨	٣٤	١٢	٤٥	٢		
١٨	٣	١٥	جمعه	٥٦	٣٣	١١	٤٦	٩ ٠		
١٩	٤	١٦	جمعه ايرتسی	٥٤	٣٢	١٠	٤٦	٨ ٥٨		
٢٠	٥	١٧	بازار	٥٢	٣١	٩	٤٦	٥٦		ق
٢١	٦	١٨	بازار ايرتسی	٥٠	٣٠	٨	٤٦	٥١		ا
٢٢	٧	١٩	صالی	٤٨	٢٩	٨	٤٦	٤٩		ی
٢٣	٨	٢٠	چهارشنبه	٤٦	٢٨	٨	٤٦	٤٧	تحويل شمس بثور	ی
٢٤	٩	٢١	پنجشنبه	٤٥	٢٨	٧	٤٧	٤٥		
٢٥	١٠	٢٢	جمعه	٤٤	٢٧	٦	٤٧	٤٣	اول ستة ثور	ی
٢٦	١١	٢٣	جمعه ايرتسی	٤٢	٢٧	٦	٤٧	٤١		ه
٢٧	١٢	٢٤	بازار	٤١	٢٦	٥	٤٧	٣٩	ليلة القدر	
٢٨	١٣	٢٥	بازار ايرتسی	٤٠	٢٥	٤	٤٨	٣٨		[illegible]
٢٩	١٤	٢٦	صالی	٣٨	٢٤	٤	٤٨	٣٦		
٣٠	١٥	٢٧	چهارشنبه	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		

عربیه	رومیه	افرنجیه	ایام هفته	طلوع شمس (ساعت دقیقه)	[illegible] (ساعت دقیقه)	[illegible] (ساعت دقیقه)	[illegible] (ساعت دقیقه)	[illegible] (ساعت دقیقه)	ایام مشهوره	[illegible]
شهور									شوال المکرم	
١	١٦	٢٨	پنجشنبه	٩ ٤٧	٥ ٤٤	٩ ٤	١ ٤٨	٨ ٤٢	عید فطر ... ساعت ١١ دقیقه ٢	
٢	١٧	٢٩	جمعه	٤٦	٤٤	٩	٤٨	٤٠		
٣	١٨	٣٠	جمعه ایرتسی	٤٦	٤١	٩	٤٩	٤٨	مایس افرنجی	
٤	١٩	١	بازار	٤٣	٤٠	٩ ٠	٤٩	٤٩		
٥	٢٠	٢	بازار ایرتسی	٤٧	١٩	٨ ٥٩	٤٩	٤٤		
٦	٢١	٣	صالی	٤٥	١٨	٥٩	٤٠	٤٤		
٧	٢٢	٤	چهارشنبه	٤٣	١٧	٥٨	٤٠	٤٠		
٨	٢٣	٥	پنجشنبه	٤٢	١٦	٥٩	٤٠	٣٨	دوزخ خونر	ا/ر ١٥
٩	٢٤	٦	جمعه	٤٠	١٥	٥٧	٤٠	١٦		
١٠	٢٥	٧	جمعه ایرتسی	٣٨	١٤	٥٦	٤٠	١٤		
١١	٢٦	٨	بازار	٣٦	١٣	٥٥	٤١	١١	آخر ایام معلومه	
١٢	٢٧	٩	بازار ایرتسی	٣٤	١٢	٥٥	٤١	٩		
١٣	٢٨	١٠	صالی	٣٢	١١	٥٤	٤١	٧		
١٤	٢٩	١١	چهارشنبه	٣٠	١٠	٥٤	٤١	٥		
١٥	٣٠	١٢	پنجشنبه	٩	٩	٥٣	٤١	٣		
١٦	٣١	١٣	جمعه	٨	٩	٥٣	٤١	٨ ١	مایس رومی	
١٧	١	١٤	جمعه ایرتسی	٧	٨	٥١	٤٢	٧ ٥٩		ر
١٨	٢	١٥	بازار	٦	٨	٥١	٤٢	٥٧		
١٩	٣	١٦	بازار ایرتسی	٥	٧	٥٠	٤٢	٥٥		
٢٠	٥	١٧	صالی	٤	٦	٤٩	٤٢	٥٤		
٢١	٦	١٨	چهارشنبه	١ ١٠	٦	٤٩	٤٢	٥٢		
٢٢	٧	١٩	پنجشنبه	٩ ٥٩	٥	٤٨	٤٢	٥٠		
٢٣	٨	٢٠	جمعه	٥٧	٤	٤٧	٤٢	٤٩		
٢٤	٩	٢١	جمعه ایرتسی	٥٦	٣	٤٧	٤٣	٤٧	تحویل شمس جوزا	
٢٥	١٠	٢٢	بازار	٥٤	٣	٤٦	٤٣	٤٥		
٢٦	١١	٢٣	بازار ایرتسی	٥٢	١	٤٥	٤٣	٤٣		
٢٧	١٢	٢٤	صالی	٤٩	٥ ٠	٤٥	٤٣	٤٢		
٢٨	١٣	٢٥	چهارشنبه	٤٨	٤ ٥٩	٣ ٤٤	٤٣	٤١		
٢٩	١٤	٢٦	پنجشنبه	٩ ٤٧	٤ ٥٩	٨ ٤٤	٩ ٤٣	٧ ٣٩		ل

شهور: عربیه	رومیه	افرنجیه	ایام	طلوع شمس (ساعت دقیقه)	ظهر (ساعت دقیقه)	عصر (ساعت دقیقه)	عشا (ساعت دقیقه)	امساك (ساعت دقیقه)	ایام مشهوره	احوال قمر
ذی القعده										
١	١٥	٢٧	جمعه	٩ ٤٦	٤ ٥٨	٨ ٤٤	١ ٤٤	٧ ٤٨		
٢	١٦	٢٨	جمعه ایرتسی	٤٦	٥٨	٤٤	٤٥	٤٩		
٣	١٧	٢٩	بازار	٤٥	٥٧	٤٤	٤٥	٤٥	اول ریاح بوارح	
٤	١٨	٣٠	بازار ایرتسی	٤٥	٥٨	٤٥	٤٨	٤٤		
٥	١٩	٣١	صالی	٤٤	٥٧	٤٧	٤٥	٤٤		
٦	٢٠	١	چهارشنبه	٤٣	٥٧	٤٨	٤٦	٤٢	حزیران افرنجی	
٧	٢١	٢	پنجشنبه	٤٢	٥٦	٤٩	٤٦	٤١		هلال
٨	٢٢	٣	جمعه	٤١	٥٦	٤٠	٤٥	٣٩		فراق
٩	٢٣	٤	جمعه ایرتسی	٤١	٥٦	٤٠	٤٦	٣٨		
١٠	٢٤	٥	بازار	٤٠	٥٥	٤٠	٤٦	٣٧		
١١	٢٥	٦	بازار ایرتسی	٤٠	٥٥	٤٨	٤٧	٣٧		ى
١٢	٢٦	٧	صالی	٣٩	٥٥	٤٩	٤٧	٣٦		
١٣	٢٧	٨	چهارشنبه	٣٨	٥٤	٤٩	٤٧	٣٥		
١٤	٢٨	٩	پنجشنبه	٣٧	٥٤	٣٨	٤٨	٣٥		
١٥	٢٩	١٠	جمعه	٣٦	٥٣	٣٨	٣٨	٣٤		
١٦	٣٠	١١	جمعه ایرتسی	٣٦	٥٣	٣٨	٣٨	٣٤		
١٧	٣١	١٢	بازار	٣٦	٥٣	٣٨	٣٨	٣٣		[illegible]
١٨	١	١٣	بازار ایرتسی	٣٦	٥٣	٣٨	٣٨	٣٣	حزیران رومی	
١٩	٢	١٤	صالی	٣٥	٥٣	٣٨	٣٩	٣٢		
٢٠	٣	١٥	چهارشنبه	٣٥	٥٣	٣٧	٣٩	٣٢	اول روز یلدا	
٢١	٤	١٦	پنجشنبه	٣٥	٥٣	٣٧	٣٨	٣٢		
٢٢	٥	١٧	جمعه	٣٥	٥١	٣٧	٣٨	٣١		
٢٣	٦	١٨	جمعه ایرتسی	٣٥	٥٣	٣٧	٣٩	٣١		
٢٤	٧	١٩	بازار	٣٥	٥٣	٣٧	٤٠	٣١	اول فصل صیف	
٢٥	٨	٢٠	بازار ایرتسی	٣٥	٥٣	٣٧	٤٠	٣١		
٢٦	٩	٢١	صالی	٣٥	٥٣	٣٧	٤٠	٣٩	تحویل شمس برج سرطان	
٢٧	١٠	٢٢	چهارشنبه	٣٦	٥٣	٣٧	٤٤	٣١		
٢٨	١١	٢٣	پنجشنبه	٣٦	٥٣	٣٧	٤٢	٣٢		ل
٢٩	١٢	٢٤	جمعه	٣٦	٥٣	٣٧	٤١	٣١	آخر روز یلدا	
٣٠	١٣	٢٥	جمعه ایرتسی	٩ ٣٧	٤ ٥٠	٨ ٣٧	١ ٤١	٧ ٣٢		

ذی الحجة الشریفة

شهور			ایام	طلوع شمس		ظهر		عصر		عشا		امساك		ایام مشهوره	نجوم
عربیه	رومیه	افرنجیه		دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت	دقیقه	ساعت		
١	١٤	٢٦	بازار	٤٧	٩	٥٤	٤	٤٧	٨	٤١	١	٢٢	٧		
٢	١٥	٢٧	بازارایرتسی	٤٧		٥٤		٤٨		٤١		٢٢			
٣	١٦	٢٨	صالی	٤٨		٥٤		٤٨		٤١		٢٣			ل
٤	١٧	٢٩	چهارشنبه	٤٨		٥٤		٤٨		٤٠		٢٣			
٥	١٨	٣٠	پنجشنبه	٤٨		٥٤		٤٨		٤٠		٢٤			
٦	١٩	١	جمعه	٤٩		٥٤		٤٨		٤٠		٢٤		تموز افرنجی	
٧	٢٠	٢	جمعه ایرتسی	٤٩		٥٤		٤٨		٤٠		٢٥		اوله یاد سموم	
٨	٢١	٣	بازار	٤٩		٥٤		٤٩		٤٩		٢٥			
٩	٢٢	٤	بازارایرتسی	٤٠		٥٥		٤٩		٤٩		٢٦		یوم عرفه	
١٠	٢٣	٥	صالی	٤٠		٥٥		٤٩		٤٨		٢٦		عید اضحی	رق
١١	٢٤	٦	چهارشنبه	٤١		٥٥		٤٠		٤٨		٢٧		صلوة عید	
١٢	٢٥	٧	پنجشنبه	٤٢		٥٥		٤٠		٤٨		٢٨		ساعت دقیقه ١١ ١٠	
١٣	٢٦	٨	جمعه	٤١		٥٥		٤١		٤٩		٢٩			
١٤	٢٧	٩	جمعه ایرتسی	٤٢		٥٦		٤١		٤٩		٣٠			اق
١٥	٢٨	١٠	بازار	٤٢		٥٦		٤١		٤٨		٣١			ر
١٦	٢٩	١١	بازارایرتسی	٤٣		٥٦		٤٢		٤٨		٣٢			ر
١٧	٣٠	١٢	صالی	٤٤		٥٧		٤٢		٤٨		٣٣			
١٨	١	١٣	چهارشنبه	٤٤		٥٧		٤٣		٤٨		٣٥		تموز رومی	
١٩	٢	١٤	پنجشنبه	٤٥		٥٨		٤٣		٤٨		٣٦			
٢٠	٣	١٥	جمعه	٤٦		٥٨		٤٤		٤٨		٣٧			
٢١	٤	١٦	جمعه ایرتسی	٤٧		٥٩		٤٤		٤٨		٣٩			
٢٢	٥	١٧	بازار	٤٨		٥٩		٤٥		٤٧		٤٠		شدت گرما	
٢٣	٦	١٨	بازارایرتسی	٤٩		٠	٥	٤٥		٤٧		٤٢			
٢٤	٧	١٩	صالی	٥٠		٠	٥	٤٦		٤٧		٤٣			
٢٥	٨	٢٠	چهارشنبه	٥١		١		٤٦		٤٧		٤٥			
٢٦	٩	٢١	پنجشنبه	٥٢		٢		٤٧		٤٧		٤٧			
٢٧	١٠	٢٢	جمعه	٥٤		٢		٤٧		٤٧		٤٨		تحویل شمس باسد	
٢٨	١١	٢٣	جمعه ایرتسی	٥٤		٣		[illegible]		٤٦		٤٩			
٢٩	١٢	٢٤	بازار	٥٥	٩	٤	٥	٤٩	٨	٤٦	١	٥٠	٧		

جـدول وقـايع

زیرده تحریر و بیان اولنان وقایع مشهوره تاریخلری جهتیله ایکی قسم اعتبار ایدلمشدر برقسمی سنهٔ هجریهٔ نبویه علیه افضل التحیه اندمزدن متقدم وقسم دیکری سنهٔ سنیهٔ هجریه‌دن مؤخر وقوعه کلان وقایعدر

سنین	(هجرتدن مقدم)
۶۲۱۲	تقویم التواریخ اعتبارنجه خلقت آدم علیه السلام
۴۵۸۳	اوروپالولرك ضبط وتحریرلری موجبنجه هبوط آدم علیه السلام
۳۹۷۴	طوفان نوح علیه السلام
۳۵۴۸	مصرك ابتدای معموریتی
۲۸۱۲	ملوك بنی اُورك ابتدای ظهوری
۲۶۹۰	ملوك ارمنیه‌نك ظهوری
۲۵۸۰	ابراهیم علیه السلامك ولادتی
۲۴۸۰	اسماعیل علیه السلامك ختانی
۲۳۱۷	یعقوب علیه السلامك مصری تشریفلری
۲۲۹۱	مصرده یدی سنه تداولان قحط وغلا

٢١٧٦ فرعونك مصرده اطفال ذكوری اعدامی
٢١١٦ لاتين قراليتنك ابتدای تشكلی
٢٠٧٥ آتنه قراليتنك ابتدای تشكلی
٢٠٧٥ موسی عليه السلامك مصردن خروجلری
٢٠٣٤ ملوك يهودك ابتدای حكومتی
١١٩٢ سرای بروننده بيزانسونك ابتدای بنا واسكانی
١٧٠٩ اتنه حكومتنك جمهوريته انقلابی
١٦٣٧ داود عليه السلامك برية الشامه پادشاهلغی
١٥٥٨ سليمان عليه السلامك پادشاهلغی
١٤٧٠ سلانيك جانبنده واقع ماكدونيا حكومتنك ابتداسی
١٣٥٢ ملوك بنی اثوردن بابل حكومتنك ايرلمسی
١٣٣٧ روما شهرينك بنا اولنمسی
١١٥٥ بابل قرالی بخت نصرك برية الشام وقدس شريفی تخريبی
١١١٠ عجم پادشاهلغنك كيانيان طبقه سنه انتقالی
١١٠٨ مصری عجملرك استيلاسی
٩١٦ اسكندرك مصری عجملردن استردادی
٩١٠ اسكندرك ايرانی استيلاسی ودارانك قتلی
٧١٧ ماكدونيا قراليتنك روما جمهوريتنه التحاقی

٦١٣	مصرك رومايه التحاقى
٥٨٣	حضرت عيسى عليه السلامك ميلادى
٥١٧	رومادە پاپا نصبى
٤٨٤	جام ايجادى
٣٦٨	طبقهٔ ساسانيانك ظهورى
٢٣٤	اياصوفيه‌نك بناسى
٢٠١	صو ترازوسنك ايجادى
١٦٣	فرانسه قراليتنك ابتداى تشكلى
٥٣	ولادت حضرت رسالتپناهى
٤٠	توى قلمنك ايجادى
٣٣	له قراليتنك تشكلى
٢٥	اسقوچيا قراليتنك تشكلى
١٤	انكلتره قراليتنك تشكلى
١١	اسپانيا قراليتنك تشكلى

(هجرتدن مؤخر)

٠١	هجرت نبويه عليه افضل التحيه
١٠	حج وداع

١٠ ارتحال حضرت پيغمبر عليه السلام

١١ خلافت حضرت ابوبكر رضى الله عنه

١١ وقعهٔ مسيلمه

١٣ خلافت حضرت عمر رضى الله عنه

١٤ بناء بصره

١٤ فتح شام

١٦ بناى كوفه

١٦ بين الاسلام ابتداى استعمال تاريخ

١٩ فتح قيصريه

٢٠ فتح مصر

٢٤ خلافت حضرت عثمان رضى الله عنه

٢٧ فتح جزيرهٔ قبريس

٣٥ خلافت حضرت على رضى الله عنه

٣٦ استانبولك ايلك محاصره‌سى

٤٠ ابتداى ظهور حوادث باروت

٤٠ ملوك بنى اميه‌نك ظهورى

٤٩ غلطه‌ده واقع عرب جامعنك اولكى بناسى

٦١ وقعهٔ دلسوز كربلا

٧٥	ضرب سکهٔ اسلامیه
٨٠	ولادت امام اعظم رحمه الله
٨٢	سجلیا جزیره‌سیله مسینا بوغازینك فتحی
٩٢	اسلامك اندلس دیارینه عبورلری
٩٥	غلطه جامعنك ایکنجی بناسی
١٢٠	ایجاد کاغد
١٢١	عربلر بیننده علم کیمیانك شیوعی
١٢٨	ظهور ابو مسلم
١٣٢	ملوك بنی امیه‌نك انقراضی
١٣٣	ظهور دولت آل عباس
١٣٩	اندلسده‌دولت بنی‌امیه‌نك تشکلی انقراضی ٤٠٧
١٤٥	بنای بغداد
١٥٠	وفات امام‌اعظم رحمه‌الله
١٥٠	ولادت امام شافعی
١٦١	هارون الرشیدك اسکداره ورودی
١٧٦	انتقال امام مالك رحمه‌الله
١٨٢	دانیمارقه قرالیتنك تشکلی
١٨٣	ابتدای ظهور بنی اغلب

٢٠٤	انتقال امام شافعی	
٢٣٢	ابتدای دولت صفاریه	انقراضی ٢٧٩
٢٤٠	انتقال امام احمد ابن حنبل رحمه‌الله	
٢٦٢	ابتدای دولت سامانیه	
٢٧٠	ابتدای دولت امامان یمن	
٢٧٨	ابتدای ظهور قرامطه	
٢٩٦	ابتدای ظهور علویه در افریقا	
٢٩٧	مغربده دولت فاطمیه‌نك تشکلی	
٣٠٠	ابتدای دولت حمدانیه	انقراضی ٤٠٠
٣١٥	ابتدای دولت دیالمه	انقراضی ٤٣٣
٣٤٢	بنای مرعش	
٣٦٠	ابتدای دولت غزنویه	انقراضی ٥٧٩
٣٦٢	روسیه دولتنك تشکلی	
٤٢٢	دولت سلچوقیه‌نك ظهوری	انقراضی ٥٩٠
٤٥٥	مجار قرالیتنك تشکلی	
٤٩٠	ظهور دولت خوارزمیه	انقراضی ٦٢٨
٥٠٠	ظهور دولت عبادیه	
٥١٥	ابتدای دولت اتابکیه	انقراضی ٦١٩

٥١٦	ایجاد ساعت	
٥٢٩	پورتکیز قرالیتنك تشكلی	
٥٤٣	ابتدای دولت غوزیه	انقراضی ٦٠٦
٥٦٧	ملوك ایوبیه‌نك انقراضی	
٦٠٤	مولودشریف قرائتنك ابتدای اجراسی	
٦١٦	ظهور جنكیز	
٦٣١	وفات حضرت مولانا قدس سره	
٦٥٦	دولت عباسیه‌نك انقراضی	
٦٥٩	ظهور دولت عباسیه درمصر	انقراضی ٩٢٣
٦٢٤	هلاك جنكیز	
٦٨٦	باروت استعمالنك شیوعی	
٦٨٦	كوزلك ایجادی	
٦٨٧	كمیلرده استعمال اولنان پوصله‌نك ایجادی	
٦٨٨	دولت علیهٔ عثمانیه‌نك ظهوری	
٦٨٨	شهریاران عثمانیان نام جلیلنه ابتدای قرائت خطبه	
٦٩٩	دولت علیهٔ عثمانیه‌نك استقلالی	
٧١٧	فتح بروسه	
٧٢٨	ضرب سكهٔ عثمانیه	

٧٢٩	دولت علیه‌ده موظف عسکر تنظیمی	
٧٥٥	ابتدای ظهور قرمانیان	
٧٥٨	شهزاده سلیمان پاشانك بحراً روم ایلنه کچوب کالیبولی‌یی فتحلری	
٧٦٢	طوپ ایجادی.	
٧٦٣	فتح ادرنه	
٧٦٥	ظهور تیمور	
٧٨٠	ظهور طائفهٔ ذوالقدریه	انقراضی ٩٢٢
٧٨٤	مصرده دولت چراکسه‌نك ظهوری	انقراضی ٩٢٣
٧٩١	قوصوه محاربه‌سی	
٧٩١	وفات شاه محمد بهاءالدین نقشبند قدس سره	
٧٩٦	فتح سلانیك و یکی شهر	
٧٩٧	بروسه‌ده جامع کبیرك بناسی	
٧٩٨	فتح نیکبولی	
٨٠٤	وقعهٔ تیمور	
٨٠٧	هلاك تیمور	
٨٢٥	فتح یانیه	
٨٤٨	وقعهٔ وارنه	

٨٥٠	صنعت طباعتك ایجادی
٨٥٧	قوصوه وقعهٔ ثانیه‌سی سلطان مرادك مظفریتی
٨٥٧	روم ایلی حصارینك بناسی
٨٥٧	فتح استانبول
٨٥٨	اسكی سرایك بناسی
٨٦٢	امریقانك كشفی
٨٦٧	فاتح جامعنك بناسی
٨٦٨	اتمام جامع فاتح
٨٧٣	سرای جدیدك بناسی
٨٧٥	سرای جدیدك اتمامی
٨٨٠	منكلی كریخانك دولت عثمانیه‌یه اطاعتی
٨٩٢	كمال رئیسك دونتما ایله اسپانیایه عزیمتی
٩٠٣	بنای جامع سلطان بایزید
٩٠٣	امید برونی طریقنك كشفی
٩٢٠	وقعهٔ چالدران
٩٢٣	درسعادتده ترسانه‌نك بناسی
٩٢٢	قیون ساعتنك ایجادی
٩٢٢	فتح حلب وشـام

۹۲۶	فتح مصر
۹۳۷	عاصی غزالینك هلاکی
۹۳۲	سلطان سلیمانك فرانسه‌یی حمایه‌سی
۹۳۵	ویانه‌نك برنجی محاصره‌سی
۹٤۱	فتح بغداد
۹٤٤	عدنك تسخیری
۹٤۷	ایمپراطور قارلوسك هزیمتی
۹۵۱	سلیمانیه جامعنك انشاسنه شروع اولنمسی
۹۵۷	مجار قرالیتنك نمچه ایمپراطورلغنه التحاقی
۹٦۱	بحر محیط شرقی‌یه سیدی رئیسنك برنجی سفری
۹۸۲	استانبولده قهوه‌نك ابتدای استعمالی
۹٦۵	سلیمانیه جامعنك اتمامی
۹۷۹	قلج علی پاشانك قپودان دریا نصبی
۹۸۵	اهل اسلامك اندلسدن چکلدیگی
۹۸۷	انشاء رصد تقی الدین وحساب اصول اعشاری
۱۰۱۲	ممالك اسلامیه‌ده دخانك ظهوری
۱۰۵۰	انفیه‌نك استامبولده شیوع استعمالی
۱۰۵۱	اوروپاده غزته‌نك ایجادی

١٠٩٤ ويانه‌نك ايكنجى محاصره‌سى
١١١٠ قارلوفچا معاهده‌سى
١١١٦ بيوك پترونك روسيه‌يه نظام وضعى
١١٢٤ پروت مظفريتى
١١٣٠ پوساروفچه معاهده‌سى
١١٣٥ أسكداررده دارالطباعه تأسيسى
١١٦٧ تلقيح بقرينك (يعنى چيچك آشيسنك) كشفى
١١٨٠ استانبولده زلزلهٔ عظيمه
١١٨٩ قينارجه معاهده‌سى
١١٩٩ بالون ايجادى
١٢٠١ تلغراف ايجادى
١٢١٣ فرانسه‌لولرك مصرى استيلاسى
١٢١٥ طاش بصمه‌سنك ايجادى
١٢١٦ مصرك فرانسه‌لولردن استخلاصى
١٢٢٢ واپور ايجادى
١٢٢٢ اوروپا مصالحهٔ عموميه‌سى
١٢٢٩ بكرش مصالحه‌سى
١٢٤٠ تيمور يولى ايجادى

۱۲۴۱ وقعهٔ خیریه و تأسیس عساکر نظامیه
۱۲۴۲ مکتب طبیه‌نك تأسیسی
۱۲۴۶ ادرنه مصالحه‌سی
۱۲۵۳ جسر عتیقك انشاسی
۱۲۵۴ قرانتنه نظامنك وضعی
۱۲۵۵ تنظیمات خیریه
۱۲۶۰ جسر جدیدك انشاسی
۱۲۶۳ مکاتب رشدیه‌نك انشاسی
۱۲۴۷ یونانستانك استقلالی
۱۲۷۰ قریم محاربه‌سی
۱۲۷۳ پارس معاهده‌سی
۱۲۷۸ طورپیل تعبیر اولنان دکز لغملرینك ایجادی
۱۲۸۰ استانبولده سرکی کشادی
۱۲۸۱ ولایات تأسیسی
۱۲۸۱ اصلاحخانه‌لر تأسیسی
۱۲۸۲ پروسیه‌لیلرك اوستریا ایله صادوه محاربه‌سی
۱۲۸۳ منافع عمومیه صندقلرینك تأسیسی
۱۲۸۳ ایکنه‌لی تفنك ایجادی

١٢٨٤	سلطان عبدالعزيز خانك اوروپايه سياحتى
١٢٨٦	قوۀ عموسيۀ عسكريه‌مزك تنسيقى
١٢٨٦	سويش جدولنك كشادى
١٢٨٧	پروسيا وفرانسه دولتلرينك محاربه‌سى
١٢٨٧	المانيا ايمپراطورلغنك اعلانى
١٢٨٧	ايتاليا دولتنك رومايى استيلاسى
١٢٨٧	فرانسه‌نك جمهوريته انقلابى
١٢٨٨	ترامواينك درسعادتده احداثى
١٢٨٨	توتونك تحت انحصاره ادخالى
١٢٨٩	ترسانۀ عامره‌ده حوض سابح استعمالى
١٢٩٠	غلطه‌ده تونل كشادى
١٢٩٠	ازميد تيمور يولنك انشاسى
١٢٩٣	قانون اساسينك وضعى
١٢٩٣	وقعۀ چركس حسن
١٢٩٤	مجلس مبعوثانك ابتداى انعقادى
١٢٩٤	درسعادتده ملكيه عسكرى احداثى
١٢٩٥	روسيه محاربۀ اخيره‌سى
١٢٩٥	برلين قونغره‌سى

۱۲۹۶ سجل احوال اتخاذی

۱۲۹۷ موزه‌نك رسم کشادی

خلفاء راشدین

حضرت ابی بکر الصدیق رضی الله عنه حجرهٔ سعادت حضرت نبویده مدفوندر

ابتداء خلافت سنهٔ هجریه	مدت خلافت سنه	مدت عمر سنه
١١	٢ ٣ شهر	٦٣

حضرت عمر الفاروق رضی الله عنه حجرهٔ سعادت حضرت نبویده مدفوندر

ابتداء خلافت سنهٔ هجریه	مدت خلافت سنه	مدت عمر سنه
١٣	١٠ ٦ شهر	٦٥

حضرت عثمان ذی النورین رضی الله عنه مدینهٔ منورهده جنینهٔ البقیعهده مدفوندر

ابتداء خلافت سنهٔ هجریه	مدت خلافت سنه	مدت عمر سنه
٢٤	١٢	٨٨

حضرت علی المرتضی رضی الله عنه نجفده مدفون أولدقلری مشهور اولدیغی کبی فرزندعالیلری حضرت حسنك بعدایام مکانلرینی جنینهٔ البقیعهیه نقل ایلدیکی دخی مرویدر

ابتداء خلافت سنهٔ هجریه	مدت خلافت سنه	مدت عمر سنه
٣٥	٥	٦٣

حضرت حسن رضی الله عنه

ابتداء خلافت سنهٔ هجریه	مدت خلافت سنه	مدت عمر سنه
٤٠	٦ شهر	٤١

مدت عهد خلفاء راشدين

سنه	شهر
٣٠	٣

خلفاء بنی امیه

	ابتداء حكومت	مدت حكومت		مدت عمر
	سنهٔ هجریه	سنه		سنه
معاویهٔ اول شامده مدفوندر	٤١	١٩		٧٥
یزید اول ابن معاویه شامده مدفوندر	٦٤	٢٠	٦ شهر	٢٨
معاویهٔ ثانی ابن یزید شامده مدفوندر	٦٤	٣		٢٣
متغلب مروان ابن الحكم شامده مدفوندر	٦٥	—	٩ شهر	٦٣
عبد الملك ابن مروان شامده مدفوندر	٦٥	٢١		٦٠

	سنهٔ هجریه	سنه	شهر	سنه
ولید اول ابن عبدالملك شامده مدفوندر	٨٦	٩	٧ شهر	٤٦
سلیمان ابن عبدالملك قنسرین نواحیسنده دابقده مدفوندر	٩٦	٩	٧ شهر	٤٥
عمر ابن عبدالعزیز معرة النعمانده دیر سمعانده مدفوندر	٩٩	٢	٨ شهر	٣٩
یزید ثانی ابن عبدالملك شامده مدفوندر	١٠١	٤	١ شهر	٤٠
هشام ابن ولید شام رصافه سنده مدفوندر	١٠٥	١٩	٩ شهر	٥٥
ولید ثانی ابن یزید رأس مقطوعی شامده مدفوندر	١٢٥	١	٣ شهر	٤٢
یزید ثالث ابن ولید شامده مدفوندر	١٢٦		٥ شهر	٤٦
ابراهیم ابن ولید اول شامده مدفوندر	١٢٦		٤ شهر	
مروان ثانی ابن محمد ابن مروان اول مصره تابع بوصیره ده مدفوندر	١٢٧	٥	١ شهر	٦٢

(مدت عهد خلفاء بنی امیه)

سنه

٩١

خلفاء عباسیه

	ابتداء حکومت	مدت حکومت	مدت عمر
ابو العباس السفاح بغدادداخلندءانبارده مدفوندر	سنهٔ هجریه ١٣٢	سنه ٤ ٩ شهر	سنه ٣٢
ابو جعفر المنصور مکهٔ مکرمه‌ده مدفوندر	١٢٦	٢١	٦٣
محمد مهدی بن المنصور بغدادداخلنده مدفوندر	١٥٨	١٠	٤٣
موسی الهادی بن مهدی بغدادده مدفوندر	١٦٩	١ ٣ شهر	٢٦
هرون الرشید بن مهدی طوس شهرنده مدفوندر	١٧٠	٢٣	٤٥

	سنۀ هجریه	سنه		سنه
امین بن هرون الرشید بغدادده مدفوندر	۱۹۳	٤	۸ شهر	۲۸
مأمون بن هرون الرشید طرسوسده مدفوندر	۱۹۸	۲۰	٦ شهر	٤۸
معتصم بالله بن هرون الرشید سامراده مدفوندر	۲۱۸	۸	۸ شهر	٤۸
واثق بالله بن معتصم سامراده مدفوندر	۲۲۷	٥	۱۰ شهر	۳٦
متوکل علی الله بن معتصم سامراده مدفوندر	۲۳۲	۱٤	۸ شهر	٤۰
منتصر بالله بن متوکل سامراده مدفوندر	۲٤۷		٦ شهر	۲٦
مستعین بالله بن معتصم سامراده مدفوندر	۲٤۸	۲	۹ شهر	۳۱
معتز بالله بن متوکل سامراده مدفوندر	۲٥۱	۳	٦ شهر	۲٤
مهدی بالله بن واثق سامراده مدفوندر	۲٥٥	۱		۳۸

	سنهٔ هجریه	سنه		سنه
معتمد علی الله بن متوکل سامراده مدفوندر	۲۵۶	۲۲		۵۰
معتضد بالله بن موفق سامراده مدفوندر	۲۷۹	۹	۹ شهر	٤٦
مستکفی بالله بن معتضد سامراده مدفوندر	۲۸۹	٦	۷ شهر	۳۲
مقتدر بالله بن معتضد سامراده مدفوندر	۲۹۵	۲٤	۱ شهر	۳۸
قاهر بالله بن معتضد سامراده مدفوندر	۳۱۰	۰۱	۱ شهر	۵۳
راضی بالله بن مقتدر سامراده مدفوندر	۳۲۲	٦		۲۲
مقتفی بالله بن مقتدر سامراده مدفوندر	۳۲۹	۲	٦ شهر	٦۰
مستکفی بالله بن مکتفی سامراده مدفوندر	۳۳۲	۱	٤ شهر	٤۰
مطیع بالله بن مقتدر دیر عاقولده مدفوندر	۳۳٤	۲۹	۵ شهر	٦۲

	سنهٔ هجریه	سنه		سنه
طایع بالله ابن المطیع بغدادده مدفوندر	٣٦٢	١٧		٧٢
قادر بالله بن امیر اسحق بغدادده مدفوندر	٣٨١	٤٠	٣ شهر	٨٧
قائم بامر الله بن قادر بغدادده مدفوندر	٤٢٧	٤٥		٧٧
مقتدی بالله بن قائم بغدادده مدفوندر	٤٦٧	١٩	٨ شهر	٣٩
مستظهر بالله بن مقتدی بغدادده مدفوندر	٤٨٧	٢٤	٣ شهر	٤٠
مسترشد بالله بن مستظهر بغدادده مدفوندر	٥١٢	١٧	٨ شهر	٤٤
راشد بالله بن مسترشد بغدادده مدفوندر	٥٢٩		٣ شهر	٣٠
مقتفی لامر الله بن مستظهر بغدادده مدفوندر	٥٣٠	٢٤	٣ شهر	٦٦
مستنجد بالله بن مقتفی بغدادده مدفوندر	٥٥٥	١١	٣ شهر	٤٠

	سنهٔ هجریه	سنه		سنه
مستضی لامر الله بن مستنجد بغداده مدفوندر	٥٦٥	٩	٦ شهر	٣٩
ناصر الدین بن مستضی بغداده مدفوندر	٥٧٥	٤٧		٧٠
ظاهر بامر الله بن ناصر بغداده مدفوندر	٦٢٢	—	٩ شهر	٥٢
مستضی بالله بن ظاهر بغداده مدفوندر	٦٢٢	١٧		٥٢
معتصم بالله بن مستنصر بغداده مدفوندر	٦٤٠	١٥	٨ شهر	٤٧

سلاطین عثمانیه

(سلاطین عظام وخلفای قدسیت اتسام عثمانیه)

(برنجی پادشاه)

(غازی سلطان عثمان خان حضرتلری)

مؤسس بنیان رصین الارکان دولت غازی سلطان عثمان خان

حضرتلری ٦٥٦ سنه‌سنده گهواره زیب وجود اولوب ٦٩٩ سنه‌سی جمادی الاولیسنك دردنجی کونی بالاستقلال سریر آرای سلطنت و ٧٢٦ سنه‌سی رمضاننك یکرمی برنجی کونی عازم سوی جنت اولمغله بروسه‌ده حصار ایچنده مدفوندر
مدت سلطنتلری ٢٧ سنه‌در

(فتوحاتی)

زمان سلطنتنده فتح اولنان قلاع و بقاع . ازنیق . مرمره . قلعهٔ کستل . قلعهٔ لفکه . قلعهٔ اقچه حصار . قوچ حصار . قره جیش . لبلبجی حصار . کیوه . بکیجه . طراقلو . تکور پیکاری . اویناش . حصاری . ابن صویی . عیان کولی . بروسه . قوکربه . آق یازی . مدرنی . قاندری . یلاق آباد بولی . ارمنه . صماندره . قره مرسل . قولجه . قره حصار . بوز حصار . یکی شهر . این اوکی . بیله جك . بازحصار . اینا کول . کوپری حصار . کته . جادرلق . وکده . یانقجه حصار . قره کوز حصار . صوفی آغزی . قوجه ایلی . قیوجق حصار . اونورس . ارمنی بازاری . ایدی .

(مآثر جليله‌لری)

عثمان غازی مملكتنی سنجاقلره بالتقسيم هر سنجاغه بر قاضی وبر امير نصبيله امور شرعيه وسياسيه‌يی يكرديكرندن تفريق وحكم زمانه كوره تنسيق ايدرك بونكله برابر اجرای معامله احسانكاری‌ده يكانهٔ عصر اولدقلرندن كنديلرينه ثالث عمرين اطلاقی مابه الاستحقاق ايدی چونكه علو مآثر سماحتپروريلريله حاتمی ماتمه اجبار ايدن غازیء مشار اليه حضرتلری مطبخ عامره‌لرنده هر اوچ كونده بركره اطعمهٔ نفيسه و كثيره طبخ ايتديره‌رك عمومه برمائدهٔ ضيافت ويرمك معتاد سخانهاد شهرياريلری اولديغی كبی اكسای فقرا وايتام امر خيرندده علو جنابلك اك صوك درجه‌سنی احراز بيورمشلر ايدی (خطبه) قره‌حصار مسخر دست پادشاه ديندار اولدقده ايچنده‌كی كليسا جامعه تحويل اولنه‌رق اوراده ادا قلنان جمعه نمازنده طورسون فقيه طرفندن خطبه‌ده نام نامیء شهرياريلری ياد اولنمشدر (سنجاق) هلال هالهٔ سپهر عثمانی جناب غازیء بيدانی حضرتلرينك آبروی عالم اسلاميت اولان فتوحات وموفقياتی قونيه پادشاهی علاء الدين سلجوقينك

مظهر كمال تقديرى اولديغندن توغ وطبل وعلم وقليچ وآت و نذامت كوندروب بو ميانده بابرات استقلالنى ده تصديق وامر غزاده ذات شوكتلرينى برقات دها تشويق ايتمشدر كه اليوم علامت دولت وملت اولان شكل هلال مذكور علمنك اوزرنده كى مهچه‌نك يادكارقيمتدارى اولمق اوزره باقى قالمش برعلامت عال العالدر (پاشالق عنوانى) تركجه‌ده اكبر اولاد معناسنه اولان (پاشا) لفظى بدايت تأسس سلطنتده سرور شهزادكان عثمانيانه ويرلمكده اولديغى حالده صكره خدمات صادقه‌ابراز ايدن اكابردولته برعنوان فيض نشان قدردانى اولمق ومعناً دخى مرتبهٔ بنوته وصول كبى برمعناى لطف احتوايى شامل بولنمق اوزره پاشاتسميه‌بيورلمشدر (مؤسسات دينيه) مشاراليه يكيشهرده برجامع وحمام وخان وبيله‌جكده برجامع بنا ايتمشدر .

(ايكنجى پادشـاه)

(غازى سلطان اورخان بن سلطان عثمان)

غازى اورخان حضرتلرى ٦٧٠ سنه‌سنده‌قدمهادهٔ عالم‌شهود اولوب يدى يوز يكرمى التى سنه‌سى رمضاننك اون يدنجى

كوني چالس اورنك عثماني اولديلر . ويدي يوز التمش برسنه سنده رهنورد سمت بقا اولملريله پدرلري تربه سنده دفن اولنديلر . بو پادشاه دل آكاه اوتوز بش سنه سلطنت سورمشدر .

(فتوحاتی)

محصول سيف صارم فتوحاتی اولان يرلر شونلردر . قيون حصاري . ازنكميد . كوينك . طراقلو ينيجه سي . قلعهٔ باليكسرى . ولايت قره سى . برغمه . ادرميد . كرماستي اولوباد . ايدنجق . قرلجه طوزله . فتح كليبولي . قلعهٔ چمنى . اجه اوواسى . قره جك . تكفور طاغي . ايپصاله . معلقره . خيره بولي . ودها نيجه قلعه لر .

(اعمارات واجرا آت)

مشار اليه حضرتلري فكر عالئ جهانكيرى ايله متصف اولديغندن اول باول ضرب سكه ايتديرمشدر . ايلك ضرب ايتديرديكلري سكه كموش وباقردن عبارت اوله رق ٧٢٨ تاريخنده بروسه ده ضرب وبرطرفنده كلمهٔ شهادت

وديكر طرفنه (اورخان خلد الله ملكه) عبارەسی نقش اولنمشدر مشاراليه ادارۂ ملك ودولت ايچون مكمل قانونلر وضع ايتديكى كبى يايا ويكيچرى مثللو صنوف عديده اوزره موظف عساكر ترتيب وبونلره كسوۂ مخصوصه تعيين بيورمشلردر .

مشاراليهك ازنيقده بر جامع وبر مدرسه وبر عمارتى اولديغى كبى بولايرده وبروسهده برر جامع وعمارت ومدرسهسى وهركويده جامع خان حمام كبى آثار مبرورەسى وبروسهده كيكلو بابانامنه بر تكيهسى واردر . دولت عثمانيهده ابتدا مدرسه بنا ايدن اشبو شهريار نظام المكدر مشار اليهك زماننده بولايرده بر متفقين اردوسنه غلبه چالنهرق شان عالىء عثمانى آفاقكير شهرت اولمشدر .

(اوچنجى پادشاه)

(غازى خداوندكار سلطان مرادخان اول بن سلطان اورخان)

مشاراليه حضرتلرى ٧٢٦ سنەسنده تولدويدى يوز التمش بر سنەسنده تخت عاليبخت عثمانى يه جلوس ايدوب ٧٩١ سنەسنده

شهيداً تارك كار زار عالم فانی وواصل رحمت يزدانی اولمشدر ٣١ سنه اريكه پيرای سلطنت وفرمان فرمای اقليم عدالت اولديلر . بروسه‌ده جامعی جوارنده مدفوندر .

(فتوحاتی)

قلعهٔ باطنوس . قلعهٔ چورلی . قلعهٔ مسنلو . قلعهٔ برغوس . قلعهٔ كشان . قلعهٔ ديمتوقه . قلعهٔ ادرنه (دار الميمنه) تركيبی (٧٦٣ . تاريخ فتحيدر) قلعهٔ بيغا . قلعهٔ كوماجنه . قلعهٔ كوتاهيه . قلعهٔ سماو . قلعهٔ اكريكوز . قلعهٔ طوشانلو . حميدايلی . يلواج . بكشهری . اقشهر . قره اغاج . سيدی شهری . ترقوس . پولنا . سيروزه . اسكته . ماروله . زيخنه . درامه . قواله . قره فريه . منا ستر . انقره يوز غاد . بابای عتيق زغرهٔ جديد . فلبه . زغرهٔ عتيق جرمن . يكيجه . قزل اغاج . يانبولی . آيدوس . قرين . اباد . سوزه بولی . قرق كليسا . ويزه . صماقو . اهتمان . كوستنديل . صوفيه . نيش . پرايه . اشتب . هرسك . پراوادی . طرنوی . شمنی . نيكبولی . وتوابعی .

(مآثر جلیله‌سی)

مشار الیهك زماننده روم ایلیده شوکت عثمانیه لازمی کبی شعشعه انداز انتشار واشتهار اولمغه باشلادیغندن راغوزه صرب بلغار کبی برقاچ خرستیان حکومتی داخل دائرهٔ تابعیت عثمانیه اولمشلردر

مشار الیهك صرب صندی و قوصوه محاربه‌لری مشهوردر ٭ مشار الیه ۷۹۱ تاریخنده قوصوه‌ده شهیداولدقلرندن امعاسی اوزاده یاپیلان تربه‌یه و جسدشریفلری بروسه‌یه نقل ایله چکرکه‌ده‌کی مدفن عالیلرینه دفن اولنمشدر زماننده پای تخت سلطنت بروسه‌دن دیمتوقه‌یه و صکره ادرنه‌یه نقل اولنه‌یغندن ادرنه‌ده بك عالی بر سرای بروسه‌ده برقاپلیجه و برخان و بر عمارت و بر مدرسه برجامع و بروسه‌ده حصار ایچنده برجامع بیله‌جکده برجامع یکیشهرده برجامع سکودده بر جامع یکیشهرده بر زاویه بنا ایلمشلردر مشار الیه نظامات عسکریهٔ عثمانیه‌یی تصحیح و مناره‌لرده صلاة وسلام ویرلمسی عادت مستحسنه‌سنی وطغرای غرای عثمانی‌یی ایجاد بیورمشلردر شویله که شهید سعید مشار الیه سنوی برویرگو اعطاسی شرطیله

زیر حمایت عثمانیه یه دخالت ایدن راغوزه جمهوریته ویردیکی عهد-
نامه یه اوغوز حکمدارانی بیننده جاری اولدیغی اوزره دست
تأییدات پیوست خداوند کاریلرینی آل بویایه باتیروب باصمش
اولمسی کنایهٔ حکمت نهایه‌سندن طغرای غرای خاقانی احداث
بیولمشدرکه بونك پنجهٔ پیمان عثمانی یه اولان دلالتی وعلائم
رسمیهٔ دول بیننده‌کی جامعیت وظرافتی مستغنیٔ حوصلهٔ بیاندر

(دردنجی پادشاه)

(سلطان یلدیرم بایزیدخان بن غازی سلطان مرادخان اول)
مشار الیه حضرتلرینك ولادت سنه‌لری ٧٦١ وجلوسلری
٧٩١ اولوب وفاتلری ٨٠٥ تاریخنده وقوعه کلمشدر مدت
سلطنتلری ١٣ سنه‌در بروسه‌ده جامعلری جوارنده متواریٔ
خاك رحمتدر .

(فتوحاتی)

فتح معدن قره‌طوه . اسکوب . چتروز . وویته . ودین .
الاشهر استملاك ولایت ایدین . واستملاك ولایت صاروخان .
قسطمونی . قونیه . نیکبولی . سلستره . روسچق . نیکده .

اقسرای . قره‌حصار . دوه‌لی . قیصریه . اماسیه . توقاد .
سیواس . جانیك . سلانیك . یکیشهر فنار . طراقلی .
بورلی . عثمانجق . سینوب . اناطولی حصاری . شیله .
قره‌فریه . ملاطیه . دارنده . دیوریکی . بهسنی . ارزنجان .
ترحاله . جزیرهٔ موره . آتنه . لارنده . متروبچه .
سلوری . لوادیا .

(آثار جلیله‌سی)

مشار الیه یلدیرم تعبیرینك مدلولنه موافق صورتده بر صاعقهٔ جلادت اولدقلرندن افلاق بکنی خرجکذار ایتدیکی کبی عدو اکبر دودمان عثمانی اولان قرمان اوغللرینی لایق وجهله تأدیب وتنکیل واستانبول ایمپراطورینی تضییق ایدرك سنوی خزینهٔ جلیله‌یه اون بیك التون ویرکو ویرمك واستانبولده ایکی اسلام محله‌سی برمسجدو برمحکمهٔ شرعیه انشاسیله اسلام اسکان اولنمق شرطیله خراجه ربط ایلدیسه‌ده وقعهٔ تیمور اشبو آثار موفقیتك عمومنه خللرس فتور اولدی . مشار الیه صاحب مغازی مشهور عالم بر سلطان غازی اولدیغندن اشبو مزیت

عاليه‌يى تقدير أمصرده‌كى خلفاء عباسيه طرفندن (سلطان اقليم روم) عنوان ومنشورى و يرلمش ايدى مشار اليهك ظرف زمان وامكانه صيغميه‌جق بر سرعت خارقه‌و بر مهابت شارقه ايله مشار اليهك روم ايليدن اناطوليه‌ و اناطوليدن روم ايلى‌يه كچوب وهر يرده اولسه‌جميت اعداءيه تشوب و پريشان اتمسى يلديرم عنوان جليلنك باعث احرازى اولمش ونيكبوليده متفقين اردوسنه شاملى بر غلبه چالمشدر

(آثار خيريه‌لرى)

ادرنه‌ده يلديرم محله‌سنده بر جامع وبر عمارت وبروسه‌ده جامع كبير عنوانيله بر جامع وينه بروسه‌ده بر جامع ومدرسه وعمارت ودار الشفاو وعلمدارى ابو اسحق نامنه بر زاويه باليكسريده برجامع بر مدرسه قره‌فريه‌ده برجامع ديمتوقه‌ده بر جامع كوتاهيه‌ده بر جامع بنا وممالك مفتوحه‌ده بى حد وحساب مؤسسات دينيه وخيريه وجوده كتورمكله عمرانپرورلكلرى درجه‌سنى اعلا بيومشلر در جبها تمامنك قولنجه حرمين

شريفينه سلاطين عثمانيه‌دن الك اول صره كوندرن جناب بايزيددر

(بشنجی پادشاه)

(چلبی سلطان محمدخان بن بايزيد اول)

ولادتلری ۷۸۱ جلوسلری ۸۱۶ ارتحاللری ۸۲٤ تاريخنه مصادف اولوب مدت سلطنتلری ۸ سنه‌در بروسه يشيل جامع جوارنده غنودهٔ بستر غفراندر .

(فتوحاتی)

بناء قلعهٔ يركوكی . تيمورز وقعهٔ مدهشه‌سنی متعاقب وقوعه كلان فاصلهٔ سلطنت اوزرينه ممالك عثمانيه طوائف الندن قالمش كبی ايدی . سلطان محمدك جلائل همم قدسيت توأم تجدد پروانه‌سی جبرمافات موفقيتنی احراز و بونكله برابر قهراعدا كبی برخيلی مآثر دنجی ابراز ايتمشدر آنك ايچون مشار اليهه بانیٔ ثانیٔ سلطنت دينلسه دكری ويری واردر فتح قلعهٔ هركه . فتح قلعهٔ ككبوزه .

§

(آثار خیریه‌لری)

بروسه‌ده نمونهٔ فن معماریء عثمانی اولان یشیل جامع شریف ایله عمارت و تربه و مدرسه‌سنی بنا بیوردقلری کبی خیرات سنیه‌لرندن مرزیفونده ایکی جامع و ایکی حمام واردر ادرنه‌ده‌کی اسکی جامع شریفك واضع اساسی سلیمان چلبی ایسه‌ده مکملی کندیلریدر مشارالیه حضرتلری دخی مکهٔ مکرمه و مدینهٔ منوره ایچون واردات اوقافدن صره ترتیب و تسریب بیورردلر ایدی .

(التنجی پادشاه)

(سلطان مراد خان ثانی بن سلطان چلبی محمد خان)

مشار الیهك ولادت همایونلری ۸۰۶ و جلوس میمنت مقرونلری ۸۲۴ وارتحاللری ۸۵۵ سنه‌سنه تصادف ایتمش و مدت سلطنتلری ۳۰ سنه التی ماهدن عبارت اوله‌رق بروسه‌ده جامعی قربنده مدفون بولنمشدر .

(فتوحاتی)

اوائل سلطنتلرنده روم ایلیده تنکیل اشقیا و اناطولیده‌ده

تأديب امرا كبي برموفقيت عاليه احراز بيورملريله ميدان جو-
لانلرى مفتوح وهمتلرى فتح ممالك امر مهمنه محصور قالمشدر
فتح قلعهٔ كوكرجنلك . سمندره . الاجه حصار . قلعهٔ كرمه.
يانيه . نوه برده . دبره . اقچه حصار . ازمير مشاراليه براالق
سلطنتى اوغلى سلطان محمده فراغ وترك ايلديسه ده مجار .
صرپ . افلاق . بوسنه . عساكر متفقه سندن مركب
واوچيوز بيكدن متجاوز بردشمن اردو-نك ممالك اسلاميه يه
هجومى اوزرينه ازسرنو تسلم زمام سلطنت ايدرك وارنه ده
اشبو معسكر دريا پيكره شانلى برغلبه چالدى وقوماندانلرينى
طعمهٔ شمشير عثمانى ايلدى . بونى متعاقب مراد ابوالجهاد
قوصوده ده بيوك بردشمن اردوسنى بوزدى فتح قلعهٔ باللى
بادرده . قوجه جق .

(خيراتى)

مشاراليهك ادرنه ده . اوچ شرفه لى . مراديه . دارالحديث
ناميله غايت جسيم ومصنع اوچ باب جامعى وايكى مدرسه سى
وبر حمامى وادرنه ولايتنده اركنه قصبه سنده ١٧٤ كوزلى

بر كوپريسى وبر مكلف جامع وعمارتى وبروسه ده برجامع وبرعمارتى وفتح بيوردقلرى برلرده يوزلرجه جامع وحمام وسائر خيراتى واردر مشار اليه هر سنه ساداته بيك التون تصدق وحرمين محترمين ايله قدس شريفه صدقۀ خاصه اولەرق اوچ بيك بشيوز التون ارسال بيوررلرايدى . مشار اليهك خلوجنابنى وفقرا پرورلكده كى خصيصۀ معلا القابنى كوسترمك ايچون كافيدركه اركنه قصبه سي عمارتنك ختام انشا سيله كشادنده عمارتده پيشوريلان اطعمۀ نفيسه يى بالذات قورتاروب محل بمحل كندى يدعنايت پيوند ملوكانه لريله فقرايه توزيع ايتمشلردر .

(يدنجى پادشاه)

(ابو الفتح سلطان محمد بن مرادخان ثانى)

مشار اليهك ولادتى ٨٣٣ جلوسلرى ٨٥٥ ارتحاللرى ٨٦٦ تاريخنه مصادف اولوب ٣١ سنه سلطنت سورمشلردر . استانبولده جامعى محرابى جهتنده مدفوندر .

(فتوحاتى)

بناء قلعهٔ بوغازكسن . فتح قلعهٔ قسطنطينيه (تاريخى ٨٥٧ بلدهٔ طيبه) قلعهٔ سياورى . قلعهٔ قوم برغوسى . بيغادوس . اينوز . سيوريحصار . تكميل ايالت صربستان . تكميل جزيرهٔ موره ويونان . بوسنه قطعه سى . قلعهٔ اماصره . تكميل ايالت قسطمونى . تكميل ايالت طربزون . فتح جزيرهٔ مدللو . قلعهٔ دراج . بناء قلعهٔ ايلبصان . فتح قلعهٔ كوزلحصار . ولايت قرمان . اركلئ قونيه . آقسراى . علائيه . قلعهٔ كوللك . قلعهٔ كوكر . فتح جزيرهٔ اغريبوز . سلفكه . ارمناك . كفه . منكوب .. ولايت بغدان . اشقودره . ارناو ودلق . فتح جزيرهٔ پوليه . فتح جزيرهٔ ليمنى . طاشوز . سمادرك . بوزجه . اطه سى . امروز . ايالت ازاق . لونجه . دها نيجه قلاع وممالك .

(خيراتى)

استانبول فتحيله بكام وحائز مديحهٔ فخر الاسلام اولدقلرنده معابد جسيمهٔ عالمدن معدود اولان اياصوفيه مناسترينى

جامعه تحويل بيوردقلرى كبى اول اوان سعد اقترانده درسعادتده نيجه نيجه كنايس و صوامع مبدل مساجد وجوامع اولمشدر بوندن بشقه درسعادتده ايكى منارەلى بر جامعشريف ايله صحن ثمان دنيلان مدارسى و مكتب و بيمارستان وحضرت ابى ايوب الانصارى يه تربه وجوارنده جامع ومدرسه وعمارت وشيخ ابوالوفا ايچون جامع شريف ايله زاويه . ودرسعادتك مواقع مختلفه سنده حماملر وسرايلر. چارشولر . خانلر . انشا بيورديلر .

(مأثرى)

عثمانلى دونماسنى تنظيم ايدوب فتح قسطنطينيەده قرەدن كمى يورتمك واشقودره فتحنده هوان طوپى وياغلى بچاوره مثللو بر طاقم ادوات حربيه ايجاد ايلمك كبى خارقهٔ موفقيتلرى پيرايه بخش صحائف تواريخ اولمشدر بيوك چاپده طوپلر دوكديروب استديكى محله نقل ايتمك دخى مشار اليهك آثار مشكورەسندندر مشار اليه حضرة الخلفا اولان محميهٔ قسطنطينيه يى فتح ايله (نعم الامير) تبجيل جليلنه نائل

وعسكرى ده (نعم الجيش) تقدير دلپذير پيغمبريسنه مظهريتله فائق اماثل اولمشدر مشاراليه تركجه . عربجه . فارسيجه . رومجه . لاتينجه . بيلديكى كبى زياده‌سيله معارفپرور و محب أرباب علم وهنر اولديغندن دركاه فيض اكتناهى علماى اقطار جهانه ملجأ ومقر اولمشيدى . قريم خانى زماننده تحت تابعيت عثمانيه‌يه دخالت ايتمشدر

(سكزنجى پادشاه)

(غازى سلطان بايزيد خان ثانى بن سلطان غازى محمد خان)

ولادت سنيه لرى ٨٥١ جلوسلرى ٨٨٦ ارتحاللرى ٩١٨ اولوب ٣٢ سنه پادشاهلق ايتمشدر . مدفن قدسيت روشنارى درسعادتده جامعى جوارنده‌در .

(فتوحاتى)

فتح قلعهٔ كيلى . اقكرمان . اطنه . طرسوس . سيس . اياس . مسيس (تخريب قلعهٔ بياس) (٨٩٣) غارت سواحل اسپانيا . فتح تپه دلن . اينه بختى . متون . قرون .

ناو ارين . فتح قلعهٔ النقشه . كولك . قلعهٔ وارساق . فتح
بقيهٔ بلاد ارنودلق .

(خيراتى)

مشار اليه حرمين شريفين فقراسنه سنوى اون درتبيك
التون صدقه كوندررلر ايدى . مشار اليه استانبولده ايكى
منارەلى برجامع وبر مدرسه وبرمكتب صبيان وبرعمارت
وامير بخارى وحضرت وفا ايچون برر جامع وبر خانقاه
وادرنەده استانبولده كى جامعك عينى اولەرق ايكى منارەلى
برجامع وبرمدرسه وبرتيمارخانه وبرعمارت وبرزاويه وبر
چفته حمام وطونجه نهرى اوزرنده متين وجسيم بر كوپرى
واماسيەده برجامع وبرمدرسه وبرمكتب وبر عمارت وبر
رباط وبرتكيه وبر زاويه وعثمانجق قصبەسنده ١٩ وكيوەده
١٤ وكدو سده ١٩ كوزلى برر كوپرى ياپتدير مشدر
مشار اليه ابو الخيرات كثير الصدقات اولمقله برابر زهد
وتقواده دخى بسطامى نظير اولدقلرندن استانبولده كى
جامعلرينك ختامنده وايلك نمازك اداسنده (مدت عمرنده

ایکندی نمازینك سنتنی ترك ایتماه‌مش آدم وارایسه اوامامت ایتسون) بیوردقلرنده کمسه قبول امامت ایده‌مدیکندن نهایت بو مزیت فاضله دیانتکارینك دخی یکانه جائزی اولان کندیلری جماعت مسلمینه پیشوا اولمشلردر .

(طقوزنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم غازی یاووز سلطان سلیم ابن سلطان بایزید ثانی)

مشارالیه حضرتلری ۸۷٤ تاریخنده پیرایه بخش مهد وجود اولوب ۹۱۸ تاریخنده جالس اورنك سلطانی و۹۲٦ده تارك عالم فانی اولمش و ۸ سنه ۹ ای سلطنت سورمشدر مرقدلری استانبولده جامعلری جوارنده‌در .

(فتوحاتی)

قلعهٔ بایبورد . قلعهٔ کیغی . کماخ . دیاربکر . ماردین . سنجار اورفه . موصل . سیورك . بیره‌جك . حلب . عینتاب . انطاکیه ملاطیه . دارنده . دیوریکی . مرعش .

البستان . حما . بعلبك شام . طرابلس . بيروت . جبل لبنان . صيدا . صور . عكا . قدس . غزه . رمله . صفد . عريش . قاهره . اسكندريه . عموم بلاد مصريه . سواكن . حجاز . طور . زبيد . مخا . كورجستان . چالديران . تبريز . بايزيد .

(خيراتى)

شامده شيخ محى الدين عربى حضرتلرينك مضجع منورلرينى تعمير ايدوب يانى باشنده ايكى منارهلى بر جامع و بر عمارت وقونيهده حضرت مولانا تربهسى اتصالنده بر عالى شادروان ياپتديرديلر .

(مآثرى)

مشار اليه حرمين شريفينك شرف خدمتيله تشرف اياملرى حسبيله (خادم الحرمين الشريفين) عنوان جليلانه نائليتله قدرلرى عالى و بونكله برابر مصرده رئيس روحانى حكمنده قالمش اولان المتوكل الثالث نامنده كى خليفهٔ عباسيه يى استانبوله جلب ايله اياصوفيه جامعنده حق خلافتى علناً

خاندان عثمانی‌یه ترك ایتدیردیكندن (خلیفهٔ روی زمین) مدیحه‌سی دخی مستزاد منظومهٔ اوصافی اولمشدر .
مشار الیه سیف وقلمی ید تحصافتنده جمع ایتمش اولدیغندن اولبابده كی مأثر جلیلهٔ خارق العاده‌لری مثل سائر اولمش و(شاهی) مخلصی التنده مكمل بر فارسی دیوانی وجوده كتورمشدر تركچه وعربچه ده دخی طبیعت شعریه سی حائز نصاب كمال ایدی مشار الیهك قاطبهٔ اهالی روی زمینده كی اقوام اسلامیه‌نك عمومنی بررایت اتحاد التنده جمع ایتمك اندیشه‌ده حاول اجل مانع حصول امل اولدی مالك ام دنیا اولدقلرنده شریف ابوالبركات اوغلی ابونمی یی حرمین شریفینك اناختارلریله وبعض تبركات سنیه‌ایله برای تبریك مصره كوندرمش و عرض اطاعت وتابعیت ایتمش اولدیغندن سلطان سلیم شریف بركاته خلعت فاخره وحرمین فقراسنه ایكی‌یوز بیك دینار خالص العیار عطیه كوندرمكله برابر حرمین ایچون سنوی مصردن كیتلو جرایه حنطه‌سی وحج ایچون محفل وكسوه ترتیب وارسالنی وقف بیوردیلركه وقف مذكور احكامی الحالة هذه جاری واولبابده مكه بحثنده تفصیلات اعطاسی طبیعیدر ..

(اوننجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم غازى سلطان سليمان خان قانونى بن سلطان سليم)
ولادت همايونلرى ۹۰۰ جلوسلرى ۹۲۶ ارتحاللرى ۹۷٤
تاريخنه تصادف ايدوب مدت مديدهٔ سلطنتلرى ٤۷ سنه‌در .
درسعادتده جامعى حظيره سنده مدفوندر .

(فتوحاتى)

بلغراد . ازميرسواحلى . بغدادولايتى . تكميل مجارستان .
وان. تونس . آولونيه. دلونيه. جزائرسبعه. يمن قطعه‌سى. حبش
اقليمى . كرجستان . شهرزورولايتى . جزاير. مايورقه .
قورسيقه . مسقط . هرمز . بحرين . مصوع . بلادنوبه .
ساقس . طرابلس غرب ولايتى . استانكوى . ردوس .
محاصرهٔ اول ويانه . مشار اليه اون اوچ دفعه بالذات سفر
همايونده بولنه‌رق وقوعه كلان فتوحات جليله‌لرى اوچيوزدن
متجاوز قلاع و بقاعدركه بالاده يالكز ايالتلرو بعض مهم
محللر يازلدى .

(خيراتى)

درسعادتده سليمانيه جامع شريفى درت باب مدرسه بر عمارت بر دار الحديث بر دار الشفا بر تابخانه بر طب مدرسه سى و بر حمام و بر مكتب صبيان متعدد چشمه لر پدرلرى سلطان سليم تربه سى جوارنده جامع و عمارت و تابخانه و مكتب يكى باغچه ده مدرسه شهزاده سلطان محمد ايچون جامع عمارت مدرسه تابخانه مكتب صبيان بغدادده امام اعظم تربه سنده جامع و عمارت بغدادده عبدالقادر كيلانى تربه سنى تعمير ايله قربنده جامع جهانكير جامعى قونيه ده حضرت مولانا تربه سى قربنده بر جامع كفه ده بر جامع ازنيقده بر جامع بنده ابريم شهرنده بر قلعه قدسده صخرهٔ مباركه نك قبه سيله تزييناتى شامده جامع و عمارت و تابخانه و خان درسعادتده ديكيلى طاش قربنده بر جامع و عمارت و دار الشفا مرحوم خاصكى سلطان روحيچون مكهٔ مكرمه و مدينهٔ منوره ده بر عمارت و مفاتىٔ مذاهب اربعه ايچون مكه ده و حرم شريف اتصالنده درت باب عالى مدرسه ادرنه ده يورقدر چشمه ياپدقلرى كبى مكهٔ مكرمه يه اجراى ماءلذيذ و مصطفى پاشا قصبه سنده بر

كوپرى برجامع ومدرسه وعمارت وخان بنا بيوروب تعمير حرمشريف مكى خدمتيله‌ده مباهى اولمشدر .

(مأثرسنيه‌لرى)

قانونى عنوان جليلنك دخى مدلول علويت شمولندن رهين استفاده اوله‌جغى اوزره عصرينك جهانكير بى نظيرى اولوب اساسى شريعت غرايه مستند اولمق اوزره متعدد قانونلر وضعيله تنظيم احوال ملك وتبعه بيوردقلرى كبى تعمير بلاد ونشر معارف امراهمنده‌كى همت بيهمتاى سليمان مقتدرتلرى ايله لكى بركلشنسراى عمران هيئت پرلطافتنه قويديغندن اواسط سلطنتلرنده واردات دولت غيرازعشر اوروپانك واردات عموميه‌سنه مقابل ايدوكى متواتردر . عصرنده حد كماله منتهى اولان . مهندسلك . كميچيلك . معمارلق . طوپجيلق . عسكرلك . فن وصنعتلرى ممالك عثمانيه‌يى مغبوط جهان ايتديكى كبى هندده وسائر ممالك اسلاميه‌يه‌ده پرتوانداز فوائد اولمشدر .

مشاراليه فرمانفرماى جهان اولوب مالكى همداندن فاسه

وویانه‌دن عدنه قدر اولان ساحهٔ فسیحهٔ عالمی محیط و حکمی
هر طرفه جاری اولدیغندن وقوعبولان استمدادی اوزرینه
فرانسه وهند دولتلرینی دونما ارسالیله حمایه و بخارایه ده طوپ
ومعلم اسبالیله اسیای وسطی اوزرینه بسط جناح وقایه بیوردقلری
مثللو دونمای همایونلریله اسپانیا سواحلنی غارت
ایتدیرمشلردر .

(اون برنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم غازی سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان خان اول)

ولادت سنه‌لری ۹۳۰ جلوسلری ۹۷٤ وفاتلری ۹۸۲
تاریخنه مصادف اولوب مدت سلطنتلری ۸ییل ٥ ایدر .
مدفن همایونلری ایاصوفیه جامعشریفی قربنده‌در .

(فتوحاتی)

فتح قلعهٔ خلق الواد . عدن . یانوه قلعه‌سی . جزیرهٔ قبریس .
صوپوت . اونکرن . بار . استرداد شهر تونس . وسائر
فتوحات کثیرهٔ عالمپسندانه‌لری واردر .

(خيراتى)

پدر جنت مقرلرينك باشلامش اولدقلرى چكمجه كوپريسنى اكمال وادرنه ده درت مناره لى بى نظير بر جامع وعمارت و مدرسه ودار الشفا بنا ايتمشدر بونكله برابر حرمين شريفين بوانده قلعه وبركه كبى نيجه نيجه اثارى ومحلنده ذكر اولنه جغى اوزره تعمير قباب حرم شريفده كى خدمت معالى دثارى هر آن وزمان وسيلهٔ تذكار رحمتدر مشاراليهك وزيراعظمى صقوللى محمدپاشا دخى (الناس على سلوك ملوكهم) قاعدهٔ پرفائده سنه اتباع ونيجه نيجه آثار خيريه احداث وابداع ايدوب سيما عتيق حرمين طريقنده واسكندرون كورفزى كنارنده واقع (پياس) قصبه سنده كى قلعه وجامع وخان وحمام وچارشو حقيقه بى نظير وبونلرك تاريخ بناسى ٩٨٢ تاريخنه مصادف ايكن الحالة هذه الآن دن يكى دولكر چيقمشجه سنه اولان متانت ولطافتى شايان تحسين وتقديردر .

(اون ايكنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم غازى سلطان مرادخان ثالث بن سليم خان ثانى)

ولادتلری ۹۵۳ جلوسلری ۹۸۲ ارتحاللری ۱۰۰۳ تاریخنده اولوب مدت سلطنتلری ۲۰ سنه ۸ آیدر مدفن همایونلری ایاصوفیه جوارنده‌در .

(فتوحاتی)

یورتکین‌لولره غلبه چالمسی ، اطاعت سلطان فاس . فتح قلعهٔ تفلیس . شکی . شماخی . شروان . استخلاص تبریز . فتح قلعهٔ یانق . بناء قلعهٔ قارص . طاغستانده درت ایالت تشکیلی . روان ایالتنک تشکیلی . فتح قره‌باغ . آذربیجان . نهاوند . لورستان . سیرم . نمارتون .

(اثاری)

مشارالیه زیاده‌سیله عدالتپرور اولمسنه مبنی ارباب مصالحک عرضحاللرینی بالذات قبول وحواله بیورمغله شهرتشعار وعالم وشاعر اولدقلرندن (فتوحات صیام) نامیله بر تألیف درربار‌ی و عربجه وترکچه وفارسیجه رنکین اشعاری واردر مشار الیه شهزاده لکنده مغنیسا والیسی ایکن مغنیساده ایکی مناره‌لی برجامع شریف وبرمدرسه وبرخان وبرتابخانه انشا

ومكهٔ مكرمه حرمشريفنده سقف حرم ايله ميزاب وحطيمى تعمير وصرهٔ همايونه نيجه بيك التون علاوه ايدرك تنشيط قلوب فقرا بيورديلر مشاراليهك صلب پاكى تاجداريلرندن ١٠٢ شهزاده قدمزن مهد وجود اولمشدر .

(اون اوچنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم غازى سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد خان ثالث)

مشاراليه ٩٧٤ تاريخنده دنيايه ١٠٠٣ تاريخنده تخت سلطنت كبرايه كلوب ١١٠٢ تاريخنده ارتحال بيورديلر . مدت سلطنتلرى ٩ سنه‌در مدفنلرى ده اياصوفيه جوارنده‌در .

(فتوحاتى)

مشاراليه مشهور (اكرى) فتحيله شهرتكير اولوب ذكر اولنان اكرى محاربه‌سندن ايلك اوكجه عثمانليلر رهين انهزام اولمش ايكن مشاراليه خرقهٔ سعادتى لابس و (قضيب) نام سيف صارم نبوى يى حامل اولدقلرى حالده عسكرى تشويق و تشجيع

ایتدکلرندن دشمنی بوزمشدر . ایران سفرلری ده پك
مشهوردر .

(خیرات ومحاسنی)

مشارالیه والده‌لری نامنه مشهور والده جامعنی بنابیوردیلر .
کندیلری زیاده‌سیله عابدوصالح اولدقلرندن اوقات خمسه‌ده
جماعتله نماز قیلرلر ونام قدسیت اتسام حضرت رسالتپناهی یاد
اولندقچه تقدیساً قیام و احترام بیوررلرایدی . مشار الیهك
طبیعت شعریه‌لری ده وار ایدی .

(اون دردنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم غازی سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد خان ثالث)

ولادتلری ۹۹۸ جلوسلری ۱۰۱۲ ارتحاللری ۱۰۲٦
تاریخنده وقوعبوله‌رق ۱٤ سنه فرمانفرمای سلطنت اولمشلردر.
جامعلری قربنده مدفوندر .

(فتوحاتی)

مجارلرله شانلی قانلی محاربه‌لر ایتدیکی کبی شروان وطاغستان

ايالتلريني ايادي دشمندن استخلاص وداخلي بر طاقم صناديد اشقيايي استيصال ايتمشاردر .

(مآثر وخيرات)

مشار اليهك ١٠١٢ سنه سنده اون دردنجي پادشاه اولوق اوزره اون درت ياشنده تخت سلطنته جلوس ايتمسي واون درت سنه سلطنت سورمسي اتفاقات غريبه دندر مشار اليه درسعادتده التي مناره لي بهشت اسا بر جامع ملائك مجامع يا پديروب جوارنده مكتب مدرسه موقتخانه حمام رباط محله دارشفا دخي انشا ايتديرمشلردر .

مشار اليه رونق افزاى عصر ومعاصرين اوله جق صورتده ديندار وكثرت خيراتده ولاسيما هر ذرهٔ خاك پاكي نمونه نماى عنبر سارا وهر سنكپارهٔ تابناكي غبطه فرماى لؤلؤ لالا اولان حرمين محترمينجه وفرت خدماتده جليل القدر بر خليفهٔ فاروقي شعار اولدقلرندن مدت سلطنتلرنده روضهٔ مطهره يه صافي مرمردن بر منبر سدره اثر تقديم ايلدكلري كبي كرك كعبهٔ معظمه ده وكرك روضهٔ مطهره ده تعميرات خدمتلري پك بالاتردر

مشار اليه پدر جنت مقرلری سلطان محمدك اللی بيك التونه اشترا ايتدرمش اولدقلری شبچراغ نام عديم المثل بر عدد الماس ۲۲۷ قطعه ياقوت وامثالی جواهر ثمينه ايله برلوحهٔ زرين اوزرينه تركيب و (كوكب دری) اسميله توسيم ايدرك روضهٔ مطهره يه تقديم و تعليقه موفق اولمش و غبار مسعدت نثاری توتياى عيون حور اولان خاك پای قدسيت احتوای حضرت پيغمبری يه عائد اشتياق زخسودكی بی اعلاناً سر-سلطنت افسر شاهانه لرينه طاقدينی صور غوجه قدم شريف نبوی رسم جليلی ترسيم وزادهٔ طبع همايونلری اولان قطعهٔ آتيه يی نقش وترقيم ايتديرمش اولمقله مغبوط امثالدر .

(قطعه)

* نوله تاجم كبی باشمده كوتورسم دائم *

* قدمی رسميدر اول حضرت شاه رسلك *

* كل كلزار نبوت اوقدم صاحبيدر *

* احمدا طورمه يوزك سور قدمنه اوكلك *

مشاراليه اشعارنده بختى مخلصيله تخلص بيورمش اولديغندن. بعض اشعارنده (بختى) مخلصى محرردر .

(اون بشنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم سلطان مصطفى خان اول بن سلطان محمد خان ثالث)

مشار اليهك ولادتى ١٠٠١ وابتداى جلوسى ١٠٢٦ تاريخنه مصادف ايسه‌ده اوچ آى مرورنده زمام سلطنتدن دستكش فراغت ودرت سنه صكره دفعهٔ ثانيه اوله‌رق كرسى نشين خلافت وسلطنت اولوب ١٠٤٨ تاريخنده دار اخرته كتمشلردر مدفنلرى اياصوفيه جامعشريفى قربنده‌در .

(اون التنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم سلطان عثمان خان ثانى بن سلطان احمد خان اول)

مشاراليه ١٠١٣ تاريخنده تولد ١٠٢٧ تاريخنده جلوس و١٠٣١ تاريخنده ارتحال بيورديلر . مشاراليه اون درت ياشنده پادشاه اولوب ٤ سنه ٤ آى پادشاهلق ايتديلر . پدرلرى تربه‌سنده مدفوندر مشاراليهك زماننده برى وبحرى

خیلی غلبه‌لر قزانلمش و خلیج قسطنطینیه انجماد ایلمشدر .

(اون یدنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم سلطان مرادخان رابع بن سلطان احمدخان اول)

۱۰۲۰ ده ولادت سنیه‌لری ۱۰۳۲ ده جلوسلری و ۱۰۴۹ ده ارتحاللری وقوع بولوب ۱۶ سنه ۱۱ ای سلطنت سورمشلردر . پدرلری تربه‌سنده مدفوندر .

(فتوحاتی)

مشهور روان . وبغداد . سفرلرنده بالذات بولنوب یادکار شرف عثمانیان اولمق اوزره برچوق آثار مردانگی ابراز بیوردیلر و همدان و شهرزور جهتلرینی ده ایراندن کیروالدیلر . مشارالیه اون بریاشنده جالس تخت سلطنت اولدقلری حالده عزمده نوجوان و حزمده برپیر نورانی وجدان اولدقلرندن هرشیدن زیاده مرکز خلافت کبرانك و بونکله برابر اطراف وانحانك تنظیم امورینه همت بیوردقلرندن اولوقت حکمنجه منبع فساد اولان قهوه خانه‌لری سد وشرب قهوه ودخانی منع ایله قایلرینه صیغمیان یکیچریلری شدیداً تأدیبه موفق اولمشلرایدی .

مستشار محرمى مشهور كوريجه‌لى قوجه بك ومخلص اشعارى (مرادى) ايدى .

(آثار وخيراتى)

عز تسراى ملك العلام اولان كعبهٔ معظمه‌نك تجديد بناسنه وبسارابياده واقع اوزى قلعه‌سيله غلطه‌ده‌كى عرب جامعنك تعمير واحياسنه موفقيتله بنام اولمشلردر . مشار اليه بغايت زور بازويه مالك اولدقلرندن الكجسيم الجثه آدمى برايله قوجاغندن طوتوب قالديرمق واوق وبرد ايله دمير قالقان دلمك . وضربهٔ شمشيرله براوكوزى ايكى بولك وبر تمداراق كرزى ٢٥٠ خطوه مسافه‌يه آتمق كبى خارقه‌هنرزور آورانه‌لرى تواريخنه مستند اولمق اوزره فى زماننا بيله زبانزد وحتى اسكى سرايدن آتدقلرى بر جريدك بايزيد جامعى‌نك منارهسى ديبنه وحلب قلعه‌سندن آتدقلرى برجريدك سراجلر چارشوسى اوزرينه دوشديكى اوراق تواريخده مقيددر .

* *
*

(اون سكزنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم سلطان ابراهيم خان بن سلطان احمد خان اول)

مشار اليه ١٠٢٤ تاريخنده تولد و ١٠٤٩ تاريخنده جلوس و ١٠٥٨ تاريخنده ارتحال ايدوب مدت سلطنتلرى ٨ سنه ٩ آيدر اياصوفيه‌ده عمجه‌لرى سلطان مصطفى تربه‌سنده مدفوندر .

(فتوحات ومآثرى)

مشار اليه زماننده آق دكزك نقطهٔ حاكمه‌سى اولان جزيرهٔ كريدك فتحنه باشلانيلوب خانيه ورسمو قلعه‌لرى آورده‌ٔ قبضهٔ تسخير اولنه‌رق بوصره‌ده ازاق قلعه‌سى يد اعدادن استخلاص اولنمش وقزاقلرك حدى بيلديرلمشدر مشار اليه كريم الطبع ايدى

(اون طقوزنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم غازى سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهيم)

١٠٥١ ده ولادتلرى و ١٠٥٨ ده جلوسلرى و ١٠٩٩ ده فراغ‌لرى و ١١٠٤ ده وفاتلرى وقوعبولمشدر ٤٠ سنه ٦ آى

سلطنت سورمشلردر باغچه قپوسنده والده‌سی ترخان سلطان تربه‌سنده غنوده‌ٔ بستر رحمتدر .

(مآثری)

مشار اليه يدی‌ياشنده تخت سلطنته جالس و آوجی لقبيله مشهور اولوب فطرت نجيبهٔ عثمانيه‌سنده مركوز اولان جوهر تابدار درايت وشجاعت الجاسيله جهانگيرلك استعدادينی كوستر-ملريله آتنك دڭزكينی ويانه صحرالرنده چكمش وويانه‌يی ايكنجی دفعه اوله‌رق محاصره ايله شهرت كامله قزانمشدر مشار اليه دوچار استيلای اعدا اولان لمنی وبوزجه اطه‌يی استرداد ومجارستانده (يانوه) (جهرين) وكريدده (قنديه) ومجارستانده (نويغراد) (قمانيچه) (لمبرغ) (پودوليا) (اوقراين) (لازدين) قلعه وقطعه‌لرينی فتح وكشاد ايتمشلردر مشار اليهك زماننده بحر سفيد بوغازينك اناطولی وروم‌ايلی جهتلرنده بر رقلعهٔ متينه ياپلدينی كبی يكی جامعی ده والده‌لری ترخان سلطان اكمال ويانی باشنده

مكتب . سبيل چشمه . بناسيله تحصيل رضاى بارى يه
استعجال ايتمشلردر .

(يكرمنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم غازى سلطان سليمان خان ثانى ابن سلطان ابراهيم خان)
ولادت سنه لرى ۱۰۵۳ تاريخنده وجلوسلرى ۱۰۹۹ تاريخنده
وارتحاللرى ۱۱۰۲ تاريخنده وقوعبولوب مدت سلطنتلرى
۳ ييل ۸ آى ۲۵ كوندر . جدلرى سلطان سليمان تربه سنده
مدفوندر .

(فتوحات ووقوعاتى)

زماننده نمچه لولر پره زين وصوفيه حواليسنه قدر پارده استيلا
اولمشلرسه ده جناب پادشاهك همتى دفع دشمن ومحافظهٔ وطن
شريطه سنى يرينه كتورمشدر مشاراليه . قزاق . نمچه .
كبى اعدانك مدافعاتى ضمننده نهر طونه ده يوزيوزاللى پاره
كميدن مركب بردونما تشكيل ويكيچريلرايله برطاقم اشقيايى
تنكيل بيورديلر وتنظيم شيرازهٔ مملكت خصوصنده همتلى
اولدقلرندن . اوزى كفه . ارضروم . صيدا . كريد .

كجى يكيدن سكز ايالت وحوده كتوردیلر مشار اليه زهد و عبادتله مشتهر بر پادشاه ادهم سير ايدى . ادرنه ده نهر طونجه كنارنده بر مناره لى لطيف بر جامعلرى واردر .

(يكرمى برنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم سلطان احمد خان ثانى بن سلطان ابراهيم)

مشار اليهك ولادتى ١٠٥٢ جلوسى ١١٠٢ وارتحالى ١١٠٦ سنه لرنده واقع اولوب ٤ سنه ٨ آى مدت پادشاهلق ايتمشدر . قانونى سلطان سليمان تربه سنده مدفوندر .

(مآثرى)

مشار اليهك زماننده طونه بوينده نمچه لولرله محاربه اوانه رق طونه ده ٦٠٠ پاره سفاين اعدا اخذ واغتنام اولندى وكريدده غراميوسه قلعه سى يد عثمانيانه كچدى .

(يكرمى ايكنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم سلطان مصطفى خان ثانى ابن سلطان محمد خان رابع)

مشار اليهك ولادتى ١٠٧٤ جلوسى ١١٠٦ ارتحالى ١١١٥

تاريخنده واقع اولوب مدت سلطنتلرى ٨ سنه ٨ آيدر . باغچه قپوسنده والده تربه‌سنده مدفوندر .

(فتوحاتى)

مشار اليه ساقزى وندیكلودن وبلغراد وطمشوارى نمچه لودن كيرو آلدى . ودونمای همايونده آق دكزده وندیكلويه شانلى برغلبه چالدى .

(آثارى)

مشار اليه تعمير حرمين شريفين وتجديد محفظهٔ حجراسود ايله شرفياب اولدقلرى كبى نهر قوبان كنارنده (اچـو) نامنده بر قلعه بنا وپراو وشته‌ده بركله (دوكمه خانه‌سى) انشا ايتديره‌رك تتميم اسباب سفريه بيورديلر مع مافيه حصول ثروت مملكت صنايع داخليه‌نك ترقيسى ايله اوله‌جغنى بيلدكلرندن تشويقات مكمله اجراسيله سلانيكده چوقه وبروسه‌ده هرنوع حرير اقمشه طوقومسى ايچون تهيئهٔ وسائل لازمه ايتديرديلر .

(يكرمى اوچنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم غازى سلطان احمد خان ثالث بن سلطان محمد خان رابع)

ولادتى ١٠٨٤ جلوسى ١١١٥ تاريخنده اولوب ١١٤٣ تاريخنده فراغله التى سنه صكره وفات ايتمشلردر . مدت سلطنتلرى ٢٧ سنه ١١ آيدر . باغچه‌قپوسنده والده تربه-سنده مدفوندر .

(فتوحاتى)

زمانلرنده جزايرده واقع وهران وكريدده واقع سوده واسپرلنقه قلعه‌لرى وايكنه وچوقه واستنديل اطه‌لرى فتح اولنديغى كبى ونديكلويدينه دوشن موره نيمجزيره‌سى ودست ايرانيانه كچن كرمانشاه تفليس وتبريز وهمدان وكرجستان ونخجوان ونهاوند ايالتلرى تماماً استرداد اولندى . ومشهور بالطه‌جى محمد پاشا موفقيتى قزانيلوب قره طاغ اشقياسنك دخى كوشمالى اجرا قلندى .

(مآثرى)

حرمين شريفينجه خدمت تعميريه‌سى مسبوقدر . ينبع البحرده

قصبه‌یی محیط برسور ووالده جامعنده برکتبخانه بکده بر جامع وبرحمام اناپولی‌ده برجامع قریمده یکی قلعه‌ده بر قلعه بنا ایلدیلر . اولوقته قدر سفن همایونك لنکرلری انکلتره‌دن کلور ایکن مشارالیه ترسانه داخلنده برکارخانه انشاسیله مذکور لنکرلری اوراده اعمال ایتدیردیکندن اشبو احتیاج خارجی اورته‌دن قالقدی . ولیالیده رهبر سلامت سفائن اولمق اوزره قزقله‌سی اوستنه فنار قونلدی .

مشار الیه زماننده اعظم اسباب مدنیت اولان فن طباعت ظهور ایتدیکی کبی مقدما ممالك عثمانیه‌نك الك برنجی صنایعندن اولدیغی حالده مرور زمان ایله عادتا محو اولمق درجه‌لرنده تدنی ایتمش اولان کاشی کرلك صنعتی دخی مجدداً استانبولده اویاندیرلدی . مشارالیهك خطوط متنوعه‌ده مهارتی وشعر وانشاده جودت طبیعتی وارایدی .

(یکرمی دردنجی پادشاه)
(خلیفهٔ اعظم غازی سلطان محمود خان اول)
(بن سلطان مصطفی خان ثانی)

ولادتی ۱۱۰۸ جلوسی ۱۱٤۳ ارتحالی ۱۱٦۸ تاریخلرندهدر
مدت سلطنتی ۲۵ سنهدر گوهر نعشلری پدرلری سلطان
مصطفی تربهسنده ودیعهٔ خزینهٔ رحمتدر .

(مآثری)

مشارالیه یکیچری ولوند اشقیاسنی بالتأدیب اصلاح احوال
ملکه وتنسیق نظامات عسکریهیه موفق اولمشدر ودشمنلریله
ایتدیکی محاربانك اکثریسنی قزاندیغی کبی حرمین شریفینه
دیقیمت آویزهلر اهدا وغلطهده واقع تورشونلی مخزن
امویارك بنا کردهسی برجامع ایکن مرور زمان ایله هیئت
اصلیهسی غائب وقورشونلی مخزن نامیله مخزن حالنه منقلب
اولمش اولدیغی حالده مشار الیهك زماننده کشف اولنوب
هیئت اصلیهسنه ارجاع اولندی . درسعادتده قشلهلر بناونور
عثمانیه جامعنك اساسنی وضع والقا ایتدیلر .

(یکرمی بشنجی پادشاه)
(خلیفهٔ اعظم سلطان عثمان خان ثالث ابن سلطان مصطفی خان)

ولادتی	جلوسی	ارتحالی	مدت سلطنت
١١١٠	١١٦٨	١١٧١	٣ سنه

برادری سلطان محمود یاننده مدفوندر

(مآثری)

نور عثمانیه جامعی مشارالیه نامنه ختامپذیر اولمشدر مدللو جزیره‌سنده واقع صغری لیماننك مدخلی اوزرینه مخمس الشکل برقلعه ایله ایکی جامع وبر حمام وبر ساعت محلدن اقر صو جلبیله متعدد چشمه‌لر بنا بیوردیلر نور عثمانیه جوارنده سبیل وکتبخانه ومدرسه وعمارت ومکتب صبیان کبی مؤسساتی واردر . اخور قپوده ارائهٔ طریق سفائن ایچون فنار ایجاد ایتمشلردر .

(یکرمی التنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم سلطان مصطفی خان ثالث ابن سلطان احمد خان ثانی)

مشار الیه ١١٢٩ ده تولد و ١١٧١ ده جلوس و ١١٨٧ ده ارتحال ایدوب اون التی سنه سکز ای سلطنت سورمشلردر جامعلری ساحهٔ مغفرت مساحه‌سنده دفین تربهٔ غفراندر .

(مآثرى)

كنجينۀ جواهر اسرار خدا وسپهسالار كتيبۀ رسل وانبيا مفخر موجودات افندمز حضرتلرينك روضۀ مطهرهلرينه برتقدمۀ مخصوصه اولمق اوزره مسدس الشكل درتيوز تير اطلق برقطعه زمردتقديم وتعليق ومكۀ مكرمه صويوللرينى تعمير ايتمشلردر . حضور همايونده تفسير درسى اوقونمق عادت مستحسنهسى جملۀ مآثر مخصوصهلرندندر . والدهلرى مهرماه سلطان ايچون اسكدارده ايازمهده برمنارهلى وكنديلرى ايچون استانبولده لالهلى دنيلان ايكى منارهلى برجامع ويانندهكى عمارت وسبيل چشمه وتربه وموقتخانه بنا وزلزلهدن خراب اولان فاتح جامعنى تعمير واحيا ايتمكله برابر ملكپرورلك شعار جليلهسنك تتمۀ شانى اولمق اوزره يكى قپو خارجنده طولا ٢٥٠٠ وعرضا ٦٠٠٠ ذراع محلى املا ايله اوراده برمحلۀ جديده تشكيل بيورمشلردر .

(يكرمى يدنجى پادشاه)

(خليفۀ اعظم غازى سلطان عبدالحميد خان اول ابن سلطان)

(احمد خان ثانى)

ولادتی ۱۱۳۷ جلوسی ۱۱۸۷ ارتحالی ۱۲۰۳ تاریخنه مصادف اولوب ۱۵ سنه ۸ ای سلطنت سورمشلردر . باغچه قپوسنده تربهٔ مخصوصه نده مدفوندر .

(مآثری)

مشار الیه لوند اشقیاسنی وسوریه‌لی شقی طاهر عمری تدمیر وامحا وباغچه قپوسنده حمیدیه مدرسه وکتبخانه وعمارتیله مکتب وسبیلنی بنا بیوردیلر .

(یکرمی سکزنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم سلطان سلیم خان ثالث بن سلطان مصطفی خان ثالث)

۱۱۷۵ سنه‌سنده تولد و ۱۲۰۳ سنه‌سنده جلوس و ۱۲۲۳ سنه‌سنده ارتحال ایلدی . مدت سلطنتلری ۱۸ سنه ۸ ایدن عبارت ودر دانهٔ نعش همایونلری پدرلری سلطان مصطفی تربه‌سنده محفوظ صدوقچهٔ مغفرتدر .

(فتوحاتی)

مشار الیه فرانسه‌لونك فضولا خطوه انداز استیلا اولدیغی

خطهٔ مصريه‌يي استرداد ايتمشلردر .

(تاريخی)
(اصول جنك ايله آلدی سليم خان امدنيايی)

بونكله برابر جزاير سبعهٔ يونانيه‌يي وپرموزه وپارغه وجربنو قلعه‌لريني ضميمهٔ قلمرو عثمانی ايله‌دی . مشاراليه يكيچری‌يي اصلاح ايله يكی اصولده ترتيب عساكره ونشر معارف وصنايعه بذل همت بيورديلر سه‌ده نتايج بخش موفقيت اولمدی مشار اليه زياده سيله نازك وبر خصلت ملكانه‌يه مالك اولدقلری كبی عصرينك سرمايهٔ مفاخری عد اولنه‌جق درجه‌ده بر شاعر شوكت خيال ايدی . مخلصلری (الهامی) در .
مقدما دار الخلافة العليه‌ده شعشعه انداز دستكاه انتشار اولوبده غلبهٔ موانعله وراى سحابهٔ تعطيلده قالمش اولان آفتاب فن طباعت طبع سليم معارف وسيم جناب پادشاهی يارده‌ميله (العوداحمد) سرينه مظهر اولديغندن ازسرنو نشر انوار فوائد ايتمشدر .

(آثار)

مشار اليه مكه‌ده ومدينه‌ده بعض مقابر ومقامات مباركه‌يه غايت قيمتدار پوشيده‌لر اهدا ايلدكارى كبى درعليه‌ده ابى ايوب انصارى حضرتلرينك تربه‌سى اطرافنه كموش شبيكه وضع والتون قنديللر تعليق ايتديردى . طوپجى عسكرى ايچون طوپخانه‌ده ونظام جديد عسكرى ايچون لوند چفتلكنده واسكداره بر قشله وترسانه‌ده حوض كبير وبرقاليونجى قشله‌سى وخاصكويده هندسه خانه واسكداره جسيم انبارلر ياپديردى . اسكداره سليميه قشله‌سيله يانده جامع وخمبره خانه‌ايچنده‌كى جامع مشار اليهك جملهٔ خيراتندندر .

اصول جديده اوزره طوپ وكمى وباروت ياپمق كبى همت تجددكاريلرى پك بالاوهله اقمشهٔ اجنبيه‌دن اغناى تبعه ايچون اسكداره‌ده ياپديردقلرى قماش كارخانه‌ى ومعارفپرورلكلرى لازمه‌سنجه وجوده كتوردكلرى مطبعه دائره‌سى تحسينه سزادر .

*

* *

(يكرمى طقوزنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم سلطان مصطفى خان رابع بن عبد الحميد خان اول)

۱۱۹۳ ده ولادتلرى و ۱۱۲۲ ده جلوسلرى و ۱۱۲۳ ده ارتحاللرى وقوعبولەرق ۱ سنه ۲ آى پادشاهلق ايتمشدر پدرلرى تربەسنده مدفون ورحمت حقه مقروندر .

(اوتوزنجى پادشاه)

(خليفهٔ اعظم غازى سلطان محمود خان ثانى)

(ابن سلطان عبد الحميد خان اول)

ولادت همايونلرى ۱۱۹۹ جلوسلرى ۱۲۲۳ ارتحاللرى ۱۲۵۵ تاريخنه مصادف اولوب ۳۲ سنه ۱۰ ماه سلطنت سورمشلردر . چنبرلى طاش ده تربهٔ مخصوصه سنده مدفوندر .

(آثارى)

مشار اليه دره بكلرى ويكيچرى ووهابى كبى غوائل هائلهيى اورتەدن قالديرمق وعصرينك اك بيوك صدماتنه كوكس

کرمك صورتیله تجدید بنای سلطنته موفق اولمشلردر .
خصوصیله عقائد فاسده ومقاصد کاسده لرینی ترویج زعم
خائنانه سیله قلبگاه جسم جسیم اسلامیته صارلمق استیان
وهابیلرك دفع وازاله‌سی موفقیتی حقیقةً زینت افزای صحائف
تواریخ اوله‌جق مآثر مشکوره‌دندر .

(نام شاه عالمك اولدی مدینه فاتحی) ١٢٣٧
(مکه‌نك آچدی طریقك شاه محمود السیر) ١٢٣٧

معمافیه اصول اداره‌یی تصحیح وعساکر نظامیه‌یی تأسیس
ایدرك دولت وملته کنیشجه بر نفس الدیرمشدر . بك
اوغلنده . باب سرعسکریده . ادرنه‌ده . بر قشله استانبولده
تقویمخانه . واون قپانده بر کوپری . استانبولده فسخانه .
مکتب حربیه . وتفنکخانه . ونصرتیه . نامیله برجامع بنا
وغلطه قله‌سیله طوپخانه‌جه تعمیرات مکمله اجرا بیوردیلر .

(اوتوز برنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم غازی سلطان عبدالمجید خان بن سلطان محمود خان ثانی)

۱۲۳۷ تاریخنده ولادت سنیه‌لری و ۱۲۵۵ تاریخنده جلوس همایونلری و ۱۲۷۷ تاریخنده ارتحاللری وقوعبولمش ومدت سلطنتلری ۲۲ سنه التی ماهدن عبارت بولنمشدر . سلطان سلیم جاجامعی جوارنده تربهٔ مخصوصه‌لرنده مدفوندر .

(آثار وموفقیات جلیله‌سی)

مشار الیه مهارت علمیه وسیاسیه ونزاکت ومرحمت فطریه ایله مشهور ایدی . جلوسلرینی متعاقب کلخانه خط همایونی ایله اعلان تنظیمات خیریه بیوردقلری کبی مصر عائله‌سنی بر طرف ایتمش وقریم محاربه‌سنی‌ده قزانمشدر . تفصیلاتی نزد ارباب مطالعه‌ده معلوم اولدیغی اوزره له ومجار ملتجیلرینی قبول ایله ابراز لازمهٔ مروت و حمایت وملکک هر طرفنده اجرای اصلاحاتله برابر ابنیهٔ عسکریه ومکاتب ومحاکم وسائر مؤسسات خیریه تشکیل وانشاسیله تنظیم شیرازهٔ ملك ودولت بیوردیلر . هله حرم ملائك خدم حضرت نبویجه اجرا ایتدکلری تعمیرات وتزیینات پك مکمل ورعنا والی یوم

القيام جالب رحمت وثنادر . پارس معاهده‌سی زمانلرنده عقد و آق وقره دکز بوغازلری دول اجنبیه حرب کمیلرینه سد اولنمشدر .

(اوتوز ایکنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم سلطان عبدالعزیز خان بن سلطان محمود خان ثانی)

۱۲٤٥ ده تولدلری و ۱۲۷۷ ده جلوسلری و ۱۲۹۳ ده ارتحالری واقع اولوب ۱٦ سنه درت ماه سلطنت سوردیلر . پدرلری سلطان محمود تربه‌سنده مدفوندر .

(آثاری)

زمانلرنده قره‌طاغ وکریداشقیاسی تأدیب واستیصال وبرکت وقوزان طاغلری دائرهٔ اصلاحاته ادخال ایدلمکله برابریمن قطعه‌سی‌ده ازسرنو تحت اداره‌یه آلندی . زرهلی کمیلرونوایجاد طوپلر وتفنکلر اشترا وبرچوق اماکن عسکریه بنا وانشا ایتدیردکلرندن قوهٔ بریه وبحریه‌خیلی ترقی ایتمشدر طوپخانه وترسانه‌نك اکمال نواقصنجه‌ده همتلری معلوم اولوب روم ایلی

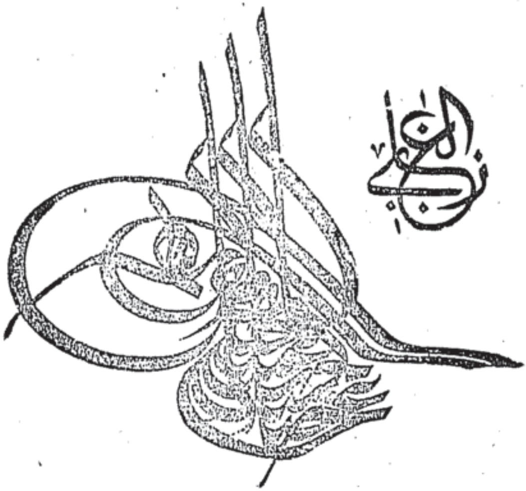
وازمید شمندوفرلری عهد سلطنتلرنده یاپلمشدر . مشار الیه ولایات تشکیلاتنی اجرا ووالیٔ مصره (خدیو) عنوانی اعطا بیوردیلر .

(اوتوز اوچنجی پادشاه)

(خلیفهٔ اعظم سلطان مرادخان خامس ابن عبدالمجید خان)

١٢٥٦ ده ولادتلری و ١٢٩٣ ده جلوسلری وقوعبولمش ایسه ده مبتلا اولدقلری علتدن طولایی ٣ ای ٣ کون صکره منخلع اولدیلر .

(اوتوزدردنجى پادشاه)

(اميرالمؤمنين . عروةالوثقاى موحدين . خادم‌الحرمين)

(الشريفين ظل‌الله فى العالم شهنشاه معظم)

﴿ السلطان ابن السلطان السلطان الغازى عبدالحميد ﴾

﴿ خان ثانى ابن عبدالمجيد خان ايدالله خلافته ﴾

﴿ وابد دولته ﴾

« ظل ظليل يزدانى ودرةٔ اكليل عثمانى شوكتمآب افندمز »

« حضرتلرينڭ تاريخ مولود سعادتنمودلرى ١٢٥٨ سنه‌سى »
« شعبان شريفنڭ اون التنجى روز فيروزنده شرفواقع اولوب »
« ١٢٩٣ سنه‌سى شعبان شريفنڭ اون برنجى كونى بالارث »
« والاستحقاق وبالشوكة والاجلال سرير آراى خلافت »
« وسلطنت اولمشلردر »

« جناب مالك الملك ذات شوكتسمات خلافتپناهيلرينى مديد »
« تندرستى وعافيت ومزيد موفقيت ومظفريت ايله اريكه پيراى »
« شوكت وشان بيورسون آمين . عالمده قدر بشرى اعلا »
« ودولت وملتى احيا ايده جك نقدر مزاياى حميده وسجاياى »
« جهان پسنديده وارسه عمومنى جامع اولمق صورتيله حائز »
« اولدقلرى بيوكلك لوازم قدسيت مراسمندن اولمق اوزره »
« خليفهٔ اعظم افندمز حضرتلرى قوهٔ عموميهٔ عسكريه‌يى »
« تنسيق وتكثير » « وزرهلى كميلر » « نوايجاد طوپلر وتفنكلر »
« قلعه‌لر » « استحكاملر فابريقه‌لر » « شمندوفرلر وشوسه‌لر »
« مكتبلر » « مطبعه‌لر » « قشله‌لر متعددميرى بنالر » ياپديرمق
ودرسعادتده يلديز سراى شوكت احتواسى جوارنده كى
(حميديه) و (اورخانيه) جامعلريله ديكر يوزلرجه جوامع

ومساجد وتكايا بنا ايتديرمك جهتلريله سالكلرينك هر طرفنى بارقهٔ عمرانله تنوير بيورديلر بناءعليه هر رأى جليل اصابت بيانلرى غبطه بخشاى انوار قمرين ومأثر عدل واحسانلرى نمونه نماى آثار عمرين اولان سوكيلى پادشاهمز افندمز حضرتلرينك كليات مأثر همايونلرينه قارشو بالاده كى تفصيلات بركلمهٔ تفسير بيله اوله مز . همان جناب رب العباد وجود عالم سود همايونلرينى بوملك وملته باغشلاسون (آمين)

« دولت عليهٔ عثمانيه‌ده مرعی اولان القاب رسميه واصول »
« تشريفاتنه و بيوك و كوچك طرفلرندن بر دوزی يه يازيلان »

القاب رسميه

« مقام صدارت عظمايه »

علما جانبندن معروض داعئ كمينه‌لريدركه
سائرلری جانبندن معروض چاكر كمينه‌لريدركه
عباره آره‌سنده اسملری ذكر اولندقده
فخامتلو دولتلو پاشا حضرتلری
رتبهٔ صدارتی احرازايتمش ذواته
علما جانبندن معروض داعيلريدركه
سائرلری جانبندن معروض چاكرلريدركه
عباره اره‌سنده اسملری ذكراولندقده
ابهتلو دولتلو پاشا حضرتلری
امير مكهٔ مكرمه‌يه ومعزوللرينه
دولتلو سيادتلو افندم حضرتلری
دارالسعادة الشريفه اغاسنه
دولتلو عنايتلو افندم حضرتلری

مقام سرعسکری یه وشرف صهریت سنیه یه نائل ذواته

دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلری

ذات سردار اکرمی یه

دولتلو ، أفتلو افندم حضرتلری

مشیران ووزرایه

دولتلو افندم حضرتلری

رتبهٔ بالایه وسرقرنای شهنشاهی ایله مابین همایون باش کتابتنه

ودارشورا ریاستنه

عطوفتلو افندم حضرتلری

فریقان ایله رتبهٔ اولی صنف اولی وروم ایلی بکلربکیلکی پایه لولرینه

سعادتلو افندم حضرتلری

میرلوا ومیرمیران ورتبهٔ اولی صنف ثانیسنه

سعادتلو افندم

میرالای وثانیه متمایزینه عزتلو افندم

رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسنه ومیرالامرا وقائممقاملق واصطبل عامره

مدیرلکی پایه لولرینه

عزتلو افندی بك پاشا اغا

بیکباشیلره ورتبهٔ ثالثه یه وقپوجی باشیلره والای امناسنه

رفعتلو بك افندی اغا

رتبهٔ رابعه وقول اغالرینه وخواجکانه ویوزباشیلره

فتوتلو بك افندی اغا

رتبهٔ مذکوره ملدوننده بولنانلر ایله سائر مأموریتده بولنانلره

حمیتلو بك افندی اغا

مسند مشیخت اسلامیه

علما جانبندن	معروض داعیٔ دیرینه لریدرکه
سائرلری جانبندن	معروض بندهٔ دیرینه لریدرکه
عباره ارهسنده	دولتلو سماحتلو افندم حضرتلری

مشیخت اسلامیه معزوللرینه

علما جانبندن	معروض داعیلریدرکه
سائرلری جانبندن	معروض بنده لریدرکه
عباره ارهسنده	دولتلو فضیلتلو افندم حضرتلری
صدوره	سماحتلو افندم حضرتلری
استانبول پایه لولرینه	فضیلتلو افندم حضرتلری
حرمین محترمین پایه لولرینه	فضیلتلو افندم

بلاد خمسه ومخرج پایه‌لولرینه فضیلتلو افندی

مدرسینه

مکرمتلو افندی

قضاته

مودتلو افندی

چلبی افندی حضرتلرینه

رشادتلو افندم حضرتلری

رتبهٔ علمیه وسیفیه وقلمیه‌نك مراتب تشریفاتی

رتبهٔ وزارت ومشیری . صدور روم ایلی واناطولی پایه‌سی . رتبهٔ بالادن بالفعل وکلالق خدمتنده بولنان رجال . دارشورای عسکری رئیسی . رتبهٔ بالادن سائر رجال . استانبول پایه‌سی . فریقلك . ورتبهٔ اولی صنف اولی . روم ایلی بکلربکیلکی . حرمین شریفین مولویتی . میرلوالق . میرمیرانلق . رتبهٔ اولی صنف ثانیسی . بلاد خمسه مولویتی . میرالایلق . رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی . مخرج مولویتی . رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی . میرامرالق . قائمقاملق . اصطبل عامره مدیرلکی . کبار مدرسین .

بيكباشيلق رتبهٔ ثالثه . قپوجی باشیلق . موصلهٔ سليمانيه
مادوننده بولنان مدرسين . الای امینلکی . رتبهٔ رابعه .
قول اغالغی . خواجه لك . يوزباشيلق .

رسمی نشانلر

دولت عليهٔ عثمانيه ده رسمی نشانلر جنتمكان سلطان محمود خان ثانی زماننده و ١٢٤٨ سنه سی اغستوسنده احداث اولنوب ابتدا رتب و درجاتنه كوره مرصع افتخار نشانلری چيقارلمش ايسه ده جنتمكان عبدالمجيد خان زماننده و ١٢٦٨ سنه سی ذی الحجه سنده انلر الغا اولنه رق يرينه مجيدی نشانی وضع ايدلمش و جنتمكان سلطان عبدالعزيز خانك ايام سلطنتنده و ١٢٧٨ سنه سی جمادی الاخرنده نشان عثمانی احداث اولنديغی كبی پادشاه شوكتپناه سلطان عبدالحميد خان افندمز حضرتلرينك زمان همايونلرنده و ١٢٩٥ ذی الحجه سنك يكرمی اوچنده دخی امتياز و شفقت نشان عاليلری ايجاد بيورلمشدر

اشبو نشانلردن مجیدی وعثمانی نشانلری هر نوع خدمات سلطنت سنیه‌ده ابراز مأثر جمیله ایدنلره کانه بر نشانهٔ افتخار وامتیاز اولمق اوزره ویریلوب مجیدی برنجی وایکنجی واوچنجی ودردنجی وبشنجی عنوانلریله بش وعثمانی دخی برنجی وایکنجی واوچنجی ودردنجی ناملریله درت رتبه‌دن عبارت اولدقدن بشقه هر ایکیسنك برنجی رتبه‌لرندن ممتاز برده مرصعلری واردر . امتیاز نشانی دخی دولت علیه‌نك منافع علمیه وملکیه وعسکریه‌سنی مستلزم خدمات فوق العاده ابراز ایدنلره مخصوصدر

شفقت نشانی

ایسه محاربه زمانلرنده واحوال وافات فوق العاده ظهورنده منحصرا خدمات مشکوره ومروتمندانه‌ده بولنان ودولت وملت ووطنك منفعت وسلامتنه ومصابین، محتاجینك دفع وتعدیل احتیاجاتنه هر نه صورتله اولور ایسه اولسون معاونت ایدن وبوکبی احوالده بلااختصاص انسانیته خدمت وابراز مأثر حمیت ایلیان نسوانه ویریلوب برنجی وایکنجی واوچنجی عنوانلریله اوچ رتبه‌یه منقسمدر وبوابکیندن امتیاز نشانی مرصع اولدیغی کبی شفقت نشانك برنجی

وایکنجی رتبه‌لرینك اورته‌سی دخی درجه‌لرینه کوره کذلك
من صنفندر

جنتمکان سلطان مراد خان رابع حضرتلرینک بغدادی تشریفلرندن صکره بغداده تعیین بیوریلان ولاة عظام حضراتنک اسامی ومدت مأموریتلرینی مبین جدولدر

اسامی	تاریخ مأموریت	مدت اقامت		
	سنه	سنه	شهر	ایام
کوچك حسن پاشا	١٠٤٨	٠	٤	٠
درویش محمد پاشا	١٠٤٩	٣	٠	١٣
دفعهٔ ثانیه کوچك حسن پاشا	١٠٥٢	٢	٠	٥
دلی حسین پاشا	١٠٥٤	٠	٥	١٥
حیدر اغازاده محمد پاشا	١٠٥٤	١	٠	١١
کوچك موسی پاشا	١٠٥٥	١	٠	٢٢
ابرهیم پاشا	١٠٥٦	١	٢	١٥
سمز موسی پاشا	١٠٥٨	١	١	٣١
ملك احمد پاشا	١٠٥٩	٠	١٠	٢٨
نوغای زاده ارسلان پاشا	١٠٥٩	٠	٦	٠
حسین پاشا	١٠٦٠	٠	١٠	٠
سلحدار قره مصطفی پاشا	١٠٦١	٢	٠	٢٣

اسامى	تاريخ مأموريت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ايام
سلحدار مرتضى پاشا	١٠٦٣	٢	١١	٥
اق محمد پاشا	١٠٦٥	١	٤	١٥
خاصكى محمد پاشا	١٠٦٧	٢	٠	١٧
دفعهٔ ثانيه سلحدار مرتضى پاشا	١٠٩٦	٢	٧	٢
قنبور مصطفى پاشا	١٠٧٢	١	١٠	١٨
بوق مصطفى پاشا	١٠٧٤	٠	٦	٠
دفعهٔ ثانيه سلحدار قره مصطفى پاشا	١٠٧٥	٠	٨	٢٦
اوزون ابراهيم پاشا	١٠٧٧	٤	٢	١
دفعهٔ ثالثه سلحدار قره مصطفى پاشا	١٠٨٢	٣	٤	٢٠
سلحدار حسين پاشا	١٠٧٥	١	١٠	١٧
عبدالرحمن پاشا	١٠٨٥	١	٩	٦
قپلان مصطفى پاشا	١٠٨٧	١	٦	٠
سلحدار عمر پاشا	١٠٨٨	٣	٩	٠
ابراهيم پاشا	١٠٩٢	٢	٥	٠
دفعهٔ ثانيه سلحدار عمر پاشا	١٠٩٥	٣	٠	٢٧

اسامى	تاريخ مأموريت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ايام
كتخدا احمد پاشا	١٠٩٨	١	٠	١١
دفعهٔ ثالثه سلحدار عمر پاشا	١٠٩٩	١	٨	٢٢
بازركان احمد پاشا	١١٠٢	٣	٠	٠
احمد پاشا	١١٠٥	٢	٠	٠
على پاشا	١١٠٧	٣	٠	٠
اسماعيل پاشا	١١١٠	١	٠	٠
دالطبان مصطفى پاشا	١١١١	٢	٤	٠
يوسف پاشا	١١١٥	٠	٠	٤
دفعهٔ ثانيه على پاشا	١١١٥	٠	٧	٤
حسن پاشا	١١١٦	١٩	٠	٠
مشار اليه حسن پاشازاده احمد پاشا	١١٣٥	١٢	٠	٠
اسماعيل پاشا	١١٤٧	١	٠	٠
صدر اسبق محمد پاشا	١١٤٨	١	٠	٠
احمد پاشا	١١٤٩	١٢	٠	٠
صدر اسبق الحاج احمد پاشا	١١٦١	٠	٥	٠

اسامى	تاريخ مأموريت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ايام
كسريه‌لى الحاج احمد پاشا	١١٦١	٠	٧	٠
صدراسبق الحاج محمد پاشا	١١٦٢	٠	٨	٠
مشار اليه احمد پاشا كتخداسى سليمان پاشا	١١٦٣	١٢	٠	٠
مشار اليه سليمان پاشا كتخداسى على پاشا	١١٧٥	٢	٠	٠
عمر پاشا	١١٧٧	٩	٠	٠
اسپناقچى زاده مصطفى پاشا	١١٨٦	٦	٠	٠
عبدى پاشا	١١٩٢	٠	٠	٨
عبدى پاشا كتخداسى عبدالله پاشا	١١٩٢	٠	٦	٠
حسن پاشا	١١٩٢	٠	٦	١٢
بيوك سليمان پاشا	١١٩٣	٢٤	٠	٠
سليمان پاشانك كتخداسى حافظ على پاشا	١٢١٧	٥	٠	٠
كوچك سليمان پاشا	١٢٢٢	٣	٠	٠
سليمان پاشانك خزينه‌دارى عبدالله پاشا	١٢٢٥	٣	٠	٠
سليمان پاشازاده سعيد پاشا	١٢٢٨	٤	٠	٠
داود پاشا	١٢٣٢	١٤	٠	٠

اسامى	تاريخ مأموريت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ايام
لاز على رضا پاشا	١٢٤٦	١٦	٠	٠
محمد نجيب پاشا	١٢٥٨	٦	٠	٠
عبد الكريم نادر پاشا	١٢٦٤	١	٦	٠
وجيهى پاشا	١٢٦٦	٠	١٠	٢١
محمد نامق پاشا	١٢٦٧	٠	٩	٥
كوزلكلى محمد رشيد پاشا	١٢٦٨	٥	٠	٢٧
سردار اكرم عمر پاشا	١٢٧٣	١	٤	٠
سركاتبى مصطفى نورى پاشا	١٢٧٥	١	٤	٠
احمد توفيق پاشا	١٢٧٧	٠	٦	٢٢
دفعۀ ثانيه محمد نامق پاشا	١٢٧٧	٧	٦	٠
تقى الدين پاشا	١٢٨٤	١	٠	٠
احمد مدحت پاشا	١٢٨٥	٣	٠	٢١
محمد رؤف پاشا	١٢٨٨	١	٠	٠
رديف پاشا	١٢٨٩	١	١١	١٥
عبد الرحمن پاشا	١٢٩١	١	٩	٢٣

اسامی	تاریخ مأموریت سنه	مدت اقامت سنه	شهر	ایام
عاکف پاشا	١٢٩٣	٠	١٠	٧
قدری پاشا	١٢٩٣	٠	٩	٢٤
دفعهٔ ثانیه عبدالرحمن پاشا	١٢٩٤	١	١٠	٢٩
دفعهٔ ثانیه تقی الدین پاشا	١٢٩٦	٦	٢	١٥
مصطفی عاصم پاشا	١٣٠٣	٢	٨	١٥
سری پاشا	١٣٠٥			

مركز ولايت

والئ ولايت سرى پاشا

وزير مجيدى

١

مأمورين ولايت

		رتبه	ع	م
مركز نائبى	مصطفى حقى افندى	مخرج	٣	٢
دفتردار	جمال بك	متمايز		
مكتوبجى	محمود طلعت بك	»		
مفتى	زهاوى زاده سعيد افندى	بلاد خمس		
اوقاف محاسبه جيسى	واصف بك	متمايز		
دفتر خاقانى مديرى	ابراهيم حقى افندى	ثالثه		
نفوس ناظرى	محمد نورى افندى	»		
ولايت ترجمانى	ساسون افندى	»		

مجلس ادارهٔ ولايت هيئتى

رئيس والئ ولايت

اعضاى طبيعيه

نقيب سيد سلمان افندى صدور روم ايلى — م ج ١ ع ، م ج ١ م ، امتياز مداليه‌سى ، آلتون و كموش

نائب

دفتردار

مكتوبجى

مفتى

اعضاى منتخبه

جميل زاده محمد جميل افندى	استانبول	م ٢
كيلانى زاده سيد عبدالرحمن افندى	حرمين	٣
عبدالقادر پاشا	مير ميران	
ربيعى زاده محمد بك	قپوجى باشى	

مجلس اداره محكمه هيئتى

مدعى عمومى اوقاف محاسبه جيسى — مستنطق احمد انيس افندى

هيئت اتهاميه‌سى

رئيس — نائب — اعضا — عبدالقادر پاشا

اعضا محمد بك ضبط كاتبى عبدالوهاب افندى

اقلام ولايت

مكتوبى قلمى

مميز مصطفى صفوت افندى ثالثه

مسود	عبدالله افندى	مبيض	نجيب بك
»	حاجى عارف افندى	»	نجاتى افندى
»	عبدالمجيد بك	»	ابراهيم افندى
»	احمد افندى	»	ثابت افندى
»	عبدالقادر افندى	»	شوقى افندى
»	يوسف افندى	»	خماس افندى
مبيض	انور افندى	»	محمود بك
»	على افندى	»	سامى افندى
»	رشيد افندى	»	حسين افندى
»	جميل بك ثالثه	»	حسن افندى

مجلس اداره قلمى

باش كاتب عبدالرزاق افندى ثالثه

مسود صايح بك ثالثه مسود على افندى

مسود	عبدالوهاب افندی	مبیض	مصطفی افندی
مبیض	وفیق بك	«	محمود افندی
«	نوری افندی	«	عبدالکریم افندی

محاسبه قلمی

ميز اسعد بك	ثالثه
واردات کاتبی	محمد افندی
« مقیدی	علی افندی
« رفیقی	عبدالله افندی
« «	عبدالوهاب افندی
مصارفات کاتبی	توفیق افندی
عدلیه حساب کاتبی	عبدالرحمن افندی
مصارفات مقیدی	احمد افندی
معاشات مقیدی	محمود افندی
مصالح جاریه کاتبی	حمدی افندی
« معاونی	یسین افندی
« رفیقی	شکری افندی
« «	عبدالوهاب افندی

مصالح جاريه رفيقی	ديكر عبدالوهاب افندی
» »	مصطفی افندی
» »	حسين فوزی افندی
» »	رستم افندی
اوراق مقيدی	حميد افندی
» رفيقی	محمود افندی
» »	مهدی افندی
قضاء كاتبی	سليم افندی
» رفيقی	حسين افندی
» »	خليل افندی
حسابات عتيقه كاتبی	عبدالرزاق افندی
» »	عبدالله افندی
اوقاف نبويه كاتب اولی	عمر افندی
» » ثانيسی	سعيد افندی
ولايت صندوق امينی	بدروس افندی ثالثه
» معاونی	اغوب افندی
خزينه دعوی وكيلی	عبدالجبار افندی متمايز م ٤

تحصيلدارلر

سر تحصيلدار	رشدی افندی	ثالثه
سواری تحصيلداری	خضر افندی	
« تحصيلداری	عزت افندی	
پياده «	سعيد افندی	

اورمان مأمورلری

محمد اغا . يوسف اغا . حسين اغا

ولايت اوراق اوطه‌سی

مدير محمود رامز افندی ثانيه ٤ م

مقيد درويش بك	مقيد محمدعلی افندی
« رشيد بك	« علی غالب افندی
« درويش افندی	« مصطفی افندی
« صالح افندی	« عبدالله افندی
« طاهر افندی	« مدحت افندی

محاسبهٔ اوقاف قلمی

باش كاتب عبدالجبار افندی ثالثه يوميه كاتبی سيد سلمان افندی
مصرف كاتبی عبدالكريم افندی اوراق مقيدی ابراهيم بك
تحريرات كاتبی محمد علاء الدين افندی مبيض عبدالقادر افندی
« معاونی علی بك واردات رفيقی حسين افندی
كشوفات مقيدی محمد اشرف افندی
صندوق امينی معاونی اوهان افندی

اوقاف تحصيلدارلری

سر تحصيلدار محمد نوری افندی تحصيلدار كاظم اغا
تحصيلدار حسين اغا « سيد مصطفی افندی

دفتر خاقانی قلمی

تحريرات كاتبی شفيق بك تدقيق مأموری سعيد افندی
معاونی صالح افندی معاونی علی افندی
رفيقی عارف بك « داود افندی
محاسبه كاتبی عبدالرحمن بك مركز طابو كاتبی محمود نديم افندی
رفيقی حافظ شوقی افندی رفيقی عبداللطيف افندی

نفوس قلمى

باش كاتب حاجى رفعت افندى   كاتب ثانى سليمان فائق افندى

محكمهٔ شرعيه قلمى

باب نائبى	عبدالوهاب افندى	مدرس
باشكاتب	ابراهيم خليل افندى	
معاونى	محمد رشيد افندى	
مبيض	السيد محمد سعيد افندى	
اذننامه كاتبى	ابراهيم ناجى افندى	
ايتام صندوقى مديرى	السيد عبداللطيف افندى	
تركه وقسام كاتبى	مصطفى منير افندى	
مقيد	ابراهيم فرحان افندى	
اذننامه مقيدى	عبداللطيف افندى	

ولايت معارف مجلسى

رئيس	معارف مديرى عيسى روحى افندى	ثانيه
اعضا	زهاوى زاده جميل صدقى افندى	بلادخمس
«	عبدالحميد افندى	بيكباشى

اعضا محاسبه مأموری احمد فهمی افندی
» رفعت افندی
» احمد افندی

معارف قلمی

محاسبه مأموری احمد فهمی افندی .
کاتب اول عباس افندی کاتب ثانی رفیق عباس افندی
» ثانی عبدالودود افندی تحصیلدار محمد رشدی افندی

مطبعهٔ ولایت

(اداره‌سی مکتوبیء ولایتده تحت نظارتنده‌در)

مدیر و محرر عربی زهاوی زاده جمیل صدقی افندی بلاد خمس
غزته محرری مکتوبی ممیزی مصطفی صفوت افندی ثالثه
غزته‌نك عربی قسمی مترجمی عبدالمجید بك
کاتب خضر افندی ماکنه‌جی خطاب اغا
مرتب حسین افندی » رفیقی صادق اغا
» محمد رشید افندی لیطوغرافیاجی محمد رضا افندی
» محمد حمدی افندی » رفیقی احمد افندی

موزع وتحصيلدار حسن اغا موزع ملاابراهيم

عمله نفر

٤

ولايتك رسمى غزته‌سى (زوراء) ناميله تركجه وعربجه اوله‌رق مطبعهٔ ولايتده هفته‌ده بردفعه جمعه‌ايرتسى كونلرى طبع ونشر اولنور

ولايت عدليه دائره‌سى

محكمهٔ استيناف حقوق دائره‌سى

رئيس نائب

اعضا دفترى‌زاده فؤاد افندى ثالثه

» جميل زاده عيسى افندى مدرس

» كالوس افندى

» حسقيل سويخ افندى

» ملازمى نجيب افندى

محكمهٔ استيناف جزادائره‌سى

رئيس غالب بك ثانيه

اعضا	باش‌کاتب‌زاده عبدالغنی افندی	ثالثه
»	جبه‌جی زاده سعید افندی	
»	فتح‌الله افندی	
»	حسقیل مناحیم افندی	
»	ملازمی کتخدازاده رؤف افندی	

مدعی عمومی محمود بك

محکمهٔ استیناف قلمی

باش‌کاتب	مصطفی افندی	ضبط‌کاتبی	فتحی افندی
ضبط‌کاتبی	زکی بك	»	امین‌عالی افندی
»	عزت افندی	مدعی عمومی کاتبی	وهبی افندی

محکمهٔ بدایت حقوق دائره‌سی

رئیس	احمد ناجی افندی	مدرس
اعضا	حیدری‌زاده عبدالرزاق افندی	
»	ارتین سنان افندی	
»	ملازمی فاروقی زاده حقی افندی	

محكمهٔ بدايت جزادئرهسى

رئيس	.
اعضا	صالح افندى
«	حسقيل خضورى افندى
«	ملازمى رشيد افندى

مدعى عمومى معاونى	حاجى حسن افندى	ثالثه
اجرا مأمورى	جعفر افندى	
مقاولات محررى	احمد امين افندى	
« رفيقى	قاسم افندى	

محكمهٔ بدايت قلمى

باش كاتب خضر افندى

ضبط كاتبى	اسماعيل افندى	ضبط كاتبى	شكرى افندى
«	عارف افندى	«	سليمان افندى

هيئت اتهاميه

رئيس	بدايت محكمهسى جزا رئيسى
اعضا	حسقيل خضورى افندى

اعضا ملازمى رشيدافندى

استنطاق دائره‌سى

مستنطق اول سيدمحمود افندى مدرس
« ثانى حاجى خليل افندى ثالثه

بغداد تجارت محكمه‌سى

رئيس احمدسامى افندى ثالثه
اعضا حاجى محمودافندى اعضا عبدالكريم توماافندى
« مصطفى افندى « عزراغالا افندى
« عبدالحميدچلبى

محكمهٔ تجارت قلمى

باشكاتب كامل افندى
ضبطكاتبى محمدسعيدافندى ضبطكاتبى بكربك
« محمودافندى « خاچيك افندى

انجمن عدليه هيئتى

رئيس نائب

اعضا استيناف جزا رئيسى　اعضا بداية جزا رئيسى
« استيناف مدعىء عمومى‌سى　« مدعىء عمومى معاونى
« بداية حقوق رئيسى　« تجارت رئيسى

بغداد اراضىء سنيه اداره‌سى

قومیسیون عالی

رئيس　ذات عالىء ولايتپناهى
اعضا اداره مديرى نورى افندى اولى اولى　ع ٤ م ٣
« اندون افندى　متمايز　«

قلمى

محاسبه باش كاتبى　فؤاد افندى　ثالثه
تحريرات «　ابراهيم صبرى افندى　«
مهندس　زكى افندى　قول اغاسى

اراضىء سنيه شعبه مأمورلرى

حله وكيلى　نشئت افندى　ثالثه
جعاره وكيلى　سيد عبدالله افندى

مسيب وكيلى	عبدالغنى افندى
مهروت وكيلى	احمد بك
دجيل مأمورى	على افندى
« معاونى	سالم افندى
محموديه مأمورى	عبداللطيف بك
ابوغريب «	على افندى
طاش «	احمد بك
طارميه «	ناطق بك
علياوه «	عبدالله بك
بعقيله «	امين افندى
شادى «	حسن افندى
خناق «	فتحى افندى
ابوغرق وتوابعى «	حارس افندى
امالهوا «	عبدالرزاق افندى
نيل وتوابعى «	محمد حسن اغا
جربوعيه «	عبدالقادر افندى
اسكندريه «	كانى افندى
كربلاباغلرى «	سيداحمد افندى

مراکز ولایت

مشتخاب مأموری رشید افندی
جوارەدسم وباغلو « محمد افندی

اوقاف قومیسیونی

رئیس جمیل زادە مصطفی افندی ازمیر پایەسی
اعضا اوقاف محاسبەجیسی
« الوسی زادە سید احمد شاکر افندی بلاد خمس
« چادرچی زادە رفعت افندی
« واعظ زادە سید جعفر افندی

سجل احوال مأمورین قومیسیونی

رئیس مکتوبی ولایت
اعضا اوقاف محاسبەجیسی اعضا مکتوبی ممیزی
« محاسبە ممیزی « اوراق مدیری

پوستە وتلغراف ادارەسی

باش مدیر ادهم افندی ثانیە
مفتش جولیتی افندی
مفتش معاونی علی افندی
« بکر افندی

باش مديريت قلمی

محاسبه كاتبی ·	مقيد امين افندی
كاتب لبيب افندی	

بغداد مركزی

مدير راشد افندی

مخابره مأموری شاكر افندی	مخابره مأموری صالح افندی
» توفيق افندی	» حمدی افندی
» امين افندی	» كامل افندی
» احمد بك	» مخلص افندی
» زيور افندی	مقيد احمد افندی

مخابرات اجنبيه مأمورلری

شفد توماس افندی	مخابره مأموری صالح افندی
مخابره مأموری انطون افندی	» يانقو افندی

پوسته مأمورلری

پوسته مأموری سعيد افندی	پوسته كاتبی مصطفی افندی

پوستهسيار مأموري ابراهيم افندی ديگری مهدی افندی

ماكنهجی ماروك افندی

موصل محررات	چاوشان
نفر	نفر
٥	٤

بغداد رسومات نظارتی

ناظر حاجی محمد بك متمايز ٤ ع

محاسبه قلمی		تحريرات قلمی	
باش كاتب	احمد نجاتی افندی	باش كاتب	ابراهيم راقم افندی
رفيق اول	علی تقی افندی	مسود	حمدی افندی
« ثانی	عبد الكريم نادر افندی	مقيد	عبد الرزاق افندی
« ثالث	محمد شاكر افندی	رفيقی	احمد افندی
مقيد	رؤف افندی	مبيض	محمد امين افندی
رفيقی	عبد الوهاب افندی	«	جمال بك

بغداد مركزی رسومات مديريتی

مدير سليمان حلمی افندی

باش كاتب . — تذكره كاتبی احمد فهمی افندی
رفيق حبيب افندی — رفيقی حسنی افندی
» منير افندی — معاينه‌جی خلف اغا
» حسين افندی — » مصطفی اغا
صندوق امينی شلومو افندی — » رشيد اغا
استماطور ابراهيم افندی — » حسين افندی
مبصر حمدی افندی — انبار مأموری احمد افندی
» سعيد افندی — رفيقی مهدی افندی
» شكر افندی — ترانسيت انبار مأموری صالح افندی
» عبدالرزاق افندی — كاتبی نصرالله افندی
ترانسيت كاتبی طه افندی — اشيای عينيه مأموری نصرالله افندی

بغداد ديون عموميه نظارتی

ناظر علی شوقی افندی — ثالثه مفتش داود افندی
مفتش ملازمی طوماسيان افندی

ديون عموميه قلمی

محاسبه باش كاتبی مصطفی فهمی افندی
معاونی محمد درويش افندی

محاسبه رفيقی	محمد شكری افندی
«	بهنام افندی
«	محمد جميل افندی
صندوق امينی	
اوراق صحيحه مأموری	افرايم افندی
طوز ومسكرات مقيدی	حاجی فتاح افندی
رفيقی	طاهر افندی
طوز انبارجيسی	نوری افندی
تحريرات باش كاتبی	منير افندی
مسود	حسين افندی
مقيد	علی غالب افندی
مبيض	رشيد افندی
«	منصور بك

بغداد رژی نظارتی

ناظر عبدالله وهبی بك ثالثه

محاسبه قلمی

محاسبه جی سويا افندی صندوق امينی شكرالله افندی

محاسبه‌جی معاونی یوهنیر افندی محاسبه رفیقی سزار افندی
« میکائیل افندی » مارقار افندی
» رفیقی اوانیس افندی

تحریرات قلمی

باش کاتب رؤف افندی مقید سعید افندی
مسود نجیب افندی مبیض خلیل افندی

بغداد مرکزی دائره‌سی

باش کاتب سحاك افندی قطارجی ملا محمود
تذکره کاتبی سلیمان افندی انبارجی حمدان اغا
بیعیه کاتبی اسکندر افندی سوق مأموری قادر اغا

قپوجی نفر	حمال باشی نفر	قولجی نفر
۱	۱	۱۳

مأمورین صحیه

انسپکتور دوقتور لوبیچ افندی ثانیه
باش کاتب ابراهیم افندی ایکنجی کاتب علی رضا افندی

یازیجی ومحاسبه ماموری قویدان افندی
غارديان ٤

هیئت ضابطه

ولايت ضبطيه الای مجلسی هیئتی

رئيس الای بکی احمدکامل بك
اعضا برنجی طابوراغاسی محمدمخلص افندی ع ٤ م ٥
» ادارهامینی حسن عونی افندی م ٥
» حساب امینی شاکر افندی
» سواری بلوك اغاسی صالح افندی م ٥
» پیاده بلوك اغاسی علی افندی
» سواری بلوك معاونی میرزا اغا
» پیاده بلوك معاونی حسین افندی
» » ژورنال امینی اسماعیل افندی

الای قلمی

ادارهامینی حسن عونی افندی مقیداول سلمان افندی
معاونی جمیل افندی مقید ثانی منصورافندی

ضبطيه الاى اركانى

الاى بكى احمد كامل بك

برنجى طابور اغاسى محمد مخلص افندى ع ٤ م ٥
ايكنجى » » محمد نورى افندى
اوچنجى » » حاجى على افندى
دردنجى كربلا » » سليم افندى
بشنجى حله » » حسن حسنى بك
التنجى خانقين » »
برنجى طابور حساب امينى شاكر افندى
ايكنجى » » عباس افندى
اوچنجى » » عبد الرحمن افندى
دردنجى » » عبد الواحد افندى
بشنجى » » عبد الغنى افندى
التنجى » » طالب افندى

ضابطهٔ مركزيه

طابور اغاسى مخلص افندى

ضابطه كاتبى سعيد افندى حبسخانه كاتبى محمد افندى

بغداد ضبطيه الايى مرتباتى

برنجى بغداد طابورى

	پياده	سوارى	يكون
	نفر	نفر	نفر
الاى بكى	٠	١	١
اداره امينى	٠	١	١
معاونى	١	٠	١
مقيدان	٢	٠	٢
طابور اغاسى	٠	١	١
حساب امينى	١	٠	١
بلوك اغاسى	٤	٤	٨
معاونى	٤	٤	٨
ژورنال امينى	٤	٤	٨
قول وكيلى	٤٠	٣٨	٧٨
معاونى	٤٠	٣٨	٧٨
نفراتى	٢٥٠	١٢٠	٣٧٠
يكون	٣٤٦	٢١١	٥٥٧

ايكنجى بغداد طابورى

يكون نفر	سوارى نفر	پياده نفر	
۱	۱	۰	طابور اغاسى
۱	۰	۱	حساب امينى
۹	۷	۲	بلوك اغاسى
۱۰	۷	۳	معاونى
۱۰	۷	۳	ژورنال امينى
۷٤	٥٤	۲۰	قول وكيلى
۷٤	٥٤	۲۰	معاونى
۳۷٦	۲۱٦	۱٦۰	نفراتى
٥٥٥	۳٤٦	۲۰۹	يكون

اوچنجى استرسوار طابورى

۱	۱	۰	طابور اغاسى
۱	۰	۱	حساب امينى
٦	٦	۰	بلوك اغاسى
٦	٦	۰	معاونى

يكون نفر	سوارى نفر	پياده نفر	
٦	٦	٠	ژورنال امينى
٥٧	٥٧	٠	قول وكيلى
٥٧	٥٧	٠	معاونى
٢٢٨	٢٢٨	٠	نفراتى
٣٦٢	٣٦١	١	يكون

دردنجى كربلا طابورى

يكون	سوارى	پياده	
١	١	٠	طابور اغاسى
١	٠	١	حساب امينى
٤	٢	٢	بلوك اغاسى
٤	٢	٢	معاونى
٤	٢	٢	ژورنال امينى
٣٢	١٦	١٦	قول وكيلى
٣٢	١٦	١٦	معاونى
١٩٢	٦٤	١٢٨	نفراتى
٢٧٠	١٠٣	١٦٧	يكون

بشنجی حله طابوری

	پیاده نفر	سواری نفر	یکون نفر
طابور اغاسی	٠	١	١
حساب امینی	١	٠	١
بلوك اغاسی	٣	٧	١٠
معاونی	٣	٧	١٠
ژورنال امینی	٣	٧	١٠
قول وکیلی	٢٤	٥١	٧٥
معاونی	٢٤	٥١	٧٥
نفراتی	١٨٦	٢٠٤	٣٩٠
یکون	٢٤٤	٣٢٨	٥٧٢

التنجی خنقین طابوری

طابور اغاسی	٠	١	١
حساب امینی	١	٠	١
بلوك اغاسی	٢	١	٤
معاونی	٣	١	٤

	پياده نفر	سوارى نفر	يكون نفر
ژورنال امينى	٣	١	٤
قول وكيلى	٢٠	٩	٢٩
معاونى	٢٠	٩	٢٩
نفراتى	١٦٠	٣٦	١٩٦
يكون	**٢١٠**	**٥٨**	**٢٦٨**

من حيث المجموع الايك موجودى مع ضابطان افراد

نفر

٢٥٨٤

ولايت پوليس اداره‌سى

قوميسر ثانى	كاظم حلمى افندى
» ثالث	محرم افندى
پوليس نفرى	رفعت افندى
» »	حسن افندى
» »	عبدالعزيز افندى

پولیس نفری	صالح افندی
« «	زیدان اغا
« «	ابرهیم اغا
« «	سید سلمان اغا

مركز ولايت حبسخانه سی

كاتب	محمد افندی		
سرای حبسخانه سی غردیانلری		نفر	١٠
قلعه «	«	«	١٠

بغداد بلديه دائره سی

عموم دوائر بلدیه محاسبات مفتشی علی حلمی افندی ثالثه

برنجی بلديه دائره سی

رئيس	مصطفى افندی	ازمیر پایه سی	م	٤
اعضا	عبد الفتاح افندی	اعضا	عبد اللطيف افندی	
«	فتاح اغا	«	ابراهيم چلبی	
«	عباس افندی	«	عباس چلبی	
مهندس	موژل افندی م ٤	طبيب	لازار افندی	

برنجى بلديه قلمى

باش كاتب	اشرف افندى	
رفيق	خليل افندى	
رفيق	عبدالقادر افندى	
سپورندى كاتبى	عبدالمجيد افندى	
صندوق امينى	روبين افندى	
تحصيلدار	عبدالله افندى	
صو طلومبه سى ماكينه جيسى	فتوحى	
« « عمله سى	نفر	٤
تفتيش	«	٣
چاوش	«	١٤
چرخه جى و بكجيلر	«	١٩٣

ايكنجى بلديه دائره سى

رئيس	شيخ عبدالرزاق افندى	بلاد خمس	م	٤
اعضا	سيد عبدالرزاق افندى	موصلى حسن		

اعضا عبدالمجيد افندی
« سيد عبدالرحمن افندی
« حاجی علی افندی

ایکنجی بلدیه قلمی

باش کاتب محمدطاهر افندی تفتيش نفر ٢
معاونی حسن فوزی افندی چاوش « ٩
صندوق امينی سيدعلی افندی چرخه‌جی و بكجيلر
نفر ١٣٤

اوچنجی بلدیه دائره‌سی

رئيس عبدالله چلبی ثانيه
اعضا حاجی محمود چلبی اعضا عبدالله داود افندی
« سيدموسی افندی « ملا احمد افندی

اوچنجی بلدیه قلمی

باش کاتب توفيق افندی محاسبه رفيقی عبدالوهاب افندی
معاونی محمد افندی صندوق امينی ناحوم افندی

تفتيش	نفر	١	چاوش	نفر	٩
	چرخه‌جی و بكجيلر			»	٤٩

غرباخسته خانه‌سی

مدير حسين افندی	وكيل خرج نشئت افندی
جراح اوسته عباس	مملكت ابه‌سی قادين ٣
اجزاجی خرستو افندی	خدمه نفر ٥

عمان عثمانی اداره‌سی

مفتش حافظ افندی	اجنته كاتبی مصطفی افندی
اجنته احمد بك	قنطارجی امين افندی
اقطارمه مأموری استيفان افندی	

كاظميه ترامواى اداره‌سی

رئيس استرابادی حاجی عبدالهادی افندی

اعضا دولت آبادی حاجی جواد

» تكريتی زاده حاجی محمود افندی

» خواجه يوسف عزره سوميخ

مدیر پاچه‌جی زاده حسین فوزی افندی

« سید احمد افندی

کاتب احمد افندی

« شاؤل افندی

بغداد

رؤسای روحانیه

لاتین ملتنك سرایسقوپوسی و پاپا حضرتلرینك وکیلی

مونسنیور هنری آلتمایر

« « وکیلی پادره هری برنار

« « سرکاتبی پادره اوکستن صائغ

سریانی ملتنك رئیس روحانیسی مطران افرام یولس رحمانی افندی

ارمنی قتولیك « « خوری قلبوس مغاکیان افندی

« قدیم « « دیر ارتین افندی

روم قتولیك « « خوری روما نوس قلاب افندی

کلدانی « « تئودور مسیح افندی

موسوی « « خاخام الیشاع افندی

مکاتب اسلامیه

مکتب اعدادیء ملکی

مدیر		محمد امین افندی	مدرس
عربی و فارسی و ترکی	معلمی	عثمان نوری افندی	
تاریخ عثمانی	»	احمد افندی	
هندسه	»	احمد افندی	یوزباشی
رسم	»	احسان افندی	»
جغرافیا	»	منیر افندی	»
حساب	»	محمود سامی افندی	ملازم
فرانسزجه	»	ازرا افندی	
حسن خط	»	عبدالکریم افندی	
مبصر		سید مصطفی افندی	
»		علی افندی	

خدمه	طلبه
نفر	نفر
٤	۲٤

رشدیهٔ ملکیه مکتبی

معلم اول	احمد فهمی افندی	مدرس
« ثانی	عبدالله افندی	
حسن خط معلمی	معروف افندی	خواجکان
ریاضیه «	علی ثروت افندی	
فرانسزجه «	سلمان افندی	
بواب	ملا موسی	

عدد شاکردان

١٠٦

حمیدیه مکتب ابتدائیسی

معلم اول	سلیم افندی
« ثانی	عبدالوهاب افندی
بواب	حسین اغا

عدد شاکردان

١٢٠

جديد حسين پاشا مكتب ابتدائيسى

معلم اول عبدالرزاق افندى معلم ثانى محمد سعيد افندى
بواب محمد اغا عدد شاكردان ١١٤

عثمانى ابتدائى مكتبى

معلم على افندى عدد شاكردان ٥٥

كرخ جهتى مكتب ابتدائيسى

معلم اول عمر افندى معلم ثانى .
بواب سيد على اغا عدد شاكردان ٧٦

صنايع مكتبى

مدير سيد عبدالوهاب افندى
معلم اول عبدالغنى افندى
امام ومعلم ثانى سيد عبدالحميد افندى
كاتب عبدالرحمن افندى
رفيقى عبدالجبار افندى
وكيل خرج وصندوق امينى صالح افندى

سرمبصروانبارمأموری خلیل اغا

قوندره‌جی اوسته‌سی یونس اغا

خدمه ٦ عدد شاکردان ٦٤

مکاتب غیر اسلامیه

موسوی جماعته منسوب اتحاد اسرائیلی مکتبی

مدیر	موسیو سومیخ
فرانسزجه معلمی	موسیو والاجی
انکلیزجه «	مستر قوهین
عربی معلمی	ساسون عبدالله افندی
عبرانی «	رجوان افندی

عدد شاکردان ١٥٠

لاتین مکتبی

مدیر وفرانسز وانکلیزجه ادبیات معلمی	پادره پولیقارپ
فرانسزجه بلاغت وریاضیه ورسم وطرامه «	« پییر
« صرف ومسوسیقی «	« امانوئیل
عربی «	جانی افندی

ترکی معلمی منیف افندی عدد شاکردان ٣٠٠

لاتین اطفال مکتبی

مدیره‌سی برنار راهبه
معلمه‌لری تکیه والینا خانملر
عدد شاکردان ذکور ١٠٠ اناث ٢٠٠

لاتین برنجی اناث مکتبی

مدیره اکزوپری راهبه
جغرافیا وریاضیه معلمه‌لری جان ایله وقتوریا «
پیانو ورسم « ادەل «
لسان عربی « هنری «
عدد شاکردان نهاری ٣٠ لیلی ١٠

لاتین ایکنجی اناث مکتبی

مدیره‌سی حنه راهبه عددشاکردان ٣٠٠

لاتين ايتامنه مخصوص اهلى اناث مكتبى

مديره سى دومنيق راهبه عدد شاگردان ١٠

سريان كلدان جماعتارينه مخصوص اتفاق قانوليكى مكتبى

مدير خورى بطرس عابد افندى
عربى معلملرى شماس فرنسيس جبران وحنا حبش افنديلر
فرانسزجه » ريشا باصمچيان افندى
انكليزجه » مستر ژوزف ملكم
تركى » ثابت افندى ملازم
عدد شاگردان ١٣

ارمنى قديم مكتبى

مدير و فرانسزجه معلمى مهران افندى
عربى » داود صايوه افندى
تركى » منير افندى
عدد شاگردان ٦٠

مركز ولايته مربوط اعظميه ناحيه سى

مدير وكيلى حسين اغا

مأمورين اجنبيه

انكلتره

جنرال قونسلوسی	قولونل ویلیام تویدی
ترجمان	انطوان مارین افندی
«	یعقوب طادیوس افندی

ایران

کارپردازاول	میرزا محمود خان
ترجمان	میرزا ابو لقاسم

فرانسه

قونسلوس	موسیو پونیون
قانچلیر	موسیو ژانیه
ترجمان	حبش افندی
«	یوسف اصفر افندی

روسیه

قونسلوس	موسیو پییر پونافدین

سركاتبى و ترجمان	موسيو كروغولوف
ترجمان	ملقون بغداصار افندى

امريقا حكومات مجتمعه‌سى

قونسلوس	موسيو جون هنرى هنس

التنجی قول اردوی همایون

التنجی اردوی همایون مشیری ویاور اکرم حضرت
شهریاری رجب پاشا

عثمانی	مجیدی	امتیاز مدالیه‌سی
١	٢	التون وکموش

مقام مشیری یاورانی

قول اغاسی غالب بك م ٥ یوزباشی محمود افندی م ٥

ارکان حربیه دائره‌سی

رئیس میرلو مصطفی عزت پاشا ع م روسیه مدالیه‌سی
٣ ٤ ١

ارکان حربیه قائممقامی	محمد علی بك
ارکان حربیه ملحق قول اغاسی	حسین بك
اوراق مدیری ملازم اول	احمد افندی

دائرهٔ مذکورەنك برنجی شعبه‌سی

برنجی صنف حاجی علی افندی دردنجی صنف ابراهیم افندی

دائرهٔ مذکوره‌نك ایکنجی شعبه‌سی

ممیز علی یاور افندی	ثانیه	دردنجی صنف	جمیل افندی
» علی بك	»	»	معروف افندی
» محمد توفیق افندی	ثالثه	»	محمود افندی
برنجی صنف زین العابدین افندی	»	»	عبدالقادر افندی
اوچنجی صنف رشید افندی	»	»	جهاد افندی
» درویش افندی		»	عبدالستار افندی
» سعید افندی		»	منیف افندی
» سلیمان افندی			

اون برنجی فرقه‌دیوان حرب دائمی

رئیس	میرلوا	محمد فاضل پاشا
اعضا	میرالای	صبری بك
»	قائممقام	احمد بك
»	»	توفیق بك
»	بیکباشی	عباس افندی
»	»	عثمان افندی

اعضا	الای امینی	فتح الله بك
کاتب	یوزباشی	توفیق افندی

اون ایکنجی فرقه دیوان حرب دائمی

رئیس	قائممام	ابراهیم بك
اعضا	بیکباشی	ابراهیم افندی
»	قول اغاسی	خالد افندی
»	ملازم اول	حسن بك
»	ملازم ثانی	جاسم افندی
کاتب		ابراهیم صبری افندی

هیئت تفتیش

رئیس	قائممقام	حاجی بکر بك
اعضا	بیکباشی	مصطفی حلمی افندی
»	»	حاجی مصطفی افندی
»	الای امینی	احمد نزهت افندی
»	»	مصطفی افندی
»	»	عمر افندی

لوازم دائره‌سی

رئیس احمد جلال الدین پاشا میرلوا م ٣
كموش امتیاز مدالیه‌سی روسیه مدالیه‌سی
پدرندن منتقل التون افتخار نشانی

لوازم دائره‌سی برنجی شعبه‌سی

مدیر	مختار افندی	اولی ثانیه‌سی	م ٣
معاونی	حسین افندی	ثالثه	
«	مصطفی بك	پیاده قول اغاسی	
برنجی صنف	محمود افندی		
ایکنجی «	عبدالرحمن افندی	رابعه	
اوچنجی «	رشید افندی	«	
« «	وفی افندی		
دردنجی «	عیسی افندی		
« «	حاجی عبداللطیف افندی		
« «	محمود افندی		
« «	محمد افندی		

لوازم ایکنجی شعبه‌سی

مدیر	حسنی افندی	ثانیه
معاون	محمد خالد افندی	الای کاتبی
ایکنجی صنف	حاجی حسین افندی	
« «	محمود افندی	
« «	عبدالله افندی	
اوچنجی «	حسین افندی	
دردنجی «	اسماعیل افندی	
« «	محمد سعید افندی	
اداره ضابطی	قول اغاسی محمود افندی	
«	یوزباشی خلیل اغا	

لوازم اوچنجی شعبه‌سی

مدیر	الای امینی احمد یکتا افندی	
معاون	« کاتبی محمد صادق افندی	
ایکنجی صنف	احمد عزت افندی	رابعه
اوچنجی «	عبدالغفور افندی	
« «	محمد صالح افندی	

اداره ضابطی	قول اغاسی احمد افندی	
» »	ملازم ثانی فخری افندی	

لوازم دردنجی شعبه‌سی

مدیر	حسین بك	متمایز
معاون	قول اغاسی محمد افندی	
ایکنجی صنف	حاجی محمود افندی	ثانیه
دردنجی »	محمد توفیق افندی	
اداره ضابطی	ملازم اول عبدالغفور افندی	
» »	» علی افندی	

لوازم دائره‌سی وزنه‌سی

مدیر	محمد امین افندی	ثانیه
معاون	احمد افندی	رابعه
ایکنجی صنف	محمد علی افندی	
	دائره امامی خلیل افندی	

اوراق قلمی

مدیر	ملازم اول احمد افندی	

معاون	سرچاوش	عبدالرحمن افندی
«	«	محمد علی افندی
«	«	یسین افندی

اعمالات عسکریه دائره‌سی

رئیس	قائممقام شوقی بك
اعضا	قول اغاسی احمد شاکر افندی
«	امام احمد افندی
«	بحریه قول اغاسی سرماکنیست علی رضا افندی
«	یوز باشی مصطفی افندی
«	ملازم ثانی جاسم افندی

باش کاتب	محمد شاکر افندی
کاتب ثانی	عبدالوهاب افندی
انبار کاتبی	احمد افندی
مبیض	وهبی افندی
مقید	سلیم افندی
فیلاتور کاتبی	مجید افندی

امام اداره	علی افندی
ماکنست	اوسته داود
معاونی	« یعقوب
طورنه جی ودمیرجی	« جاسم
چرخجی	« شبیب
جلحه و بویه جی	« علی
مودلجی	« داود
دباغ	« علی
«	« موسی

اوطه جی	قپوجی	انبارجی	عربه جی	آتشجی
نفر	نفر	نفر	نفر	نفر
١	١	٢	١	٢

اعمالات فابریقه سنده مستخدم ضابطانك عددی

یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
نفر	نفر	نفر
٤	٢	٣

نقلیه طابورنده مستخدم امرا وضابطان

بیکباشی	جاسم اغا
صاغ قول اغاسی	عبدالله اغا
طابور کاتبی	مصطفی شوکت افندی
« امامی	سید عبدالله افندی
قول اغاسی	جراح اتیفان افندی
«	بیطار فائق افندی م ٤

برنجی بلوك

یوزباشی	علی اغا	ملازم ثانی	عبدی افندی
ملازم اول	احمد اغا	« «	صالح افندی

ایکنجی بلوك

یوزباشی	عبدالحلیم افندی	ملازم اول	محمد اغا
		ملازم ثانی	محمد صالح افندی

اوچنجی بلوك

یوزباشی	محمد افندی	ملازم ثانی	قاسم افندی
ملازم اول	امین اغا	« «	امین افندی

صنایع طابورنده مستخدم امرا و ضابطان

قول اغاسی محمد افندی طبیب قول اغاسی محمد افندی
طابور کاتبی حسین افندی اجزاجی استی افندی
امام احمد افندی قول اغاسی جراح حسن افندی م ه
مرانقوزباشی اوسته داود

برنجی بلوك

یوزباشی حاجی احمد افندی ملازم اول ماجد اغا
ملازم ثانی فرمان اغا

ایکنجی بلوك

یوزباشی مصطفی اغا ملازم اول محمد سلیم افندی
ملازم ثانی علی افندی م ه

اوچنجی بلوك

یوزباشی محمد اغا ملازم اول احمد اغا م ه
ملازم ثانی صالح افندی

دردنجی بلوك

یوزباشی اسماعیل اغا ملازم اول مصطفی افندی
ملازم ثانی جاسم افندی

بغداد مرکز خستەخانەسی

اردو سرطبیبی	میرالای	حاجی ابراهیم بك	ع ۳	م ۳
طبیب اول	«	نیقولاکی بك		م ۵
« ثانی	قائممقام	محمد سلیم بك	ع ٤	
اردوسراجزاجیسی	بیکباشی	حسین افندی	ع ٤	
طبیب	قول اغاسی	قوزمی افندی		
«		جمال عبدالله افندی	ثالثه	

سراجزاجی	فتاح افندی	جراح	ریحان افندی
مدیر	محمد افندی	اوچنجی صنف کاتب	سلمان افندی
اجزاجی	علی افندی	دردنجی «	محمود افندی
«	حسین افندی	خستەلراغاسی	حسنی افندی
«	عمر افندی	وکیل خرج	عبدالغنی افندی
سرجراح	عزت افندی	امام	سید علی افندی
جراح	محمد افندی م ٥	اثواب امینی	علی افندی
«	تحسین افندی	قپوچوقداری چاوش	حسین علی

خدمه نفر ٤٣

حله خسته خانه‌سی

طبیب ثانی	بیکباشی	عزرا افندی
طبیب	قول اغاسی	مصطفی افندی
دردنجی صنف	کاتب	اسماعیل افندی
سر اجزاجی	قول اغاسی	شکری افندی
تیمارجی		حسن افندی
خسته‌لر اغاسی		خضر اغا
کاتب معاونی		محمد افندی
وکیل خرج		محمد افندی

خدمه وسائره

نفر ١٧

نان عزیز قومسیونی

رئیس	قائممقام	حکمت بک م ٤
اعضا	ملازم اول	اسماعیل افندی
«	« ثانی	سیدعلی افندی
دردنجی صنف	سرکاتب وکیلی	اسماعیل حقی افندی
	کاتب ثانی	مصطفی افندی

اون برنجی فرقه

قوماندان فريق محمد توفيق پاشا ع٢ م٢
فرقهٔ مذكورهيه ملحق يوزباشی سعيد افندی
اون برنجی نشانجی طابوری بيكباشيسی يوسف افندی
« طبيب بيكباشيسی ارتين افندی

پياده قرق برنجی الايی

ميرالای	راسم بك م٥
قائمقام	محمد شوقی بك
برنجی طابور بيكباشيسی	اسماعيل زكی افندی
ايكنجی « «	رسول اغا م٥
اوچنجی « «	علی اغا
دردنجی « «	احمد بكر افندی
الای امينی	فتح الله بك

پياده قرق ايكنجی الايی

ميرالای	قدری بك م٣
قائمقام	احمد فضلی بك م٥

برنجی طابور بیکباشیسی	
ایکنجی « «	جواد افندی
اوچنجی « «	حسن اغا
دردنجی « «	یعقوب افندی

فرقهٔ مذکوره نك یکرمی ایکنجی لواسی

میرلوا	عثمان توفیق پاشا

پیاده قرق اوچنجی الایی

برنجی طابور بیکباشیسی	محمدعلی افندی
ایکنجی « «	رضا افندی
اوچنجی « «	احمد افندی
دردنجی « «	حسین رامی افندی
طبیب بیکباشی	اوسیب افندی
الای امینی	حمید افندی

پیاده قرق دردنجی الایی

میر الای	اکاه بك
قائممقام	محمود رؤف بك

برنجی طابور بیکباشیسی	محمد نائل افندی	
ایکنجی » »	مکرمین اغا	
اوچنجی » »	عابدین افندی	م ٥
دردنجی » »	محمد رضا افندی	
برنجی طابور طبیب بیکباشیسی	مصطفی افندی	م ٤
اوچنجی » »	خلیل افندی	
دردنجی » »	خزاروس افندی	
الای امینی	احمد افندی	

اون ایکنجی فرقه

قوماندان فریق ادهم پاشا ع ٣ م ١ کموش امتیاز مدالیه‌سی

فرقهٔ مذکوره‌یه ملحق ملازم اول احمد افندی

فرقهٔ مذکوره یکرمی اوچنجی لواسی

میرلوا	احمد پاشا	م ٣
اون ایکنجی نشانجی طابوری بیکباشیسی	علی شاهین بك	
» » طبیب بیکباشیسی	واسیل افندی	م ٥

پیاده قرق بشنجی الایی

میرالای	اسماعیل بك
قائممقام	اسماعیل زهدی بك م ٤
برنجی طابور بیکباشیسی	حسین افندی
ایکنجی «	محمد افندی
اوچنجی «	خلیل صارم افندی
دردنجی «	مصطفی حلمی افندی
الای امینی	محمد افندی

پیاده قرق التنجی الایی

میرالای	حسین بك
قائممقام	کریم بك
برنجی طابور بیکباشیسی	محمد توفیق افندی
ایکنجی «	ابراهیم افندی م ٥
اوچنجی «	•
دردنجی «	محمود عزیز افندی
اوچنجی طابور طبیب بیکباشیسی	عبدالرحمن افندی
الای امینی	عبدالله افندی

فرقهٔ مذکوره‌نك یكرمی دردنجی لواسی

میرلوا	سعید پاشا	م٣

پیاده قرق یدنجی الایی

میر الای	حسن حسنی بك		م٣
قائممقام	عزیزبك	ع٤	م٤
برنجی طابور بیكباشیسی	خلیل اغا		
ایكنجی « «	خلیل افندی		
اوچنجی « «	مصطفی افندی		
دردنجی « «	علی افندی		
برنجی طابورطبیب بیكباشیسی	پرتو افندی		
الای امینی	غالب افندی		

پیاده قرق سكزنجی الایی

میرالای	زكریا بك	
قائممقام	محمدتوفیق بك	م٤
برنجی طابور بیكباشیسی	مصطفی زكی افندی	
ایكنجی « «	.	

اوچنجی طابور بیکباشیسی شیب اغا
دردنجی 〃 〃 حسن افندی
الای امینی

سواری

التنجی سواری فرقه‌سی

قوماندان فریق علی پاشا م٣

فرقهٔ مذکوره‌نك اون التنجی لواسی
میرلوا محمد فاضل پاشا ع٢ م٢ کموش امتیاز مدالیه‌سی

فرقهٔ مذکوره‌نك اون یدنجی لواسی
میرلوا کاظم پاشا

فرقهٔ مذکوره‌نك اون سکزنجی لواسی
میرلوا محمود پاشا

سواری اوبوز برنجی الایی

میرالای	محمد عزت بك	بیکباشی ثانی	امین افندی
قائممقام	احمد بك	طبیب بیکباشی	عارف افندی م٤
بیکباشی اول	ابراهیم اغا	الای امینی	مصطفی افندی

سوارى اوتوز ايكنجى الايى

ميرالاى	محمد طوسون بك م٤		
قائممقام	توفيق بك	بيكباشى ثانى	حسن افندى
بيكباشى اول	مصطفى افندى	طبيب قول اغاسى	ديران افندى

سوارى اوتوز اوچنجى الايى

ميرالاى	حسنى بك	بيكباشى اول	سعيد افندى
قائممقام	محمد على بك	« ثانى	حاجى قدرى افندى
طبيب بيكباشى	پنايوط افندى م٤		

سوارى اوتوز دردنجى الايى

ميرالاى	عزت بك	بيطر قول اغاسى	عثمان شكيب افندى
قائممقام	صالح بك	طبيب «	عمر افندى
بيكباشى اول	عثمان افندى	« «	قسطى افندى
« ثانى	حامد افندى		

سوارى اوتوز بشنجى الايى

ميرالاى	احمد بك	قائممقام	بهرام بك

بیکباشی اول	مصطفی افندی	طبیب قول اغاسی	عیسو ه دا افندی
« ثانی	حمدی افندی	« «	دیمتری افندی
بیطر قول اغاسی	بغوص افندی		

سواری اوتوز التنجی الایی

میرالای	فیض الله بك
قائممقام	ابراهیم بك
طبیب قائممقام	اپامنونداس بك
بیکباشی اول	شکری افندی
« ثانی	محمد وهبی افندی
طبیب قول اغاسی	یحیی ناجی افندی

التنجی طوبجی الایی

میرالای	مصطفی صبری بك
قائممقام	حسن بك
مفتی	حاجی علی افندی
الای امینی	عمر افندی
بیطر بیکباشی	حسین حسنی افندی

برنجی طابور بیکباشیسی	محمد راضی افندی	م ۰ مدالیه	۱
ایکنجی »	» داود بك		
اوچنجی »	» محمد اغا	م	٤
دردنجی »	» نوری بك		

ردیف الای و طابورلرینك ارکان و امرا ضابطانی

مقدم یکرمی بشنجی فرقه‌سی

قوماندان فریق	شعبان پاشا	ع ۳ م	۲
ارکان حرب قول اغاسی	فتاح افندی		
ارکان حربه ملحق ملازم اول	احمد حمدی افندی		

فرقهٔ مذکوره‌نك قرق طقوزنجی لواسی

میرلوا	مصطفی پاشا
ارکان حربه ملحق ملازم اول	درویش لطفی افندی

ردیف طقسان یدنجی الایی

میر الای	عبد الرحمن بك	م	۳
قائمقام	عارف حکمت بك	»	٤

برنجی طابور بیکباشیسی	عبدالرزاق افندی	م ه
ایکنجی « «	عباس افندی	
اوچنجی « «	عثمان افندی	
دردنجی « «	ابراهیم ادهم افندی	

ردیف طقسان سکزنجی الایی

قائممقام	حاجی مصطفی شاهین بك	م ٤
برنجی طابور بیکباشیسی	ابراهیم افندی	
ایکنجی « «	حاجی محمد نافع افندی	
اوچنجی « «	صالح افندی	
دردنجی « «	نجیب افندی	

فرقهٔ مذکورهنك اللنجی لواسی

میرلوا	محمد واصف پاشا
ارکان حربه ملحق ملازم اول	عبدالغفور افندی

ردیف طقسان طقوزنجی الایی

میرالای	اسماعیل توفیق بك
قائممقام	علی بك

برنجی طابور بیکباشیسی		شامل افندی
ایکنجی	» »	محی الدین افندی
اوچنجی	» »	سعدالله افندی
دردنجی	» »	عبدالحکیم افندی

ردیف یوزنجی الای

میرالای	محمد شاکر بك	
قائممقام		
برنجی طابور بیکباشیسی		عبدالله افندی
ایکنجی	» »	کاظم افندی
اوچنجی	» »	راشد افندی
دردنجی	» »	عثمان افندی

مقدم یکرمی التنجی فرقه‌سی

قوماندان	فریق	شوکت پاشا
ارکان حرب	قائممقام	محسن بك

فرقهٔ مذکوره‌نك اللی برنجی لواسی

میرلوا	اسماعیل پاشا

ردیف یوزنجی الایی

میر الای	سیف الله بك	ع ٤
قائممقام	یوسف بك	م ٤
برنجی طابور بیکباشیسی	احمد توفیق افندی	
ایکنجی «	«	
اوچنجی «	«	
دردنجی «	« سلیم بك	

ردیف یوز ایکنجی الایی

میرالای	محمد فائق بك
قائممقام	بکر بك
برنجی طابور بیکباشیسی	محمد شاکر افندی
ایکنجی «	« محمد افندی
اوچنجی «	« حاجی محمد افندی
دردنجی «	« حاجی احمد افندی

فرقهٔ مذکوره‌نك الای ایکنجی لواسی

میر لوا	حقی پاشا
ارکان حربه ملحق ملازم اول	عبدالوهاب افندی

ردیف یوز اوچنجی الایی

میرالای		مصطفی عاکف بك
قائممقام		
برنجی طابور بیکباشیسی		علی ثابت افندی
ایکنجی	« «	احمد افندی
اوچنجی	« «	محمد امین افندی
دردنجی	« «	عثمان افندی

ردیف یوز دردنجی الایی

میرالای		محمد طاهر بك م ٤
قائممقام		زکریا بك
برنجی طابور بیکباشیسی		طاهر افندی
ایکنجی	« «	مصطفی حمدی افندی
اوچنجی	« «	اسماعیل بك
دردنجی	« «	حمدی افندی

التنجی اردوی همایونك تحت اداره سنده بولنان مکاتب عسکریه

بغداد مکتب اعدادیسی

مدیر	بیکباشی	حمید افندی
مصالح تحریریه مأموری	طابور کاتبی	عبدالکریم افندی
جغرافیا معلمی	یوزباشی	احمد حمدی افندی
داخلیه ضابطی	»	امین فیضی افندی
جراح		یوسف افندی
امام		حاجی محمد افندی
ریاضیه معلمی	ملازم اول	محمود سامی افندی
» »	»	احمد رمزی افندی
لسان معلمی		صالح افندی
وکیل خرج		عبدالرزاق افندی

طلبه نك مقداری

۱٤	اوچنجی سنه	۳۸	برنجی سنه
۱٦	ایکنجی »	٦۸	یکون

بغداد مکتب رشدیهٔ عسکریسی

مدیر	قول اغاسی	ندیم افندی
رسم معلمی	یوزباشی	احسان افندی
املا معلمی	«	شاکر افندی
داخلیه ضابطی	ملازم اول	معروف افندی
«	«	محمد رؤف افندی
«	«	قدری افندی
حساب معلمی	«	سعید افندی
صرف عربی «		امین افندی
نحو و منطق «		عبدالحلیم افندی
علم حال «		محمد امین افندی
ثلث ورقعه «		محمد علی افندی
لسان «		یوسف افندی

طلبه‌نك مقداری

٦٠	دردنجی سنه	٨١	برنجی سنه
٩٨	اوچنجی «	٣٤	مخرج
١٢٩	ایکنجی «	٤٠٢	یکون

مركز ولايته مربوط قضالر

كاظميه قضاسی

مأمورين قضاء

قائممقام	عبداللطيف افندی	ثانيه
نائب	رسول خيری افندی	مدرس
مال مديری	عبدالعزيز افندی	
تحريرات كاتبی	رؤف علاءالدين افندی	

مجلس ادارهٔ قضاء

رئيس قائممقام افندی

اعضای طبيعيه	اعضای منتخبه
نائب	شيخ حميد افندی
مال مديری	محمد چلبی
تحريرات كاتبی	السيد محمد افندی
	حاجی ابراهيم افندی

محكمهٔ بدايت

رئيس نائب افندی

اعضا شيخ راضی افندی اعضا حاجی كاظم افندی

کاتب اول ابراهیم افندی کاتب ثانی محمود افندی

مستنطق معاونی سلیمان افندی

مجلس بلدی

رئیس حمادی افندی

اعضا

جعفر چلبی عبدالحافظ افندی

جاسم چلبی قربان علی افندی

عبدالله رسولی افندی

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	حاجی اسماعیل افندی
رسومات مدیری	رستم افندی
« کاتبی	عبدالله افندی
طاپو کاتبی	محمد امین افندی
نفوس مأموری	احمد فائق افندی
« کاتبی	محمد فهمی افندی
ویرکو تحصیلداری	مهدی افندی

دیون عمومیه مأموری ابراهیم مخلص افندی
قرانتنه مأموری فرید افندی

ضابطه مأمورلری

پیاده بلوك اغاسی عزیز اغا سواری بلوك معاونی بکر اغا
سواری « « اسعد اغا « ژورنال امینی میرزا اغا

(سامرا قضاسی)

مأمورین قضاء

قائممقام عبدالله مخلص بك مال مدیری علی نزهت افندی
نائب سید حسین افندی تحریرات کاتبی علی افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائممقام بك

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سید علی افندی
مال مدیری	عمر المهدی افندی

تحریرات کاتبی	حاجی احمد افندی
	سید صنع الله افندی

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	کاتب اول	کاظم افندی
سید عبداللطیف افندی	« ثانی	حاجی ابراهیم افندی
سید محمود افندی	مستنطق معاونی	محمد امین افندی

مجلس بلدی

رئیس سید محمود افندی

اعضا	سید عباس اغا	اعضا	.
«	سید محمد اغا	کاتب	زینل افندی

مأمورین سائره

مالصندوق امینی عبدالعزیز افندی	نفوس کاتبی عبدالرزاق افندی
طاپو کاتبی عبدالکریم افندی	تحصیلدار محمد افندی
نفوس مأموری حسین افندی	قرانتینه مأموری زینل افندی

ضابطه مأمورلری

سواری بلوك اغاسی خسرو بك سواری ژورنال امینی مصطفی افندی
« « معاونی قاسم افندی پیاده بلوك معاونی محمود اغا

تکریت ناحیه‌سی

مدیر محمد بك دیون عمومیه مأموری احمد بندر افندی
کاتب سید ابراهیم افندی رژی مأموری محمد افندی

(مندلی قضاسی)

مأمورین قضاء

قائمقام راشد افندی مال مدیری احمد افندی
نائب احمد افندی تحریرات کاتبی عبد المجید افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائمقام افندی

اعضای طبیعیه اعضای منتخبه
نائب سید علی افندی

مال مدیری	سید عبدالقادر افندی
تحریرات کاتبی	حسین اغا
	محمد افندی

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	سید احمد افندی	کاتب اول	درویش افندی
«	.	« ثانی	احمد افندی

مستنطق معاونی حسن حلمی افندی

مجلس بلدی

رئیس مسلم افندی

اعضا	محمد علی بك	اعضا	عبد الرزاق افندی
«	رشید اغا	«	احمد اغا
«	محمد اغا	کاتب	علی یاور افندی

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	عبدال افندی
رسومات مدیری	حسین افندی

رسومات کاتبی	خلیل افندی
اوقاف مأموری	حسین افندی
طابو کاتبی	یوسف افندی
نفوس مأموری	اسماعیل افندی
« کاتبی	محمد افندی
دیون عمومیه مأموری	محمد ادیب افندی
رژی «	جمعه زکی افندی
قرانتینه مأموری	عبدالرحمن افندی
معارف رئیس وکیلی	محمد شوقی افندی

ضابطه مأمورلری

سواری بلوك اغاسی	فتاح اغا
پیاده «	عبدالواحد اغا
سواری بلوك معاونی	محمداغا
« ژورنال امینی	حسین اغا

رشدیه مکتبی

معلم شریف افندی عدد شاگردان ٢٢

خراسان قضاسی

مأمورین قضاء

قائمقام	محمد ادیب افندی
نائب	سلیمان افندی
مال مدیری	سلیمان بك
تحریرات کاتبی	فهمی افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائمقام افندی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سلمان افندی
مال مدیری	مهدی افندی
تحریرات کاتبی	حاجی بندر اغا

محکمهٔ بدایت

رئیسی نائب افندی

اعضا	محمود افندی	کاتب اول	اسماعیل افندی
«	رفیق افندی	» ثانی	توفیق افندی

مستنطق معاونی	خضر افندی
مقاولات محرری	حاجی صبری افندی

مجلس بلدی

رئیس وکیلی محمد افندی

اعضا	خمیس اغا	اعضا	عباس افندی
«	طه افندی	«	حمید چلبی

کاتب محمد افندی

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	یوسف افندی	پیاده تحصیلداری	مجید افندی
طابو کاتبی	مخلص افندی	اوقاف مأموری	احمد افندی
نفوس مأموری	محمد بك	اوقاف تحصیلداری	عبداه افندی
« کاتبی	مهدی افندی	« «	علی اغا
سر تحصیلدار	محمود افندی	دیون عمومیه مأموری	علی افندی
سواری تحصیلداری	جمعه افندی	« کاتبی	سیف الدین افندی
« «	محمد صالح افندی	وزی مأموری	عبدالقادر بك
« «	حسنی افندی	تلغراف مدیری	صالح افندی
« «	مصطفی افندی	معارف رئیسی وکیلی	احمد افندی

اوقاف نبویه مأموری محمد افندی

ضابطه مأمورلری

پیاده	بلوك اغاسی	حاجی سهراب اغا
سواری	« «	ابراهیم اغا
«	« معاونی	عطیه افندی
«	ژورنال امینی	فتاح اغا

رشدیه مکتبی

معلم	محمد امین افندی

عدد شاکردان ۲٤

شهربان ناحیه‌سی

مدیر	عباس افندی	تلغراف مأموری	نورس افندی
کاتب	قاسم افندی	بلوك اغاسی	احمد افندی

خالص ناحیه‌سی

مدیر	سیدولی افندی
کاتب	مصطفی افندی

یکجه تلغراف مأموری	توفیق افندی	
« سواری ژورنال امینی	مهدی افندی	
خالصه ده سواری بلوک معاونی	محمد اغا	
دلی عباسده « « اغاسی	عبدالرحمن اغا	
سوینه ده « « معاونی	مصطفی اغا	
« « ژورنال امینی	خضر اغا	
نهروانده « بلوک اغاسی	جمال اغا	

﴿ خانقین قضاسی ﴾

مأمورین قضاء

قائممقام	محمد طاهر افندی	ثانیه
نائب	سید جمیل افندی	
مال مدیری	سید محمد عارف افندی	
تحریرات کاتبی	عباس فهمی افندی	

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائممقام افندی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه	
نائب	محمد سعید افندی	م ٤
مال مدیری	احمد افندی	م ٤
تحریرات کاتبی	محمد صالح افندی	
	محمد صالح اغا	

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	یعقوب زلخه افندی	کاتب ثانی	صالح افندی
«		مستنطق معاونی	صالح افندی
کاتب اول	امین بك	«	بکر افندی

مجلس بلدی

رئیس محمد صالح اغا

اعضا	محمد رسول اغا	اعضا	سلمان افندی
«	فتاح سور اغا	«	سعدالله افندی

کاتب علی رضا افندی

مأمورين سائره

مال صندوق امینی	عبداللطیف افندی
تحصیلدار	سید خورشید افندی
طاپو کاتبی	محمد افندی
نفوس مأموری	عبدالله بك
« کاتبی	خلیل افندی
تلغراف وپوسته مدیری	بزوعی افندی
« مخابره مأموری	عزت افندی
دیون عمومیه «	محمد علی افندی
رژی «	داود افندی

رسومات ادارەسی

مدیر	قاسم اغا	کاتب ثانی	مجید بك
باش کاتب	عبدالوهاب بك	« ثالث	رشید افندی

صحیه مأمورلری

طبیب	نیقولایدیس افندی	کاتب ثانی	حاجی مجید افندی
باش کاتب	مصطفی افندی	« ثالث	عزیز افندی

جنازه معاینه مأموری مردان افندی

ضابطه مأمورلری

حدود التنجی طابوراغاسی	محمود افندی
برنجی بلوك یوزباشیسی	امین اغا
» » ملازمی	محمد مخلص افندی
» » ژوونال امینی	احمد افندی
اوچنجی » یوزباشیسی	صفر اغا
» » ملازمی	جاسم اغا
» » ژورنال امینی	عبدالرحمن افندی
دردنجی » یوزباشیسی	داود اغا
» » ملازمی	یونس افندی
» » ژورنال امینی	محمداغا

بدره ناحیه‌سی

مدیر عزیز بك کاتب سمین افندی

قزلرباط ناحیه‌سی

مدیر	عبدالله افندی
کاتب	صالح افندی

سواری یوزباشیسی	حسن بك
« معاونی	صادق اغا
« ژورنال امینی	احمد افندی
رسومات مأموری	سالم افندی
تلغراف مدیری	عباس افندی
دیون عمومیه مأموری	رشید افندی

﴿ عزیزیه قضاسی ﴾

مأمورین قضاء

قائممقام	مصطفی طالب افندی
نائب	عباس صبری افندی
مال مدیری	احمد ماجد افندی
تحریرات کاتبی	احمد شوکت افندی

مجلس ادارۀ قضاء

رئیس قائممقام افندی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سید محمود افندی

مال مدیری	عبدالجبار افندی
تحریرات کاتبی	داود افندی

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	عبدالرحمن افندی
تلغراف مدیری	زینل افندی
ویرکو تحصیلداری	ابراهیم صبری افندی

ضابطه مأمورلری

بلوك اغاسی	جمال بك	بلوك اغاسی	احمد بك

سلمان پاك ناحیه‌سی

مدیر	محمد صالح افندی	کاتب	محمد جمیل افندی

﴿ جزیره قضاسی ﴾

مأمورین قضاء

قائمقام	جمیل بك ثانیه	مال مدیری	عباس افندی
نائب	عزیز افندی	تحریرات کاتبی	عاصم افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائممقام بك

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سیدعلی شفیق افندی
مال مدیری	علی افندی
تحریرات کاتبی	فارس اغا

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	شاکر افندی
ویرکو تحصیلداری	صالح افندی
رسومات مأموری	ابراهیم افندی

ضابطه مأمورلری

سیارهٔ بلوك معاونی	علی بك
« « «	عبدالله اغا

اعیوج ناحیه‌سی

مدیر	امین بك	کاتب	بکر افندی

﴿ كوت الاماره قضاسی ﴾

مأمورين قضاء

قائمقام شوكت بك ثانيه مال مديری حسين افندی
نائب عبدالله افندی تحريرات كاتبی شاكر افندی

مجلس ادارۀ قضاء

رئيس قائمقام بك

اعضای طبيعيه	اعضای منتخبه
نائب	سليمان اغا
مال مديری	حاجی علی افندی
تحريرات كاتبی	سيد حمودی افندی
	كسار افندی

محكمۀ بدايت

رئيس نائب افندی

اعضا سيد عبدالحميد افندی باش كاتب محمد افندی
« حسين افندی ايكنجی كاتب رشيد افندی

مستنطق معاونی محمد سعيد افندی

مجلس بلدی

رئیس عبدالله افندی

اعضا	ابراهیم افندی	اعضا	محمود افندی
»	غلوش موسی افندی	»	عبدالکریم افندی
»	سید عبدالرزاق افندی	کاتب	عزره افندی

مأمورین سائره

مال صندوق امینی خمیس افندی	رژی مأموری عباس افندی
نفوس مأموری طاهر افندی	نفوس کاتبی بهجت افندی
رسومات مأموری مهدی افندی	رسومات کاتبی حسین افندی
دیون عمومیه مأموری صالح افندی	دیون عمومیه کاتبی سعید افندی
تلغراف مدیری عبدالقادر افندی	طاپو کاتبی محمد افندی

عمان عثمانی اجنته مأموری عبدالرزاق افندی

ضابطه مأمورلری

سواری بلوك اغاسی ابراهیم اغا	پیاده بلوك معاونی رمضان افندی
» » معاونی صادق اغا	سواری ژورنال امینی محمد افندی

رشدیه مکتبی

معلم علی افندی عدد شاکردان ۲۸

بدره ناحیه‌سی

مدیر شوکت بك سواری بلوك اغاسی ولی اغا
کاتب طاهر افندی « » معاونی غریب بك
رسومات مأموری عبدالرزاق افندی
دیون عمومیه مأموری محمود افندی
قرانتنه مأموری خضر افندی
زرباطیه قرانتنه مأموری محمد سعید افندی

غریبه ناحیه‌سی

مدیر بصیرت افندی کاتب محمد سعید افندی
شیخ سعد رسومات مأموری شاکر افندی

دلیم قضاسی

قائمقام احمد انوری افندی ثانیه
نائب سید عبدالرزاق افندی مدرس

مال مدیری	محمد توفیق افندی
تحریرات کاتبی	عبدالله افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائممقام افندی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	شیخ سلیمان الیوسف
مال مدیری	» عسف
تحریرات کاتبی	» مخلف شاوشی
	» غضیب

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	علی افندی	باش کاتب طه افندی
»	صالح افندی	ایکنجی کاتب عبدالوهاب افندی

مستنطق معاونی مدحت افندی

مجلس بلدی

رئیس سید صالح افندی

اعضا	حاجی حمادی افندی	اعضا	ناصر افندی
»	علی افندی	کاتب	عبدالله افندی

مأمورين سائره

مال صندوق امینی	عبدالجبار افندی
طاپو کاتبی	سلیمان افندی
نفوس مأموری	بکر صدقی افندی
» کاتبی	عبد الرحمن افندی
تلغراف مأموری	توفیق افندی

ضابطه مأمورلری

سواری	بلوك	اغاسی	اسماعیل اغا
پیاده	»	»	بهجت افندی
»	»	معاونی	رضا افندی
سواری	»	»	سعدالله اغا
»	ژورنال امینی		امین افندی

هیت ناحیه‌سی

مدیر	عبدالقادر افندی	کاتب	ایوب افندی

دیون عمومیه مأموری خمیس افندی

صقلاویه ناحیه‌سی

مدیر شاهین افندی کاتب محمود افندی
تلغراف مأموری علی افندی

کبیسه ناحیه‌سی

مدیر حافظ افندی

﴿ عنه قضاسی ﴾

مأمورین قضا

قائممقام خلیل صدقی افندی مفتی قاسم افندی
نائب عبداللطیف افندی مال مدیری محمد سعید افندی
تحریرات کاتبی محمد فهمی افندی

مجلس ادارۀ قضاء

رئیس قائممقام افندی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سید داود افندی
مفتی	سید سعید افندی
مال مدیری	سید محمد سعید افندی

نقیب سید طاهر افندی حسقیل افندی
تحریرات کاتبی

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	حسین افندی	کاتب ثانی	توفیق افندی
«	.	مستنطق معاونی	عبدالرزاق افندی
کاتب اول	نجیب افندی	«	عباس افندی

مجلس بلدی

رئیس قفطان افندی

اعضا	ابراهیم افندی	اعضا	عبدالغنی افندی
«	عبدالرحمن افندی	«	سید نجم افندی

کاتب محمد فهمی افندی

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	زیور افندی	نفوس مأموری	علی افندی
طاپو کاتبی	قاسم افندی	« کاتبی	محمد رشید افندی

دیون عمومیه مأموری علی رضا افندی
رژی » خماس افندی

ضابطه مأمورلری

سواری بلوك اغاسی زینل اغا
» » معاونی محمد افندی
» » ژورنال امینی سلیمان اغا
» » » رستم افندی

رشدیه مکتبی

معلم عبدالباقی افندی عدد شاکردان ٣٠

القائم ناحیه‌سی

مدیر خضر افندی کاتب احمد عارف افندی

جدیثه ناحیه‌سی

مدیر علی رضا افندی کاتب اسماعیل افندی

جبه الوس ناحیه‌سی

مدیر حبیب اغا کاتب حامد افندی

بغداد سنجاغنك جغرافیای طبیعیسی

بغداد سنجاغی ولایتك شمال طرفنده واقع اولوب مشهور دجله وفرات نهرلری اورته سندن کچر . شمال شرقی طرفندن وایران ممالکندن آقوب کلن (دیاله) نهری دخی بغدادك ایکی ساعت جنوبنده دجله یه منصب اولور . خطهٔ عراقیه یه حیات بخش اولان انهار فیض آثار بونلردر . شوقدرکه (دیاله) نهری دجله وفراته نسبتله عادتا بر جدول مثابه سنده ایکن بونك نفس بغداد سنجاغی اراضیسنه فیض جاریسی اوته کیلردن چوق زیاده در . زیرا دجله وفراتدن بوراجه — فتح کاف ایله — « کرد » تعبیر اولنور وحیوانله اداره ایدیلور بر نوع دولاب واسطه سیله صو الممقده اولدیغی حالده دیاله نهر صغیری بومثللو وسائط وکلفته محتاج اولمقسزین صوینی خراسان وخانقین قضالرینه تمامیله بذل ایدرك بوایکی قضای فسیح الانحایی سراسر سقی واروا ایلر . بناء علیه نهر مذکورك صویندن پك آزی دجله یه دوکیلوب قسم اعظمی مزارع وبساتینه صرف اولنه رق مزروعات واشجار بی نهایه یه فیض بخشا اولور .

بغداد سنجاغیله موصل ولایتی حانك کبری ومیمك سکونیله (حمرین) دینیلن طاغ فصل ایدرکه لوانك شمال شرقی جهتنده واقع وسهل المروردر .

بولواده ذکره شایان اورمانلر یوقدر . دجله‌نك ایکی ساحلنده وصو براقدیلرندن جابجا پیدا اولان جزایرده انجق احتطابه کفایت ایده‌جك قدر اشجار بولنور . عموماً خطهٔ عراقیه اراضیسنك قوهٔ نباتیه‌سی مشهوردر . خراسان ، خانقین ، مندلی قضالری باغ وباغچه‌لرله وخرما ، نار ، طاتلی واکشی لیمون ، پورتقال ، اوزم ، زرد آلو کبی بورالرده یتشن هر نوع میوه اشجاریله مزین ومعموردر . دجله‌نك زمان انحطاط میاهده زراعته فائده‌سی یوق ، وفوق العاده فیضان هنکامنده‌ده کرك مزروعاتجه وکرك نفس بغداد شهرنجه تهلکه‌سی چوقدر . غریبدرکه بوسنجاغك حیاتی ده مماتی ده فیضان میاهه وابسته‌در : فیضان زیاده اولورسه نهرك ایکی ساحلنده یاپیلوب هر سنه تجدید ایدلمکده اولان سدلر قیریلیر . صولر مزروعاتی امحا ، بغداد شهرینی ده غرقاب فنا اولمق تهلکه‌سنه القا ایدر . فیضان میاه از اولورسه ینه نهرك ایکی جانبندن اچیلان جدوللره صو کیرمز ، مزروعات

قوراقلقدن تلف اولور . فیضان حدمروفی تجاوز ایتمزسه (فاحیینا به الارض بعدموتها) سر سبحانیسی عیان اولور . مزروعاتده ، اشجارده فوق الغایه فیض و برکت نشو ونما دونما اولور .

حنطه ، شعیر ، پرنج ، داری ، سیسام ، ماش ، نخود بورانك باشلیجه محصولاتندن اولوب نادراً افیون و سائرهده اکیلمکدهدر .

نفس بغدادك هواسی یابس و غایت صاغلامدر . مع مافیه برزمان نزهتگاه خلفا اولان و (سر من رأی) تسمیه اولنوب الحالة هذه آندن غلط اولهرق (سامرا) امنی آلان قصبه نك — كه بغدادك اوست طرفنده و مشهور (تكریت)ك محاذاتنده كائندر — موقعی ایجابنجه هواسنده جیادت دها زیادهدر .

جیلان ، طوشان ، طوموز ، تلكی ، چقال كبی حیوانات وحشیهدوه ، آت ، استر ، مركب مثللو حیوانات اهلیه چوقدر . هله شمر وعنزه عشیرتلریله دلیملولر نزدنده عرب اتلرینك اعلاسی بولنور .

ایشلتدیرلمکده اولان معدنلر دلیم قضاسنده کائن (هیت) ناحیه سنده کی زفت وطوز و مندلی قضاسنده کی نفت و عنه قضاسنده کی طوز معدنلرندن عبارتدر .

﴿ لوانك جغرافیای مدنیسی ﴾

بغداد سنجاغی شمالا موصل ولایتیله زور سنجاغی وشرقاً ایران ممالکی وجنوباً عماره ومنتفك سنجاقلری وغرباً حله سنجاغیله شامیه چولیله محدوددر .

طولی دلی عباس طاغندن عماره حدودینه قدر تقریباً طقسان وعرضی عنه دن مندلی یه قدر سکسان ساعت قدر امتداد ایدر .

بولوای متانك ملحقاتی کاظمیه ، سامرا ، مندلی ، خراسان ، خانقین ، عزیزیه ، جزیره ، کوت الاماره ، دلیم ، عنه قضالریدر . خانقین ، خراسان ، دلیم برنجی ؛ مندلی ، کوت الاماره ، عزیزیه ، جزیره ایکنجی ؛ عنه ، سامرا ، کاظمیه اوچنجی صنف قائممقاملقدر .

بغدادشهری (۳۳) درجه (۱۹) دقیقه (۵۰) ثانیه عرض شمالی وپارس مبدأ طول اولمق اوزره (٤۲) درجه (۲) دقیقه (۱۵) ثانیه طول شرقیده ودجله نهرینك

ایکی ساحلی اوزرنده واقعدر . شهرك قسم اعظمی دجله نك شرق جهتنده اولوب نام قدیمی (رصافه) در . شهرك جهت غربیه سنده‌کی قسمنك نامی ده (کرخ) اولوب قبله‌سی منحرف بولنه‌یغیچون (زوراء) دخی دینلمشدر .

شهرك بو ایکی قسمی اره‌سنده دوبه‌لر اوزرنده قورلمش کوپری واردر . بوندن بشقه بغدادك اوست طرفنده واقع امام اعظم افندمزك قصبه‌ی ساحلیله امام موسی الکاظم افندمزك قصبه‌سی ساحلنی ربط ایدن بویله دیکر بر کوپری وینه بغدادك الت طرفنده واقع — کسر خاء معجمه ایله — (خر) نام محلده کذلك اویله بر کوپری موجود اولدیغی کبی ینه بغدادك الت طرفنده (قراره) نام موقعده و (دیاله) نهری اوزرنده دیکر ایکی کوپری دها واردر .

شهرك ایکی یاقه‌سی اوچ دائرهٔ بلدیه‌یه منقسمدر . بغدادده (۱) حکومت قوناغی (۲) قشلهٔ همایون (۱۸۰۱۷) خانه (٤۰) جامع شریف (٢٤) مسجد (٦) تکیه (٦) کلیسا (٢٤) سیناغون (٢٧) مدرسه (۱) موقت خانه (۱) مکتب اعدادیٔ عسکری (۱) مکتب اعدادیٔ ملکی (۱) مکتب رشدیٔ عسکری (۱) مکتب رشدیٔ ملکی

(۱) صنایع مکتبی (٤) اسلام ابتدائی مکتبی (۸) غیر مسلم مکتبی (۱۷) سبیلخانه (۳۵) حمام (۱۱۸) خان (۳۰٤۸) دکان ومغازه (۱۲٤) علوه که کومه لیجه ذخیره صاتیلان دکان دیمکدر (۱۷۹) قهوه خانه (۳) مطبعه (٦۸) بویاخانه (۲۰) شکر خانه (٤) لوقانطه (۷) اجزاخانه (۲) خسته خانه (۱) عبا فابریقه سی (۱) اون دکرمنی (۱) بوز ماکنه سی (۱) صو طلومبه سی واردر .

اهالینك قسم اعظمی مسلمان اولوب یهودی ، ارمنی ، کلدانی ، سریانی ملتلرندن ده واردر .

لسان عمومی محلی عربجه ایسه ده ترکجه دخی چوق مستعملدر . فارسی سویلینلرده واردر .

شهر ایچنده ایپکدن چارشف ، کفیه ، اغابانی ، مشلح کبی شیلرله یوك وپاموقدن دخی دیکر بعض شیلر نسج اولنور وباقیر والتون وکموشدن بعض اوانی اعمال ایدیلور

مرکز ولایتده انکلتره دولت فخیمه سنك بر جنرال قونسلوسی وایران دولت بهیهٔ اسلامیه سنك برکار پردازاولی وروسیه دولت فخیمه سنك برقونسلوسی وفرانسه جمهوریت

منخمه‌سیله امریقا حکومات مجتمعه‌سنك بر قونسلوسی واردر .

بغداد قضاسنده سرمذهبمز ابوحنیفة الکوفی رضی الله تعالی عنه افندمز حضرتلرینك مرقد شریفلرینی احتواسی جهتیله (اعظمیه) نامنی الآن بر قصبه واردرکه ناحیه مرکزی اولوب برمدیرله اداره اولنور .

موصل ، دیاربکر وسیواس طریقیله بازار ایرتسی و هجین و اسطه‌سیله وشام طریقیله پنجشنبه کونلری درسعادته واوروپایه مکاتیب وسائره نقل ایدر پوسته واردر .

کاظمیه ، عنه ، سامرادن بشقه ملحقات لواده تلغراف مرکزلری موجوددر .

ادارهٔ عمان عثمانی وانکلیزك لنج قومپانیه‌سی واپورلری بصره‌یه امدوشد ایدرلر . بوواپورلر هندستان واوروپا ایله مملکتك مناسبات تجاریه‌سنی خیلی توسیع ایتمش ایسه‌ده محصولات محلیه‌نك کثرتی جهتیله موجود واپورلر مراسلات نهریه‌یه کافی دکلدر . حتی شو وسائط موجودهٔ نقلیه‌نك عدم کفایتی حسبیله بوسنهٔ مبارکه‌ده برخیلی ذخیره تجار النده قالوب نقل ایدیله‌

مامش ویلکن کمیلرینك نولی‌ده واپورلرك نولی درجه‌سنده ارتقا ایلمشدر . بناءعلیه نام اقدس حضرت خلافتپناهی‌یه اوله‌رق تشکیلنه ارادهٔ سنیه اصابت افزای سنوح وصدور اولان شرکتك بر آن اول معاملاته باشلامسی ودجله وفرات نهرلرنده ایشلیه‌جك واپورلرك سریعاً جلبیله شمدیلك هیچ دکلسه بغداد له بصره آراسنده مراسلات نهریه‌نك تسهیلنه عنایت بیورلمسی معتبران تجار طرفندن باعرضحال عمومی استدعا اولنه‌رق کیفیت بغداد اراضیء سنیه قومیسیوننده نامضبطه خزینهٔ خاصه نظارت جلیله‌سنه انها اولنمشدر .

داخل لواده خلفای عباسیه‌نك عهد خلافتلرنده‌کی اکابرك یالیلری و مواقع عسکریه‌لری آثار مندرسه‌سی اسکی بغداد نامیله یاد اولنان خرابه‌لرده کوریلور .

اکاسرهٔ فرس زماننده پای تخت سلطنت اولوب بعد الاسلام دخی مدت مدیده معموریتنی محافظه ایتمش وسلمان فارسی رضی الله عنه افندمزك نیجه‌سنه‌لر خلفای راشدین طرف اشرفلرندن والیلك صورتیله حکومت سورمش اولدیغی (مداین) نام شهر شهیرك خرابه‌سی وولادت سنیهٔ حضرت محمدیه‌ده (صلی الله علیه وسلم) معجزهٔ نبویه اوله‌رق

منشق اولان مشهور (طاق) کسری الان موجود آثار عتیقه‌دندر . حضرت سلمانك ودیکر بعض صحابهٔ کرامك مرقد منورلری دخی اوراده اولوب زیارتکاه مسلمیندر .

مسوپوتامی دینیلن بین النهرین سراپا آثار عتیقه ایله مملودر .

لوانك نفوس محرره‌سی آیری برجدولده ارائه قلنمش ایسه‌ده یالکز نفوس ذکور تحریر اولندیغندن وقصبات خارجنده‌کی کافهٔ زراع وفلاحان ایله عشیر دخی هنوز یازیله‌مه‌یغندن لوانك نفوس مجموعه‌سی شمر عشیرت سیاره‌سی خارج اولدیغی حالده ایکی یوز اللی بیك نفس وفرحان پاشا زاده‌لرك تحت اداره‌سنده اولان شمر درت بیك خانه تخمین اولنمقده‌در . خیمه نشین عشایر موسمه کوره‌کاه موصل ودیاربکر ولایتلرنده ودیرزور سنجاغنده وکاه بغداد طرفلرنده کشت وکذار ایدرلر .

بغداد سنجاغنك تحرير نفوسه داخل مقدار ذكورينى مبين جدولدر

	خرستيان	موسوى	اسلام	اجمال
بغداد	١٦٤٥	١٢٢٤٨	٤٧١٨٠	٦١٠٧٣
كاظميه	.	.	٤٧٥٧	٤٧٥٧
سامرا	.	.	٦٩١٧	٦٩١٧
مندلى	.	.	٨٢١١	٨٢١١
خراسان	.	١١١	١٣٦٠٠	١٣٧١١
خانقين	.	٢٦٢	٦٩٤٩	٧٢١١
كوت الاماره	.	.	٤٤٦١	٤٤٦١
دليم	.	.	١٨٩٨	١٨٩٨
عنه	.	١١٨	٤٩٤١	٥٠٥٩
يكون	١٦٤٥	١٢٧٣٩	٩٨٩١٤	١١٣٢٩٨

ملحقة الويه

كربلا سنجاغى

مأمورين لوا

متصرف	جلال الدين پاشا	روم ايلی
نائب	ثابت افندی	
مفتی	شيخ عبدالصمد افندی	
محاسبه جی	حافظ فرهاد افندی	
تحريرات مديری	حاجی فائق افندی	

مجلس ادارۀ لوا

رئيس متصرف پاشا

اعضای طبيعيه	اعضای منتخبه
أب	حاجی غلام رضا افندی
مفتی	كتان اغا
محاسبه جی	سيد مهدی افندی
تحريرات مديری	سيد صالح افندی

تحريرات قلمی

مسود	موسی بك	مبيض	محمد رؤف افندی
مجلس كاتبی	حمدی افندی	«	عباس افندی

اوراق مقيدی حاجی سليم افندی

محاسبه قلمی

واردات کاتبی	محسن افندی
مصالح جاریه کاتبی	عبدالرزاق افندی
واردات رفیقی	خلیل شمسی افندی
مصارفات کاتبی	علی یاور افندی
یومیه مقیدی	رجب لبیب افندی
مصالح جاریه رفیقی	محیی الدین وافی افندی
لوا صندوق امینی	اسحاق افندی
سر تحصیلدار	محمد افندی
خزینه دعوی وکیلی	محمد حمدی افندی

اوقاف اداره سی

مدیر شیخ عبدالصمد افندی کاتب طه افندی

اوقاف قومسیونی

رئیس نائب افندی

اعضا	اوقاف مدیری	اعضا	سید نصرالله افندی
»	سید ناصر افندی	»	حاجی جواد افندی

دفتر خاقانی اداره‌سی

مامور

کاتب زینل افندی طاپوکاتبی عبدالرحمن افندی

نفوس اداره‌سی

مأمور علی افندی کاتب محمد افندی

محکمهٔ شرعیه قامی

باش‌کاتب احمدافندی

معارف مجلسی

رئیس عبدالرزاق افندی

اعضا حسین فوزی افندی اعضا حاجی حمد عویدافندی

« طه افندی « حاجی حسن بستان افندی

لوا عدلیه دائره‌سی

محکمهٔ بدایت حقوق دائره‌سی

رئیس نائب افندی

اعضا سیدعلی افندی اعضا سید جعفر افندی

اعضا ملازمی جمیل افندی

محکمهٔ بدات جزا دائره‌سی

رئیس راغب بك افتخار

اعضا سيدناصر افندی اعضا صالح خلوصی افندی

اعضا ملازمی عبدالرحمن افندی

مدعیٔ عمومی معاونی محمدسعیدافندی مدرس

مستنطق شکری افندی

اجرا مأموری حسین فوزی افندی

مقاولات محرری رفعت افندی

محکمهٔ بدایت قلمی

باش کاتب علی رمزی افندی

ضبطکاتبی عبدالعزیز افندی ضبطکاتبی حمیدافندی

« اسماعیل افندی « شمس الدین افندی

تلغراف و پوسته دائره‌سی

مدیر عبدالباقی افندی مخابره مأموری یوسف افندی

دیون عمومیه دائره‌سی

مأمور قادر افندی

رژی دائره‌سی

مدیر محمد صفوت افندی کاتب سلیمان افندی

صحیه مأمورلری

مأمور صالح بك

ضابطه مأمورلری

طابور اغاسی	سلیم بك
حساب امینی	عبدالواحد افندی
برنجی پیاده بلوك اغاسی	عبدالکریم بك
« « « معاونی	کاظم اغا
« « « ژورنال امینی	قاسم افندی
ایکنجی « « اغاسی	علی اغا
« « « معاونی	.
« « « ژورنال امینی	موسی افندی

برنجی استر سوار بلوك اغاسی عثمان اغا
« « « معاونی محمود اغا
« « « ژورنال امینی صالح فندی
ایکنجی سواری بلوك اغاسی عباس افندی
« « « معاونی اسماعیل اغا م ه
« « « ژورنال امینی عبد اغا

پولیس دائره‌سی

اوچنجی قومیسر سید وادی افندی پولیس نفری حسون افندی

بلدیه دائره‌سی

رئیس سید حسن افندی

اعضا سید علی افندی کاتب صالح افندی
« حاجی حسن بستان افندی طبیب خالص عاصم افندی
« حاجی حمادی اغا جراح حاجی محمد افندی
« حاجی علوان اغا صندوق امینی عزرا افندی

رشدیه مکتبی

معلم اول شیخ نوری افندی رقعه معلمی رفعت افندی
جغرافیا معلمی صالح افندی ملازم اول عدد شاکردان ۱۹

مسیب ناحیه‌سی

مدیر حمدی افندی قرانتینه مأموری احمد افندی
کاتب علی یاور افندی بلدیه رئیسی محمد افندی
تلغراف مأموری نورس افندی ضبطیه ملازمی اسماعیل اغا
دیون عمومیه مأموری محمد رشید افندی

شفاثیه ناحیه‌سی

مدیر عبدالرحمن صفوت افندی کاتب محمد افندی

رحالیه ناحیه‌سی

مدیر سید احمد افندی کاتب خمیس افندی

هندیه قضاسی

مأمورین قضا

قائممقام محمد رشید افندی متمایز م ۳
نائب شیخ معروف افندی
مال مدیری محمد امین افندی
تحریرات کاتبی سید عبدالرزاق افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئيس قائممقام افندی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	حاجی حسون اغا
مال مدیری	سید حمادی افندی
تحریرات کاتبی	حاجی علی افندی
	حاجی محسن اغا

محکمهٔ بدایت

رئيس نائب افندی

اعضا	ملا محسن افندی	کاتب اول	قاسم افندی
«	محمد افندی	« ثانی	علی رضا افندی

مستنطق معاونی حسن افندی

مجلس بلدی

رئيس حسون اغا

اعضا	شوکه اغا	اعضا	سید عبد اغا

اعضا حاجی جواد اغا

مأمورین سائره

مال صندوق امینی ابراهیم افندی تلغراف مدیری حیدر افندی
طاپو کاتبی حسین افندی دیون عمومیه مأموری رضا افندی
نفوس مأموری جار الله افندی نفوس کاتبی صالح افندی

ضابطه مأمورلری

یوزباشی علی اغا

کفل ناحیه‌سی

مدیر احمد افندی کاتب حمدی افندی

﴿ نجف قضاسی ﴾

مأمورین قضاء

قائممقام سید خیری افندی ثانیه
نائب مصطفی واصف افندی
مال مدیری حاجی محمد توفیق افندی
تحریرات کاتبی علی افندی

مجلس ادارهٔ قضـاء

رئیس قائمقام افندی

اعضـای طبیعیه		اعضـای منتخبه
نائب		کلیتدارسید جوادافندی
مال مدیری		حاجی عمران افندی
تحریرات کاتبی		

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	جواد افندی	کاتب اول ابراهیم صبری افندی
»	صالح افندی	» ثانی حمدی افندی

مستنطق معاونی مصطفی افندی

مجلس بلدی

رئیس حاجی محمد سعید افندی

اعضا	عبدعلی افندی	کاتب سلیمان فائق افندی
»	سلمان افندی	

صحیه مأمورلری

عراق عربی صحیه طبیبی دوقتور غزاله افندی ثالثه
مأمور جعفر افندی م٥

مأمورین سائره

مال صندوق امینی حسن افندی رژی مأموری بکر بك
طاپو کاتبی مصطفی افندی دیون عمومیه مأموری حمدی افندی
نفوس مأموری عبدالقادر افندی نفوس کاتبی محمد افندی

ضابطه مأمورلری

ژورنال امینی عبدی اغا

کوفه ناحیه‌سی

مدیر نعمان بك خواجه کان م٤
کاتب عزیز افندی

رحبه ناحیه‌سی

مدیر سید عبدالله افندی

رزازه قضاسی

قائممقام فهد بك ثانیه

کربلا سنجاغنك جغرافیای طبیعیسی

لوانك طولی اوتوز وعرضی یکرمی اوچ ساعت امتداد ایلر . اراضیسی هر نوع حبوبات یتشدیرمکه مستعد ایسه‌ده الیوم محصولاتی یوق ، عراق وهندی جنسدن سیسام ، تنباکو ، افیون ، حنطه ، شعیر ، برنج ، ماش ، مرجمك ، دخن ، داری ، بوکرلجه ، باقله کبی مزروعاتدن عبارتدر . ارضروم جهتندن نبعان ایله بیره‌جك ، دیر زور کبی نیجه ممالك وبلداندن کچه‌رك لوای مذکور مضافاتندن جیادت هواسی برکمال اولان مسیب قصبه‌سی شنلندیرن فرات نهری (حسینیه) و (هندیه) جدوللری واسطه‌سیله حسابسز اراضی‌یی اسقا ایتمکده‌در .

داخل لواده طاغ واورمان یوقدر .

لوای مذکور ملحقاتندن شفاتیه ناحیه‌سیله مرکز لوا بیننده غایت جسیم بر مملحه وار ایسه‌ده چول اورته‌سنده اولدیغندن لایقیله محافظه‌سی مشکلدر بناء علیه بومملحه‌دن سنوی یالکز یوزبیك قیه مقداری طوز استخراج اولنه بیلیر .

لوانك حیوانات اهلیه‌سی ، دوه ، آت ، قسراق ،

چمندر ، اوكوز ، اينك ، جاموس ، قيون ، كچيدر عبارت اولوب حيوانات وحشيه‌سی آزدر .

﴿ لوانك جغرافيای مدنيسی ﴾

لوانك وسطنده و غرباً شاميه چوله يقين بر محلده واقع اولوب مركز لوا اتخاذ ايديلن كربلا قصبه‌سی امام حسين رضی الله تعالى عنه افندمز حضرتلرينك وامام عباس بن علی رضی الله عنهما افنديلرمزك مشهدلری و وقعهٔ جگرسوز كربلانك موقعيدر . قصبهٔ مذكوره التی بيك خانه‌دن واهاليسی تبعهٔ دولت عليه واجنبيه‌دن اوله‌رق اوتوز بيك نفسدن عبارتدر . اوراده‌كی تبعهٔ اجنبيه ايران ، انكلتره وروسيه ممالكندن مجاورت وتجارت ايچون كلن مسلمانلردن عبارتدر . نفس كربلاده شيعه علماسندن خيلی ذوات موجود اولوب علی الاكثر تبعهٔ اجنبيه‌دن بولنان طلبهٔ علومه تدريس علوم دينيه ايله مشتغلدرلر .

حكومت سنيه جانبندن اداره اولنور سنی طلبه‌يه

مخصوص بر مدرسه ایله بر باب رشدیه مکتبی واهالی مخالفه یه مخصوص اون قدر مکاتب صبیانیه‌ده واردر .
اهالیسی یرلی واجنبی عرب وعجمدن متشکل اولوب لسان عمومی عربی وفارسیدر . تحصیل علومدن بشقه کار وصنعتی وزیارت وعبادتدن غیری مشغولیتی اولمیانلر آز دکلسه‌ده دیکرلری ده تجارت وصنعتله مشغول ومتعیشدرلر .
سالف الذکر حسینیه نهری سلاطین عظام عثمانیه‌دن جنتمکان قانونی سلطان سلیمان اول حضرتلرینک ایران سفرینه تشریفلرنده عمرانفرمای صدور اولان امر وفرمان همایونلریله حفر وکشاد اولنمش وحضرت سیدالشهدانک نام اقدس عالیلرینه نسبت بیورلمش بر نهر جسیمدرکه بونک فیض جاریسیله اوراده پک چوق باغلر نخلستانلر پیدا اولوب مملکتی فوق العاده شنلندیرمشدر .
مشهور ابن کمال مرحوم طرفندن‌ده کذلک بر نهر حفر ایدیله‌رك کندی نامنه نسبتله یادایدلمکده‌درکه بونک‌ده عمران مملکته خیلی یاردمی اولمشدر .
لوایی تشکیل ایدن قضالر مرکز قضاسندن بشقه نجف اشرفله هندیه قضالرندن عبارتدر . نجف قضاسنک مقر حکومتی

داماد حضرت پیغمبر امیرالمؤمنین ویعسوب الموحدین علی المرتضی کرم الله وجهه ورضی الله عنه افندمز حضرتلرینک مدفن منورلری بولنان نفس (نجف اشرف) قصبه‌سی اوچبیك بشیوز وهندیه‌نك مرکز حکومتی اولان (طویریج) قصبه‌سی اوچ یوزاللی خانه‌دن عبارتدر .

هندیه قضاسی اهالیسی عرب عشایرندن اولمغله حصیردن یاپلمش کلبه‌لرده اقامت ایدرلر . قضاده بویله التی بیك قدر کلبه واردر . بوایکی قضا اهالیسنك مذهبلری جعفری ولسانلری عربیدر .

نجف اشرف قصبه‌سنده‌ده یرلودن وتبعهٔ دولت علیه‌دن بشقه کذلك ایران ، روسیه وانکلتره دولتلری تبعه‌سندن خیلی علماء ومجاورین وطلبهٔ علوم موجود اولوب لسان عمومی بر وجه محرر عربی ایسه‌ده عجمدن کلنلرله کثرت اختلاطلرندن ناشی فارسی لسانیله‌ده تکلم ایدنلر از دکلدر شوقدرکه نجف اشرفده فارسی لسانیله تکلم کربلای معلایه نسبتله آزدر . مذهب جعفری‌یه سالك اولانلرك اك بیوك عالملری نجف اشرفده بولنور وعلوم دینیه طلبه‌سی اوراده اکمال تحصیل ایدر . وقتیله دارالعلوم اولان کوفه شهر شهیرینك

خرابه‌سی نجف اشرفدن تام برساعت اوته‌ده اولوب مشهور کوفه مسجدندن ماعدا اوراسی ابنیهٔ معموره‌دن خالی ایسه‌ده آندن بر چاریك ساعت ایلرودن کچن سالف الذکر هندیه جدولنك — که بر مدتدن بری عادتا فرات مجراسی حکمنی المشدر — ساحلنده ایپجه خانه‌لر دکانلر یاپیلوب شنلنمکه باشلامش اولمغله الیوم کوفه ناحیه‌سی مدیرینك مقری اوراسی اولمشدر .

هندیه قضاسنك مرکزی اولان (طویریج) ك ذکره شایان اهمیتی یوقدر . هندیه قضاسی اهالیسنك اشتغاللری لوانك اون قسمه منقسم اولان عشایری مثللو علی الاکثر زراعت و فلاحتدن عبارتدر .

لوانك تجارت وزراعتی اولدقچه واسعدر . هندستان طرفلرینه خرما ، بکمز ، عبا نقل واخراج اولنورسه‌ده خارجدن بز ، بصمه ، چوخه کبی اشیا ایله عطاریه ، ادویه ، توتون ، تنباکو ، شکر ، قهوه ، چای ، کلیم ، کچه مثللو شیلر ادخال اولنور .

نجفده غایت کوزل عبالر ودر نجفدن کوزل تسبیحلر

وسائره اعمال اولنور . قره ونهرلرك وسائط نقلیه‌سی دوه ، استر ، چمندر ، اوفق سفائن وقایقلردن عبارت اولوب فرات نهریله هندیه جدولنك معبرلری اخشابدن یاپدیریلان کوپریلردر .

مذکور قایق وسفینه‌لر هرطرفه یناشدقلرندن مخصوص اسکله‌لری یوقدر . لوانك کربلادن هندیه‌یه واورادن حله وبغداده حرکت ایدر پوسته‌سی اولدیغی کبی بغداددن حله خطیله مسیب وهندیه‌یه وهندیه دن کربلایه ممتد بر تلغراف خطی دخی واردر .

کربلا سنجاغی ممالك محروسه ایله محاط اولوب هیچ بر اجنبی مملکتیله همحدود دکلدر .

کربلا سنجاغنده ایکی طابور نظامیه بولندیرلمقده اولدیغی کبی بر طابور عساکرضبطیه‌ده واردر . انکلتره وایران دولتلری طرفلرندن قونسلوس وشهبندر وکیللری بولندیریلیور .

نفس کربلانك جهت غربیه‌سنده یعنی شفاثیه‌دن اوچ ساعت بروده جاده‌دن صاپه‌اوله‌رق اکاسرهٔ عجم زمانلرنده یاپلمش (ضیفر) نامنده برقلعه‌وار در . بانیسی اول وقت حاکم

عرب طائیلان نعمان بن المنذر اولدیغی مرویدر . اویله متین ورصین وغایت مضبوط ومنتظم برصورتده یاپلمشدرکه تاریخ انشاسندن بری ایکی بیک سنه‌یه قریب زمان مرور ایتمشکن حالا اکثر محللری علی حاله قائم وغیر منهدمدر . نفس شفاتیه‌ده دخی حساوی قصر نده بر قلعه اولوب هر نقدر خراب اولمش ایسه‌ده ینه یرله یکسان اولمیوب ارتفاعی حالیله واکثر اساس وصو ساقیه‌لری موجوددر . بونک‌ده بانیسی کذلک اکاسرهٔ عجم زماننده الحوالیک حاکمی بولنان یهودی (شمعون) در دیرلر .

شفاتیه‌نک اوسب طرفنده رحالیه‌یه کیدیلورکن صول طرفده ویارم ساعت مسافه‌ده کورینان اوفق برقلعه‌نک دخی هر نقدر ابنیه‌سی داخلادوشمن ایسه‌ده ارتفاعیله دیوارلری هنوز قائمدر . بوده شمعونک معاصری اولان (بردوی) نام یهودی حاکمنک قلعه‌سی اولدیغی مشهوردر . تواریخ عربده شهرت شایعه‌یی مذکور اولان (خورنق) و (سدیر) نام ایکی قصر متین ودلنشین دخی سالف الذکر نعمان بن المنذرک حکومتگاهی اولوب شفاتیه ورحالیه‌نک اوسط طرفنده واقعدر اثاری ده الان باقی ومرئی در .

کربلا سنجاغنك تحریر نفوسه داخل مقدار ذکورینی مبین جدولدر

	موسوی	اسلام	اجمال
کربلا	۱۹٦	٦۳۸۳	٦٥۷۹
هندیه	۰	۳۲۲٤	۳۲۲٤
نجف	۰	٦۳۸٥	٦۳۸٥
یکونـــ	۱۹٦	۱٥۹۹۲	۱٦۱۸۸

[قصبات ثلاثهٔ مذکوره خارجنده‌کی نفوس هنوز تحریر اولنمامش اولدیغندن انلر بوجدولده داخل دکلدر .]

حله سنجاغی

مأمورين لوا

متصرف صالح پاشا مير ميران
نائب عبدالمجيدافندی دوريه‌مواليسی
مفتی السيد مصطفی افندی ازمير پايه‌سی
محاسبه‌جی حسن خلقی افندی ثانيه
تحريرات‌مديری طاهر افندی

مجلس ادارهٔ لوا

رئيس متصرف پاشا

اعضای طبيعيه	اعضای منتخبه
نائب	نجيب بك
مفتی	احمد افندی
محاسبه‌جی	عبدالحسين اغا
تحريرات مديری	صدقه افندی

تحريرات قلمی

مسود مسعود بك مبيض منيف افندی
مجلس كاتبی عثمان افندی « عزيز افندی
اوراق‌مقيدی فخری بك « محمود افندی

محاسبه قلمی

واردات کاتبی	کامل افندی
مصالح جاریه کاتبی	مدد بك
واردات رفیقی	سلیمان افندی
مصارفات کاتبی	شاکر افندی
یومیه مقیدی	ادهم افندی
مصارفات رفیقی	عبدالعزیز افندی
واردات ومصارفات رفیق ثانیسی	حسن افندی
اوراق مقیدی	رشید افندی
مبیض	عبدالکریم افندی
«	محمد توفیق افندی
«	توفیق افندی
صندوق امینی	یوسف افندی
خزینه دعوی وکیلی	محمد نجیب افندی

دفتر خاقانی اداره‌سی

مأمور	سامی افندی
کاتب حسن افندی	ایکنجی کاتب احمد افندی

نفوس اداره‌سی

مأمور حبیب بك کاتب حسن افندی

معارف مجلس

رئیس جابر افندی

اعضا واعظزاده احمد افندی اعضا سید عبدالرحمن افندی

اعضا سید یسین افندی

لوا عدلیه دائره‌سی

محکمهٔ بدایت حقوق دائره‌سی

رئیس نائب افندی اعضا علی بك

اعضا عبدالرزاق افندی « ملازمی حسن افندی

محکمهٔ بدایت جزا دائره‌سی

رئیس شیخ امین افندی اعضا ابراهیم افندی

اعضا عزت اغا « ملازمی علی افندی

مدعی عمومی معاونی عبدالله افندی

مستنطق علی بك

اجرا مأموری عبدالوهاب افندی
مقاولات محرری اصف افندی

محکمهٔ بدایت قلمی

باش کاتب علی یاور افندی ضبط کاتبی نجم افندی
ضبط کاتبی جواد افندی « حسین افندی
« مصطفی افندی

تلغراف وپوسته دائره‌سی

مدیر شریف افندی ثالثه مخابره سر مأموری عارف افندی
مخابره ایکنجی مأموری صالح افندی

دیون عمومیه اداره‌سی

مأمور قاسم افندی کاتب وکیلی حاجی فتاح افندی
ایکنجی کاتب عارف افندی

رژی دائره‌سی

مأمور عباس افندی

مأمورین ضابطه

طابوراغاسی	حسین بك
حساب امینی	عبدالغنی افندی
برنجی پیاده بلوك اغاسی	مصطفی اغا
» » » معاونی	خلف اغا
» » » ژورنال امینی	سید اسماعیل افندی
اوچنجی » » »	قاسم افندی
برنجی سواری » معاونی	حسن افندی
» » ژورنال امینی	صدقی افندی
ایکنجی » بلوك اغاسی	محمد اغا
» » » معاونی	امین اغا
» » » ژورنال امینی	مهدی اغا
اوچنجی » » اغاسی	شعبان افندی
» » » معاونی	خضر افندی
» » » ژورنال امینی	قادر اغا
دردنجی » » اغاسی	عباس افندی
» » » معاونی	علی افندی
» » » ژورنال امینی	عبدالله اغا

برنجی سیاره ژورنال امینی		احمد افندی
ایکنجی « « «		اسعد بك
اوچنجی « بلوك اغاسی		عبد الرحمن اغا
« « ژورنال امینی		عزیز افندی

پولیس دائره‌سی

قومیسر وکیلی خطاب افندی پولیس نفری حمدی افندی

بلدیه دائره‌سی

رئیس حاجی علی چلبی

اعضا	امین علوش افندی	اعضا	سیدداود افندی
«	سیدعبدالرحمن افندی	«	علوان العباس افندی
«	حاجی فاضل افندی	«	جوری افندی
«	حسین افندی	کاتب	مهاوش افندی
«	سیدحسون افندی	صندوق امینی	اسحق افندی

طبیب مصطفی فکری افندی قول اغاسی م ٠

مکتب رشدی

معلم اول	سعیدافندی	رقعه معلمی	ادهم افندی
« ثانی	محمد افندی	عدد شاکردان	٥٠

مدحتیه ناحیه‌سی

مدیر	محمد اغا	کاتب	.

شامیه قضاسی

مأمورین قضاء

قائمقام مجید بك	مال مدیری	محمد خالص افندی
نائب صالح افندی	تحریرات کاتبی	احمد توفیق افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائمقام بك

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	ناصر افندی
مال مدیری	سید سلمان افندی
تحریرات کاتبی	عبطان اغا

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	حاجی عبود اغا	اعضا	سلیمان افندی

کاتب اول ، احمد فائق افندی کاتب ثانی صالح افندی
مستنطق معاونی حسن افندی

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	عبد لنبی افندی
طابو کاتبی	محمد نافع افندی
دیون عمومیه مأموری	خلف فهمی افندی

ضابطه مأمورلری

پیاده بلوك اغاسی	محمد افندی
« « معاونی	جاسم اغا
« « ژورنال امینی	غنی افندی

شنافیه ناحیه سی

مدیر شفیق افندی کاتب رمضان افندی

﴿ دیوانیه قضاسی ﴾

مأمورین قضاء

قائممقام عاکف افندی ثالثه نائب عبدالقادر افندی

مال مدیری ابراهیم افندی تحریرات کاتبی عثمان بك

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائممقام افندی

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	سید احمد افندی
مال مدیری	حسون اغا
تحریرات کاتبی	محمد صالح افندی
	طه افندی

محكمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا توفیق افندی کاتب اول رشید افندی

« قادر افندی « ثانی حسن بك

مستنطق معاونی رضا افندی

مجلس بلدی

رئیس ، اعضا عبود اغا

اعضا علی اغا « عبدالرحیم اغا

مأمورین سائره

مال صندوق امینی	عبدالله افندی
طاپو کاتبی	عثمان فائق افندی
نفوس مأموری	حسین افندی
« کاتبی	رشید افندی
تلغراف مأموری	حقی افندی
دیون عمومیه مأموری	محمد رشید افندی

ضابطه مأمورلری

پیاده بلوك اغاسی	عبدی اغا

دغاره ناحیه‌سی

مدیر	احمد افندی	کاتب	سید ابراهیم افندی

البدیر ناحیه‌سی

مدیر	مسلم افندی	کاتب	احمد افندی

❊ سماوه قضاسی ❊

مامورین قضاء

قائممقام	رستم بك	ثالثه نائب	معروف افندی

مال مدیری محمد افندی تحریرات کاتبی سید حسن افندی

مجلس ادارهٔ قضاء

رئیس قائممقام بك

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	علی الیونس افندی
مال مدیری	حمادی اغا
تحریرات کاتبی	حاجی علی افندی
	یوضه افندی

محکمهٔ بدایت

رئیس نائب افندی

اعضا	سید نوری افندی	کاتب اول	عبدالواحد افندی
«	یوسف افندی	« ثانی	حاتم افندی

مستنطق معاونی عبدالقادر افندی

مجلس بلدی

رئیس جرجیس اغا

اعضا حمادی اغا اعضا محمد الحاج راضی اغا

اعضا	حاجی خلف اغا	اعضا	عبد اغا

مأمورين سائره

مال صندوق امینی	منشی افندی
تلغراف مأموری	مصطفی افندی
طاپو کاتبی	مراد افندی
نفوس مأموری	حسین افندی
« کاتبی	عبدالله افندی
دیون عمومیه مأموری	سلیمان فائق افندی

ضابطه مأمورلری

پیاده بلوك معاونی	سعدالله اغا

ابوجوارير ناحيه‌سی

مدير	علی افندی	کاتب	اسحق افندی

دراجی ناحيه‌سی

مدير	مصطفی افندی	کاتب	عبدالمجید افندی

حله سنجاغنك جغرافیای طبیعیسی

لوانك طولی قرق وعرضی اون بش ساعت ممتد اولور . اراضیسنك قوهٔ انباتیه‌سی هر نوع محصول یتشدیرمکه مستعد ایسه‌ده الیوم محصولاتی حنطه ، شعیر ، پرنج ، ماش ، دخن ، داری ، سیسام کبی شیلردن عبارتدر . فرات نهری مرکز لوا اولان حله قصبه‌سیله دیوانیه وسماوه قصبه‌لرینك وسطندن جریان ایدردی شوقدر که آتیده ایضاحا بیان اولندیغی وجهله نهر مذکوریدی سکز سنه اول مجراسنی تحویل ایتمسنه مبنی حله سنجاغی صوسز قالمش وبناء علیه سنوی نیجه بیك اشجار مثمره وغیرمثمره قطع اولنه‌رق وزراعی شورایه بورایه طاغیله‌رق معموریت فوق‌العادهٔ قدیمه‌سی خرابیته منقلب اولمش ایدی . لله‌الحمد والمنه کچن بیك اوچیوز التی سنهٔ حسابیه‌سی ایچنده سایهٔ عمرانوایهٔ حضرت خلافتپناهیده ولایتك اهتمامات جدیه‌سیله هندیه سده‌سی بالانشا نهر مذکورك صولری مجرای قدیمنه تحویل قلنمغله خرابیت مذکوره تدریجا معموریته یوز چویرمشدر .

حله قضاسی داخلنده فراتدن صو آلور قرق اللی قدر انهار کبیره وصغیره وارایسه‌ده انهار مذکوره یالکز شطك موسم فیضاننده صو اله بیلوب مواسم سائره‌ده صودن خالیدرلر . بونلرك باشلوجه‌لری نیل ، محاویل ، نهرشاه ، جربوعیه ، علاج ، شوملی ، ظلمیه ، ابوچماق ، قهره ، خاتونیه ، زروقیه ، نزهتیه ، تقیه ، مهناویه ، خواص نهرلریدر . نیل ، جربوعیه ، زروقیه ، علاج ، خواصده ابوغرق ، امالهوا املاك مخصوصهٔ جناب پادشاهی داخلنده‌در .

بولواده طاغ ومهم اورمان یوقدر .

حله ودیوانیه قصبه‌لریله ذغاره ناحیه‌سنك مركزی جیادت هواجه اك كوزل محللرندندر .

لوانك حیوانات اهلیه‌سی دوه ، آت ، قسراق ، مركب ، ماندە ، اینك ، قیون ، كچی ، طاوق ، كوكرچین وحیوانات وحشیه‌سی ارسلان ، قورد ، طوموز ، چقال ، دلكی ، جیلان وامثالیدر . سماوه جهتنده اولوب تحت انحصاره المیان برمملحه‌دن بشقه داخل لواده مملحه یوقدر .

سماوه‌یه بش ساعت مسافه‌ده وشامیه جهتنده بحیره نامیله بركول واردركه بوكولدن نبعان ایدن صولر تحجرایتمكده‌در .

﴿ لوانك جغرافیای مدنیسی ﴾

مركز لوا سنجاغك جهت غربیه‌سنده واقع حله قصبه‌سیدر .

قصبهٔ مذكوره اوچبیك بشیوز خانه‌یی واوتوز بیك نفسی شاملدر . فرات نهری قصبه‌نك وسطندن جریان ایتدیكندن ایكی یقه‌یی بربرینه وصل ایچون اخشاب دوبه‌لردن مركب بركوپری واردر .

مركز لوانك دیوانیه‌یه نقلی متصوردر .

حله‌ده برباب مكتب رشدیدن بشقه اون ایكی قدر صبیان مكتبی ده واردر .

اهالینك برقسمی زراعت وفلاحت وبرقسمیده صنعت وتجارتله مشتغل اولوب لسانلری عربی ومذهبلری علی الاكثر جعفریدر .

حله قضاسی داخلنده ثمره‌دار درت یوز بیكه قریب خرما اغاجی واردر . بعض باغلرده اوزوم ، توت ، نار ، شفتالو ، اینجیر ، ارك كبی میوه وبامیه ، باطلیجان ، قباق ، طماطس كبی سبزه‌دخی حاصل اولور .

حله سنجاغی نفس حله ایله دیوانیه ، سماوه ، شامیه ، قضالرندن مرکبدر .

لوانك مجموع نفوسی اوچ یوز بیکدن متجاوز اولوب بونلرك قسم اعظمی عشایر وقبائل سیاره‌دن عبارتدر .

حله قضاسی داخلنده باشلوجه عشایر البوسلطان ، جبور ، الیسار ، خفاجه ، جحیش ، معامره عشیرتلری اولوب بونلرك ده هر بری متعدد فرقه‌لره منقسمدر بونلردن البوسلطان عشیرتی التی بیك نفس تخمین اولنیور وبشیوز آتلو چیقاره بیلور مدحتیه ناحیه‌سی داخلنده زراعتله مألوفدرلر .

جبور عشیرتی یدی بیك نفس تخمین قلنور والتی یوز آتلو چیقاره بیلیر بونلرك ده بر قسمی مدحتیه اراضیسنده زراعت ایدرلر . الیسار عشیرتی درت بیك نفوسه بالغ اولوب بشیوزه قریب آتلو چیقارر زراعت وحراثتلری مهناویه ، خواص ، نهر شاه ، محاویل اراضیسنده‌در . خفاجه عشیرتی ایکی بیك بشیوز نفسدن عبارت اولوب ایکی یوز اللی آتلویه مالکدر نهرشاه وطهماسیه اراضیسنده زراعتله مشتغلدرلر . الجحیش عشیرتی سکز بیك نفسی وبش یوز آتلویی حاوی اولوب محاویل

اراضیسنی زراعت ایدرلر . معامره عشیرتی درت بیك نفسی وایکی یوز آتلویی حاوی اولوب نیل ومحاویل اراضیسنی زرع ایدرلر .

نیل مقاطعه‌سی تخمینا ایکی بیك فدان اراضیی حاوی اولوب بونك انجق التی یوز فدانی اکیله بیلیور . محاویل مقاطعه‌سی بیك بشیوز فدان اولوب بیك اوچ یوز فدانی زراعت ایدیله‌یور . نهرشاه مقاطعه‌سی بیك التی یوز وعلاج یدی یوز فدان اولوب کاملا معموردر . جربوعیه‌نك محتوی اولدیغی بیك بش یوز فدانلق اراضیسنك بیك فدانی وشوملی مقاطعه‌سنك زراعته زیاده‌سیله قابلیتلی اولان یدی یوز فدانلق اراضیسنك انجق درتیوز فدانی اکیلمکده اولوب قصوری متروك وخرابدر .

نهرشاهك شاه عباس صفوی ، محاویلك هارون الرشید ، نیل نهرینك مشهور حجاج بن یوسف ثقفی ، شوملینك زبید مشایخندن شفلح طرفندن حفر وکشاد اولندیغی مرویدر . جانب دولت علیه‌دن حین فتحده شوملی نامنی المشدر .

خیمه نشین اولان عشایردن بشقه حله قضاسی سکسان قریه‌یی حاویدر . بونلر باغ صاحبلری اولدیغندن اولدقچه

حضری ومتمدن صاییلور .

شامیه قضاسی

قضا مرکزی ام البعرور قصبه‌سی اولوب تقریباً اوچیوز نفس وحصیر وقامشدن معمول اللی قدر کلبه‌یی شاملدر . اهالیسی بیع وشرا ایله تعیش ایدرلر .

شامیه عشایری خزاعل ، الشبل ، الزیاد ، الغزاله ، خفاجه ، العیاش ، بنی سلامه ، خالد ، الفتله ، بنی حسن عشیرتلریدر . لسانلری عربی ومذهبلری جعفریدر . جمله‌سی زراعت وفلاحتله تعیش واشتغال ایدرلر . داخل قضاده شتوی وصیفی زراعته مخصوص قرق یدی وچلتکه مخصوص اون التی که جمعا التمش اوچ مقاطعه واردر .

قضانك عموم اراضیسی عادتا هورلقدن وتعبیر دیکرله بطاقلقدن عبارتدر .

قضانك عموم اهالیسی اللی بش بیك قدر تخمین اولنور .

شنافیه ناحیه‌سی بو قضایه مربوطدر .

دیوانیه قضاسی

مرکز قضا دیوانیه قصبه‌سیدر . قصبهٔ مذکوره ایکی یوز خانه‌یی ودرت یوز اللی نفسی حاوی اولوب فرات نهری اوزرنده واقعدر . قصبه ایکی یقه‌لی اولدیغندن دوبه‌لردن مرکب برکوپریسی واردر . اهالیسی اصنافلقله اشتغال وتعیش ایدرلر . بش عدد صبیان مکتبی واردر .

دغاره والبدیر ناحیه‌لری بو قضانك مربوطاتندندر . دغاره عشایری اون بیك نفسی حاوی اولوب قرق بش فرقه‌یه منقسمدر .

عفك عشایری طقوز فرقه‌یه منقسم اولوب بش بیك نفسی حاویدر . البدیر عشایری اون اوچ فرقه‌یه منقسم اولوب بش بیك التی یوزقدر نفوسی واردر .

فوار عشایری التی فرقه‌یه منقسم اولوب التی یوز نفسدن عبارتدر . عشائر مذکوره‌نك کافه‌سی ارباب فلاحتدن اولوب حنطه . شعیر . چلتك ، ماش ، سیسام دخن ، داری زرعیله تعیش واشتغال ایدرلر . لسانلری عربی ومذهبلری جعفریدر . خشونت طبعلری اقتضاسنجه فرقه‌لر اراسنده نزاع وجدال

متمادی الوقوعدر . بعض دفعه‌لر تدابیر مانعهٔ ممکنه اتخاذی وبعضاً قوهٔ عسکریه سوقیله تسکین فساد اولنور .

دغاره ناحیه‌سی مرکزی قصبه حکمنده اولوب ایچنده قرق اللی قدر دکان دخی بولنور .

فراتدن تشعب ایدن دغاره نهری ابو منیهل ، عفك ، جلیحه ، البدیر اراضیسنی سقی ایدر . دغاره لفظی (ابجد) حسابیله بونلرك تأسیس وکشادی تاریخنی کوستررر .

یوسفیه ، تقیه ، شافعیه ، حنفیه ، نهرلری عملیات حفریه واسطه‌سیله موسم فیضانده فراتدن صو اله‌بیلور نهرلردندر .

شافعیه مقاطعه‌سی اراضیٔ سنیه عدادنده‌در . معارف وصنایع مفقود اولوب یالکز عشایرك کیدکاری عباکبی قبا منسوجاتی اهالیسی اعمال ایدرلر .

سماوه قضاسی

مرکز قضا سماوه قصبه‌سیدر . قصبهٔ مذکوره کارکیر بش یوز خانه‌یی ودرت بیك نفسی حاویدر .

فرات نهری قصبه‌نك وسطندن جریان ایلدیکندن ومملکت

ایکی بقه‌لی بولندیغندن بوراده‌ده دوبه اوزرنده براخشاب کوپری واردر .

رمیثه قریه‌سی ایکی یوز کلبه‌یی وبیك بشیوز قدر نفوسی حاویدر .

ام النجرس قریه‌سی قرق اللی قدر خانه‌یی واوچیوز قدر نفوسی وخضر دراجی قریه‌سی ایکی بیك نفسی محتویدر .

بو قریه‌لر فرات نهری ساحلنده واقع اولدیغندن اهالیسنك بعضیسی طولابلر واسطه‌سیله صو چیقاروب زراعتله وبعضیسی ذخایر واقمشه تجارتیله وبعضیسی‌ده کمیجیلکله اشتغال وتعیش ایدرلر .

مسیب بر ساعت اشاغیسنده فراتدن تشعب ایدن هندیه نهری هندیه اراضیسنی وشامیه مقاطعاتنی سقی وارواو بر چوق هورلق وبطاقلقلر تشکیل ایتدکدن صکره سماوه‌دن بر ساعت برووده ینه فرات نهرینه منصب اولور .

قضا داخلنده بولنان مقاطعاتك اکثریسی جاتك مزارعیدر . هدام ، ابوحسان ، سیدادریس ، براده ، رشیدیه ، ام الفحیم ، ابو حسن ، شط خنجر ، لواح ، داحره ، بنی حکیم ، ام العکف ، خنق ، تبین صیدار اراضیسنك

سقی واروا سیچون هر مقاطعه‌یه مخصوص نهرلر موجود اولوب فراتدن صو اورلر . انجق شط خنجر مقاطعه‌سی هدام وابوحسان مقاطعه‌لرینك برازی اولوب مقاطعات مذکوره‌یه جریان ایدن صو مزروعاتی سقی ایتدکدن صکره شط خنجرك جدولنه آقار . داحره وبنی حکیم مقاطعه‌لری ده عموم مقاطعاتك برازیدر . داحره‌اولجه صو الدقدن صکره بنی حکیمك انهار وجداولنه جریان ایدر .

عین صید مقاطعه‌سنك مزروعاتی ایکی قسمدر ، برقسمی کوکب تسمیه اولنان منبعدن نبعان ایدن شور صوایله اروا ودیکر قسمیده فراتك فیضاننده غریر تسمیه اولنان جدول واسطه‌سیله طاتلی صو ایله سقی اولنور . خناق مقاطعه‌سی اراضیء سنیه غدادنده‌در .

قضانك عمدهٔ عشایری رمیثه ناحیه‌سی جوارنده ساکن ومجتمع بولندقلرندن نقطهٔ مذکوره اهمیتی حائزدر .

قضانك عموم نفوسی اللی بیکی متجاوزدر .

قضاداخلنده بولنان عشایردن خزاعل بش ، بنی زریج یدی ، بنی عارض درت ، البوحسان درت ، الظوالم سکز ، البوجیاش اون‌ایکی ، الزیاد التی ، جبور اوچ ، البوکات‌ایکی ،

العیسی درت ، المحشی ایکی فرقه یه منقسمدر . بونلرك جمله‌سی زراعت وفلاحتله اشتغال وتعیش ایدرلر . لسانلری عربی ومذهبلری جعفریدر .

﴿ مواد عمومیه ﴾

لوانك زراعتی برنجی تجارتی ایکنجی درجه‌ده صاییلور. لوانك اخراجاتی حنطه ، شعیر ، برنج ، آق‌داری ، ماش ، سیسام ، یپاغی ، مشلح ، مانده ایله صیغر دریلری وادخالاتی بز ، بصمه ، عطاریه ، باقر ، تیمور ، تنباکو کبی شیلردن عبارتدر .

داخل لواده وسائط نقلیه نهراً کوچك قایقلره وبراً دوه وبارکیر واستر ومرکب کبی حیواناته منحصردر . قایقلر هرطرفه یناشدقلرندن مخصوص اسکله‌لر یوقدر . هرهفته حله‌دن هندیه وکربلایه ودیوانیه جهته وبغداده پوسته چانطه‌سی چیقاریلور .

بغداددن حله طریقیله بصره‌یه ممتد اولان تلغراف خطی حله ، دیوانیه ، سماوه قصبه‌لرنده برر تلغراف مرکزی تشکیل ایدر .

حله سنجاغی ممالك محروسه ایله محاط اولدیغندن هیچ برمملکت اجنبیه ایله همحدود دکلدر .

نفس حله ده بر بطاریه طوب و برالای سواری و برطابور پیاده عساکر نظامیه اولدیغی کبی دیوانیه وسماوه قضالری مرکزلرنده دخی برر طابور پیاده موجوددر .

حله سنجاغنده برطابور ضبطیه دخی مستخدمدر .

فرات نهری حله سنجاغی اراضیسنی ایکی یه تقسیم ایتدیکنه کوره جهت شرقیه سنه یعنی مسوپوتامیا دنیلان بین النهرینه (جزیره) وجهت غربیه سنه (شامیه) تعبیر اولنور .

مسوپوتامیا جهتنده آثار عتیقه پك چوقدر : حله یه بر بچق ساعت مسافه ده واقع بابل وحله نك جهت جنوبیه سنده وكذلك بربچق ساعت مسافه ده واقع نمرود وبش ساعت مسافه ده بولنان دلیم وحله نك جهت شرقیه سنده وبش ساعت مسافه ده واقع هاشمیه نام تپه لر وخرابه لر واردرکه بونلرده برچوق آثار عتیقه بولنور . بخت النصرك پای تختی ومشهور حدیقهٔ معلقه بو خرابه لرك بریسنده ایدی . هندیه سده سنده استعمال اولنان اون التی بیك مترهٔ مکعب طوغله بو خرابه لردن

وزیر زمیندن چیقارلمش و برمقداری سفائنله وقصوری دوه‌لرله موقع عملیاته نقل ایدلمشدر بوطوغله‌لرك هرطرفی زفتلنمش اولدیغندن علی‌الاکثر چوریمامش واوزرلری خط مسماری ایله تمغالنمش اولدیغی کورلمشدر . سماوه یه درت ساعت مسافه‌ده وجزیره جهتنده خلفای عباسیه مداینندن (ورکه) نامنده قدیم برمملکت اثری اولوب بوراده دخی بعض آثار عتیقه بولنمقده‌در .

حله سنجاغنك تحریر نفوسه داخل اولان مقدار ذکور اهالیسنی مبین جدولدر

	خرستیان	موسوی	اسلام	اجمال
حله	٢	٤٣٨	٩٨٠٧	١٠٢٤٧
دیوانیه	٠	٠	٢٩١٩	٢٩١٩
سماوه	٠	٠	٢٣٩٢	٢٣٩٢
یکون	٢	٤٣٨	١٥١١٨	١٥٥٥٨

[قصبات ثلاثهٔ مذکوره خارجنده‌کی نفوس هنوز تحریر اولنمامش اولدیغندن انلر بوجدولده داخل دکلدر ٠]

هندیه سدی حقنده بعض معلومات

هندیه سدی حقنده بعض معلومات

نجف اشرف قصبه‌سیله اطرافنده واقع اراضینك اسقا وارواسی ایچون طقسان بوقدر سنه مقدم هندستانده کائن لکنهور قطعه‌سی امراسندن متوفی اصف الدوله طرفندن کشاد اولنان واوسیله هندیه قنالی نامنی الان قنال مسیب قصبه‌سنك برساعت اشاغیسنده فرات نهرندن تشعب ایدرك بونهره متوازیاً ایکی یوز کیلومترهیی متجاوز بر مسافه‌یی قطع ایلدکدن صکره سماوه قصبه‌سی قربنده تکرار فراتك صولریله قاووشور.

قنالك مبدأنده‌کی سرعت جریانك تقلیلی وبناء علیه کنارلرك انهدامیله توسعنك منعی ایچون بومثللو جدوللرك کشادنده ازمنهٔ سالفه‌ده اتخاذ اولنان اصوله توفیقاً صدری خط مستقیم اوزره حفر اولنمیه‌رق بیوك برقوس شکلنده یاپلمشدی مع هذا مرور زمانله ایسه‌ده توسع ایتمش ایسه‌ده مدت طویله‌ده هیچ برعارضه حلول ایتمکسزین علی حاله قالمشدی .

مرحوم کوزلکلی رشید پاشانك بغداد والیلکی هنکامنده (والیلکی مدتی من سنه ١٢٦٨ الی سنه ١٢٧٣) صدر

مذکورك توسعنی منع ایتمك اوزره برطاقم عملیاته تشبث اولنمش ومدحت پاشانك والیلکنده دخی (والیلکی مدتی من سنه ١٢٨٥ الی ١٢٨٨) حله مجراسی قوم ایله طولمغه یوز طوتدیغندن طراق وابوریله تطهیرینه مبادرت اولنمش ایسه‌ده تطهیر اولنان یرلر ایلك فیضانده تکرار قومله طولدیغندن عملیات تطهیریه‌دن‌ده هیچ برفائده حاصل اوله‌مامشدی .

مشار الیه رشید پاشانك زماننده هندیه قنالنه یکی صدر اولمق اوزره حفر اولنوب (دایر) تسمیه اولنان جدول بالتدریج توسع ایدرك ١٢٩٩ سنه‌سنده عرضی التمش وعمقی اون‌درت متره‌یه واصل اولمش وفرات صولرینی منحصرا اوراسی جذب ایلدیکندن اسکی صدر کاملا قپانمش وصولرك آز ومنحط اولدیغی موسمده حله مجراسنه قطعا صو کیتمز اولمشدی .

بو تبدلات عظیمه‌نك اسبابی متنوع ایسه‌ده باشلوجه‌سی دغاره قنالنك بندیله سماوه‌نك اوست طرفنده کائن پرنجلك اراضیسنی صوته‌باصدیرمق مقصدیله اهالیء محلیه طرفلرندن (سکر) تعبیر اولنوب چرپی وطپراق ایله قپاخصیردن فرات صوینی ایچنه مسافات مختلفه‌ده یاپیلان التمش‌یتمش قدر بند

واسطه‌سیله صو قبار دیریله‌رق سطح زمینه چیقارلمش اولمسی وصوینك قوت جریانی بالتسکین حاوی اولدیغی چامور و قوملری فراتك قعرینه چوکدیرلمسیله قعر مذکورك میل طبیعیسی کسب ارتفاع ایتمسی و (دایر) زمیننك عدم صلابتی قضیه‌لریدر .

بغداد والیء اسبقی دولتلو تقی‌الدین پاشا حضرتلری میاهك حله مجراسنه اعاده‌سی ایچون مسیب قصبه‌سنك یوقارو- سنده واقع (ابولوکه) نام محلده فراتدن اوتوز متره عرضنده برجدول کشادیله منفذینك دایر مذکورك اون کیلومترو اشاغیسنده (محاویل) نام محله قدر تمدیدینی تصورله کیفیتی مرجع عالیسنه عرض ایتمشدی . کشادی تکلیف اولنان شو جدول خط مستقیم اوزره یاپیله‌جغی جهتله طولی یالکز یکرمی بر کیلومتره اوله‌جغندن و مجرای نهر ایسه طولاشیقلی اولدیغی جهتله جدولك مبدأ و منفذی اراسنده‌کی مسافه دها زیاده بولندیغندن قنالك میلی فراتك میلانه نسبتله ایکی قات دها زیاده اوله‌جغی تخمین اولنمشدی .

بو عملیاتك التمش بیك لیرا مصرفله وجوده کله‌جکی کشف ایدلمش ایسه‌ده اجراسی تنسیب اولنمامشدر .

١٢٩٩ سنه‌سی اواخرنده التنجی اردوی همایون مشیر

اسبقی دولتلو هدایت پاشا حضرتلری بو مسئله‌نك حلیله اشتغال
ایدرك (دایر) صدرینك احطاب وطپراقدن معمول سد
واسطه‌سیله تکمیل بندینه وهندیه‌یه صو اجراسی ایچون دایر
مذکورك بش یوز متره یوقاروسنده دیگر بر صدرك کشادینه
قرار ویرمش ویکی صدردن جریان ایده‌جك میاه مقدارینك
تحدیدی مقصدیله مبدأنده کارکیر ابنیه انشاسنی وصدرك
عرضی اوتوز وطولی اوچ بیك متره اولمسنی تصور ایتمشدی
بو تدبیر مجلس اداره ولایتجه‌ده تقدیر قلنه‌رق عملیاته
مباشرت ایدلمك اوزره مخصوصاً بر قومیسیون تشکیلنه وسنده
مقتضی احطابك جمع واحضارینه مبادرت اولنمش ایسه‌ده
اواراالق ولایت تبدل ایدرك اوچیوز اوچ سنه‌سی ابتداسنده
دولتلو مصطفی عاصم پاشا حضرتلری بغداد والیلکنه تعیین
بیورلدقلری جهتله پاشای مشارالیه حضرتلری اهمیتی بدیهی
بولنان بو مثللو عملیات میاهیه‌نك اربابی معرفتیله اجراسی لزومنی
تقدیر ودردست اولان عملیاتی تعطیل ایله لاجل
الکشف نافعه نظارت جلیله‌سندن ماهر بر مهندس ایستدیلر
ودرسعادتدن مهندس کلنجه‌یه‌دك مسئله‌نك تدقیقی ارکان
حربیه ضابطانیله بلدیه مهندسی موژل افندیدن مرکب

بر قومیسیونه تودیع بیوردیلر .

مذکور قومیسیونك نتیجهٔ مذاکره‌سی مشارالیه هدایت پاشا حضرتلرینك تکلیف بیوردقلری تدبیرك دوام اجراسی یولنده ایدیسه‌ده مومی الیه موژل افندی بوقراره مخالفت ایدرك (۱) نومرو سیله زیرده درج اولنان رابوری اعطا ایلمشدر .

ولایتك استدعای واقعی اوزرینه فرات نهرندن حله سنجاغنه اعاده اولنه‌جق صویك تنظیم جریانی ایچون نه‌کبی تدابیر اتخاذی لازم کله‌جکی و بو یولده نه‌قدر مصرف وقوع بوله‌جغی خصوصاتینك محلنجه کشف و تخمینیله خریطه و کشف دفترلرینك ترتیبی ضمننده نافعه نظارت جلیله‌سی فن مشاوری موسیو غالان شرفصدور بیوریلان ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی‌یه توفیقاً بغداده اعزام قلنه‌رق اوچیوز اوچ سنه‌سی تشرین اولنده بغداده مواصلت ایتمشدر .

مومی الیه طرفندن اعطا اولنوب (۲) نومرو سیله زیرده درج اولنان پروژه‌ده عمر پاشا جدولنك براز اشاغیسنده احتیاطدن برسد ایله هندیه قنالنك تکمیل بندی و عمر پاشا جدولنك عرضاً یوز و عمقاً التی متره توسیعیله فرات نهری

میاهنك برثلثنك هندیه قنالنه اساله سنی مساعد قپاقلی کوپرینك انشاسی تکلیف اولنمشدر .

کارکیر نشاآت ایچون اوروپادن کیرج ولوازم سائره وحتی تجربه‌لی وفن‌اشنا برقاچ اوسته‌باشی ایله قوندوقتورك جلبی اقتضاایدرك مصارف مجموعه‌سی قرق درت بیك لیرایه تخمین اولنمشدر .

مومی الیه موسیو غالانك تکلیفی موقع فعله قونلمق اوزره ینه برقومیسیون تشکیل اولنه‌رق عمر پاشا جدولنك توسیعنه مباشرت ولوازمك تدارکنه مبادرت اولنمش وعملیاته نظارت ایتمك اوزره مقامات عالیه ایله بعدالمخابره فرانسه‌دن مأمورین فنیه ایستنلمشدر .

دجله وفرات نهرلرینك سیرسفائنه صالح برحاله افراغ وهندیه سدی عملیاتنه نظارت ایتمك اوزره سرمهندس موسیو پول شوندرفر ایله معاونی موسیو تئودور دووان اوچیوز بش سنه‌سی ایلولنده بغداده واصل اولدیلر :

سرمهندس مومی الیه مواصلتیله برابر هندیه سدی عملیاتنی کوزدن کچورمش و (٣) نومرو وسیله مرقم زیرده درج اولنان راپورك خلاصهٔ مآلندن موسیو غالانك کوستردیکی

صورنك غیری بر طرزده سدەنك انشاسی تقدیرنده هندیه‌یه صو ویرمك ایچون ایروجه قبولی برجدول انشاسنه حاجت قالمایوب یاپیله‌جق سدك اوستندن طاشه‌جق صولر هندیه جهتی ایچون مع زیادة کفایت ایده‌جکی و بو حالده یالکز حله‌یه صو ویرمك ایچون حفرینه مباشرت اولنان قنالك کشادینه دوام اولنمق وسدەنك انشاسی ایچون بابل خرابه‌لرندن اون التی بیك متره مکعب صاغلم وقیرق طوغله ایله هیت وحدیثه نام محللردن طقوز بیك متره مکعب یونلمامش طاش اخراج ایله محل عملیاته نقل ایدلمك لازم کله‌جکی وبناء علیه هم مصرفجه تصرف حاصل اوله‌جنی وهم‌ده انشاآتك اکمالی ایچون اوروپادن کراسته وادوات سائره‌نك جلبنه حاجت قالمیه‌جنی اکلاشلمشدر .

راپور مذکور نافعه نظارت جلیله‌سنه تقدیم قلنمش واورادن جواب ورودینه انتظاراً سرمهندس مومی الیه هیت وحدیثه‌ده‌کی طاش اوجاقلرینك معاینه‌سی وفرات ودجله نهرلرینك سیر سفائن نقطهٔ نظرندن کشفی ایچون بغداددن حرکت ایتمشدر .

بوصره‌ده والیٔ لاحق دولتلو سری پاشا حضرتلرینك

بغدادی تشریفلرینی متعاقب مهندس مومی الیه موسیو شوندرفرك سالف الذکر راپوری محتویاتنك نافعه نظارت جلیله‌سنجه تنسیب بیورلدیغی جهتله موقع فعل واجرایه قونلمسی ایچون نظارت مشار الیهادن ۳ شباط سنه ۳۰۰ تاریخلی تلغرافله امر ویرلمسی اوزرینه درحال بابل خرابه‌لرندن طوغله‌لرك وهیت اوجاقلرندن طاشلرك اخراجی کیفیتی بعد المناقصه متعهدلرینه تودیع اولنمش وایشك تسریعی ایچون ایجاب ایدن مأمورلردخی اعزام ایدلدیکی کبی بعض ادواتك ده بغدادده تدارکی واعمالیله دیکر لوازم جزئیه‌نك اوروپادن جلبنه مبادرت قلنمشدر .

موسیو شوندرفرك ارائه ایلدیکی صورت تسویه‌نك نافعه نظارت جلیله‌سنجه تصدیقندن اول هندیه سدنجه اجرا اولنان عملیات ایله تدارك اولنان لوازم مقداری‌نك کشفی ایچون حالا کربلا متصرفی سعادتلو جلال الدین پاشا حضرتلری، حله متصرفی اسبق عزتلو یحیی بك، مجلس ادارهٔ ولایت اعضاسندن سعادتلو عبد القادر پاشا، اسکی قومیسیون رئیسی میر الای عزتلو راسم بك، ارکان حربیه ضابطانندن قول اغاسی رفعتلو عبد الفتاح وبغداد بلدیه مهندسی موثل وکربلا بلدیه مهندسی

قولومان افندیلردن مرکب بر هیئت موقع عملیاته اعزام اولنمشدر. هیئت مذکوره طرفندن بالتنظیم ولایته اعطا اولنان راپورده حله‌یه صو آقتمق ایچون اچیلان قنالك حفریاتی ۳۵٫٤٧٥٣ متره مکعبدن واحطاب موجوده ۲۷۸٫۱۷۳٤ قیه‌دن وبابل خرابه‌لرندن بالاخراج موقع عملیاتده ادخار ایدیلن صاغلم طوغله‌لرك عددی ٥٠٠٠٠ دن وقیرق پارچه‌لرك ۱۰۰ متره مکعبدن وهیتدن قطع اولنان یونلمش طاش ۷٥ متره مکعبدن عبارت ایدوکی کوستریلمشدر.

ایضاحات مبسوطه‌یه نظراً عملیات سابقه‌نك موسیوشوندرفرك ارائه ایلدیکی صورت تسویه‌یه فائده‌سی وارسه اوده یالکز عمر پاشا قنالنك قسماً حفرینه منحصر قاله‌رق طبقهٔ سفلاده وعادتاً صولر وچامورلر ایچنده اجرا قلنه‌جق حفریات باقیه‌نك اکمالی وینه مهندس مومی الیهك راپورنده تعداد قلنان کافهٔ لوازم ایله زفت وطوپراق ایله طولدیرلدقدن صکره سدك جبههٔ شمالیه‌سنده وضع اولنمق اوزره هندستاندن جلبی لازم کلن چواللرك یرینه زفت واغاجدن هیتده اعمال اولنوب (عسبیه) تسمیه اولنان قایقلرك اعمال واستعمالی سدك متانتنی تزیید ایده‌جکی جهتله مذکور قایقلردن ایکی یوز اون عددك دخی یکیدن

استحضاری لازم کلمشدر .

اوچیوز التی سنه‌سی تموزی ابتداسنده عملیات موسمی حلول ایلمکله والیٔ ولایت دولتلوسری پاشا حضرتلری معیت علیه‌لرینه مهندسلرله مأمورین سائره‌یی الەرق موقع عملیاته عزیمت وبالذات عملیاتك تسریعنه نظارت بیورمشلردر .

قنالك حفریات باقیه‌سنك اجراسنه تموزك برنده بدأ اولنەرق بو ایشده بهر کون درت بش بیك وبعض کونلرده دخی بش بیك بشیوز نفر عمله استخدام ایتدیرلمکله تشرین اولك ابتداسنده اکمال اولنمش وموقع عملیاتده والیٔ ولایت دولتلوسری پاشا حضرتلری ودعوت بیوریلان بعض ارکان وامرای عسکریه ایله بغدادده مقیم دول متحابه قونسلوسلری وولایتك الویهٔ ثلثه‌سی علماسندن ، ساداتندن ، معتبرانندن بیکلرجه ذوات حاضر اولدیغی حالده شهر مذکورك سکزنجی کوننده دعوات مفروضهٔ حضرت پادشاهی زیور السنهٔ صداقت وعبودیت قلندقدن وقربانلر کسلدکدن صکره قنالك صدری اجدیریلوب صولر حله جهتنه سیل منحدر کبی جریانه باشلامشدر .

سر مهندس موسیو شوندرفرك شو مطنطن رسم کشاد اجراسی عقبنده مواجههٔ حضارده قرائت ایلدیکی نطقك

صورت مترجمه‌سی (٤) نومرو سیله زیرده درج اولنمشدر .

تشرین اولك اون ایکنجی یعنی تاریخ کشادك اوچنجی کونی صولر حله‌یه اولاشه‌رق دولتلو والی پاشا حضرتلریله معیتنده بولنمش اولان مأمورین کرام محل عملیاتدن سفینه‌لره راکباً قنال جدیددن مروررله نهراً حله‌یی تشریف بیورمشلردر .

صولر تشرین اولك یکرمی دردنجی کونی دیوانیه‌یه وتشرین ثانینك برنجی کونی سماوه‌یه اولاشمشدر .

ایشته عملیاتك حفریات قسمی بوصورتله اکمال اولنمشدر انشاآت قسمنه کلنجه راپورلرك مطالعه‌سندن اکلاشیله‌جغی وجهله طوغله وطاشلرك مقدار جسیمنك اوجاقلرندن اخراجیله عملیاتك سنهٔ آتیه‌یه تأخیرینه محل قالمامق اوزره مدت قلیله ظرفنده اوزاق محللردن موقع عملیاته سوقی ایجاب ایتدیکندن طوغله‌لرك زیر زمیندن اخراجی ایچون هرکون بیك نفردن زیاده عمله استخدام ونهراً نقلی ایچون ایکی یوز سفینه استعمال اولنمش ایسه‌ده تموزك ابتداسنده حله مجراسنده سیرسفائنه کافی صوقالمدیغندن بش بیك متره مکعبی متجاوز برمقدار طوغله‌نك دوه‌لر واسطه‌سیله نقلنه مجبوریت حاصل اولمشدر .

طاشلر وعسبیه‌لردخی وقت وزماننده تدارك ایدیله‌رك التمش یتمش ساعتلك مسافه‌دن موقع عملیاته کتورلمش وشاهمران ایله چیقریق والات سائره‌نك کافه‌سی بغدادبلدیه مهندسی موسیو موژل معرفتیله بغدادده یاپدیریله‌رق اصل سدایله ساحل تحکیماتنه‌ده هیچ بروقت سکته کتورلمامشدر ،

احضار اولنان لوازمك واجرا اولنان عملیاتك مقدارینی مبین سرمهندسك راپوری (٥) نومرووسیله زیرده درج اولنمشدر .

اغستوسك اون‌التنجی کوننده هندیه قنالی ایچنه برنجی وتدلك رکزیله اصل سدك عملیاتنه بدأاولنمش وکانون ثانینك اوچنجی کوننده تکمیل عملیاته ختام ویرلمشدر .

ایشته تابدایت خلقتدن بری مجرای ثروت وسعادت اولان قوجه فرات نهرینك مجراسی چول حالنه کلمش ، حله فیحا کبی (جنات تجری من تحتها الانهار) وصفنه سزاوار اولان قوجه برلوای فسیح الانحا صوسزلقدن قوریوب یوز بیکلرجه اهالیسی شورایه بورایه طاغلمغه باشلامش ایکن عون وعنایت باری ودستیاری توجهات مقدسهٔ حضرت شهریاری ووالیء ولایت دولتلوسری پاشا حضرتلرینك مآثر

همم برگزیده‌لریله یوزمتره عرضنده وبیك ایکی یوز متره طولنده عمیق وواسع برقنال حفر وکشاد والتمش یتمش ساعتلك یردن کتوریلن طاشلر ودورت بش ساعتلك یرده کائن بابل خرابه‌لرندن واون اون بش متره زیر زمیندن چیقاریلان طوغله‌لر واوروپادن، هندستاندن، بغداددن جلب ایدیلن انواع الات وادوات ایله فن جلیل هندسه‌یه توفیقاً برسد سدید اسکندرپسندك انشاسی واسطه‌لریله اسکی معموریت اعاده وبیکارجه زراع واهالی وطن اصلیلرینه ارجاع ایدیله‌رك وحوش وطیوره وارنجه‌یه قدر ملیونلرجه مخلوقات خدا لسان حال ایله دعوات خیریهٔ حضرت خلافتپناهی‌یی ایصال بارکاه اقدس مولی ایلمکده‌درلر .

نومرو ۱

بغداد بلدیه مهندسی موژل افندینك راپوری ترجمه‌سیدر

هندیه قنالنجه استکشافات اجراسی ضمننده ارکان حربیه میر

لوالرندن سعادتلو رفعت پاشانك تحت ریاستنده اوراید اعزام اولنان قومیسیونله برابر امر جلیل ولایتپناهیلرینه توفیقاً کتدم . نتیجهٔ استکشافاتی متضمن تقدیم قلنان لایحه‌ده (دایر) صدرینك سدیله یکی صدرك حفرینه دوام اولنمسی ومبدأنده‌ده کارکیر قپو انشاسی صورتی تنسیب قلنمش ایسه‌ده عاجزلرنجه اولبابده جای اعتراض کوریلن خطیئات زیرده سرد اولنور :

اولا : بورالرجه یاپیلان احطاب سدلرینك دوامندن هیچ بروقت اطمئنان حاصل اوله‌میه‌رق نتیجه‌سی شبهه‌لی قالیر .

ثانیا : حفر اولنمقده اولان یکی صدرك زمینی کوشك ومجدداً ترکب ایدن دهله‌دن عبارت اولدیغی جهتله کنارلرینك انهدامندن ملاحظه اولنور .

ثالثا : بومثللو کوشك برزمینك اوزرینه مقدار عظیم میاهك عبورینه صالح کارکیر ابنیه انشاسی محالدر صانیرم .

موقعك دقتله کشفندن اکلاشلدیغنه کوره بومثللو عملیاته صالح محل (دایر)ك تقریباً ایدی کیلومتره اشاغیسنده وقتیله حفر اولنان عمر پاشا جدولنك قربنده موجوددر .

بومحلده هندیه قنالیله فرات نهرینك ارەسنده‌کی مسافه تقریباً بر کیلو متره‌دن عبارت اولوب زمینی اولدقچه صلبدر .

عمرپاشا جدولنك براز اشاغیسنده هندیه‌ده طاشدن بر
سد انشا وجدول مذکور مقدار کافیده توسیع اولندیغی
تقدیرده هندیه‌میاهنك قسم اعظمی حله مجراسنه دوکیلر .
عرض ایلدیکم اشبو تدبیره هر برمقتدر مهندسك موافقت
ایده‌جکی محققدر . فی ۲۵ اغستوس سنه ۱۸۸۷

(۱۳ اغستوس ۱۳۰۳)

نومرو ۲

نافعه نظارت جلیله‌سی فن مشاوری موسیوغالانك راپوری ترجمه‌سیدر

ایضاحات اولیه

هیت ناحیه‌سی اشاغیسندن اعتباراً فرات نهرینك ساحللری
برقاچ کیلومتره ایچرودە‌واقع صحرادن مرتفعدر . شوارتفاع
فیضان میاهده صولرك ساحللره انتشاردن صکره چکلدکده

قیینك قربنده زیاده‌جه قوم وچاموز براقسندن ایلرو کلدیکی شبهه‌سزدر. احوال موقعیهٔ حاضره مدت طویله‌دنبرو تغیر ایتمه‌یوب ازمنهٔ قدیمه‌ده (بخت نصر) ك بابلك ریختملرینی انشا و (کیخسرو) ك شهر مذکوری ضبط ایلدکلری هنکامده اجرا ایدیلان عملیات مثللو نهرك یتاغنده دیکندن بندلر انشا ایله میاهی دیکر محللره تحویل ایدلمش ومجرای اصلیسی کاملا قورودلمشدر. مجرانك قورودلمسی مراد اولنمیوبده یالکز بعض اراضی‌یی اروا ایچون جدوللر کشاد اولندیغی حالده اهالیٔ قدیمه جدوللری اغزلرندن اعتبارا نهرك آقنتیسی عکسی جهتنه طوغری خط منحرف اوزره ترسیم واسقا اولنه‌جق اراضی‌یه ایصالندن اول بیوك برقوس تشکیل ایدرلردی. بوترتیبله جدوله ایستنیلان مقداردن زیاده صویك دخولی منع وچونکه نهرك اقنتیسی جهتنه کشاد اولنان جدولك میلی غایت بیوك اوله‌جغندن عکسی جهتنه آچیلان جدولده سرعت میاه تنقیص ایدلمش اولور. جدوللرك اغزی قربنده‌کی کنارلرك میاهك تلاطمیله انهدامدن وقایه ومیاهنك نهرك اقنتیسی تسلطندن وبناءعلیه جریانك تسریعدن ده مصون ایدلمسیچون خط مستقیم اوزره امتداد ایدن ساحل انتخاب

ایدیلوب بوك منتهاسنده جدولك صدری کشاد ایدیلردی .

اهالیء قدیمه‌نك تجارب متعدده‌دن متحصل اشبو تقیدات عاقلانه‌لری بو وقتاهذا کاملا اهمال اولندیغندن نهرك اداره‌سنده ظهور ایدن بعض سیئات وخیمه‌نك عینی هندیه قنالنده کورلمشدر . جدول مذکور (بخت نصر) طرفندن شرائط مبسوطهٔ معقوله اوزره کشاد اولندیغی مروی اولوب عرضی یالکز اون ایکی اون بش متره‌دن عبارت بولنمش اولدیغندن ایچنده جریان ایتمش اولان میاهك مقداری توسع ایتمیه‌رك شو صوك زمانه‌دکین موازنه‌سنده خلل و تغیر حاصل اولمامشدر . شو قدرکه اللی سنه اول نجف اشرف قصبه‌سنده مجاور بولنمش اولان برهندینك [١] قصبهٔ مذکوره‌یه اولکندن زیاده صو اساله‌سی مقصدیله قنالك صدر اصلیسنك تقریباً بش کیلومتره یوقاریسنده وفرات نهرینك میاهی هیچ برمانعه تصادف ایتمکسزین مسلط اولدیغی برنقطه‌ده مجدداً برصدر اچدیرمسیله جدول مذکور تدریجاً مأمولدن زیاده توسع ایدرك میل طبیعیسی وفرات نهرینك سرعت جریانی

[١] هندینك اسمیله عملیاتك تاریخی ٢٦٣ نجی صحیفه‌ده ذکر اولنمشدر . (مترجمی)

واسطه‌لریله فراتك تکمیل صوینی کندینه جذب ایتدیکندن وفرات یتاغی صدر مذکوردن اعتباراً سماوه قصبه‌سنه قدر اوچ یوز کیلومتره‌لق مسافه‌سی [۲] صوسز براقدیغندن نهرك ساحلیننده واقع محللر وعلی‌الخصوص اسکی بابل شهری قربنده تأسیس اولنان حله قصبه‌سی متضرر اولمشدر .

ازمنهٔ سالفه‌ده برنهرك دیکر محله چویرلمسی سهولتله اجرا اولندیغی مثللو اویله چویرلمش اولان نهرك حال اصلیسنه ارجاعی دخی قولای بولنمش اولمسنه نظراً شمدیکی حالده دخی اویله عملیاتك اجراسنده مشکلاته تصادف لازم کلمیه‌جکی اعتقادی طبیعی ایسه‌ده تدقیق مسئله‌یه کیریشلمزدن اول هندیه قنالنك ظرفنی تصغیر مقصدیله شمدی‌یه قدر اجرا ایدیلان عملیاتی تدقیق وایلروده برطاقم موانعه تصادف اولنمامق ایچون عملیات مذکوره‌نك فائده‌سز قالمسنك اسبابنی تفتیش ایده‌لم .

تشبثات سابقه

اتخاذ اولنان تدابیرك بعضیسی هندیه قنالنك اسکی ویاخود

[۲] مسافهٔ مذکوره ایکی یوز کیلومتره‌دن عبارت اولدیغی اوتجه بیان قلنمشدر . (مترجمی)

مجرالری یر برینه قریب اولدیغندن جدول مذکورك تقریباً بر کیلومتره اشاغیسنده هندیه قنالنك سدوبندی مناسبدر . انجق قنالك مذکور نقطه‌ده بندیله صولرك فرات مجراسنه دوکلسی ایچون التی کیلومترەلق برمسافه‌یه رجعتنه مجبوریت پیدا ایدیلیرسه سدك موقعیله صدرك اره‌سنده‌کی مسافه‌جه ارتفاع زمینك فرقی مجهول بولندیغندن عمرپاشا زماننده اجرا ایدیلان عملیاتك اوغرادیغی فلاکتك تکررندن ملاحظه اولنور . ذاتاً فرات مجراسی هندیه صدری قربنده قومله طولمش اولدیغی جهتله صولرك ایکی مجرانی بولمق ایچون بیوك برمسافه‌ده قوملرك ازاله‌سی اقتضا ایده‌جکدر . عمرپاشا جدولنك عرضا وعمقا مقدار کافیده توسیعی حالنده ایسه هیچ بر مشکل قالمز وهندیه‌نك سدوبندی ادبار ملاحظه‌یی داعی اولمز . یکی صدر عمرپاشا قنالنك اشاغی جهتنده حفر اولنه‌جقدر . اشبو عملیاتده دها زیاده اطمئنان حاصل اولمق اوزره هندیه قنالنده جریان ایده‌جك صویك مقدارینی موازنه ویاخرد لزومی حالنده بتون بتون سد ایچون مرتکلر واسطه‌سیله تحریك اولنور برقپاقلی کوپرینك یاپلمسی مناسبدر . بو کوپرینك انشاسندن بالاستفاده قومله طولمش اولان کربلا

قنالنك صدری برینه دیكر صدراچیلور .

كربلا قنالنك شمدیكی صدری هندیه قنالی صدرینك یوقار-یسنده واقع اولوب فرات میاهنك تسلط جریانه مصادف اولدیغندن موقعی هندیه صدری كبی فنادر . مع هذا كربلا قنالنك میلی غایت از بولندیغی جهتله صدری هندیه صدری كبی توسیع ایتمامش ایسه‌ده قناله صولرله دخول ایدن قوم وچاورك اورادە بركمسیله میلی وبناء علیه سرعت جریانی دها تناقص ایدرك بالاخره كاملا قوم‌له طولمشدر .

نهایت ، اجرا ایدیله‌جك عملیاتك كافه‌سی طوپراقدن برسد مرتفع واسطه‌سیله بربرینه الحاق وكنارلرك صودن مرتفع اولان نقطه‌لرینه اسناد ایدیلیر .

كشف اول

تدبیر مذكورك موقع فعل واجرایه وضعی مقصدیله تنظیم قلنان مفردات دفترینه ولوازم مقتضیه‌نك بغدادجه ثمانه نظراً عملیات مذكوره برملیون فرانق ویاخود قرق‌درت بیك ایرا مصرفله وجوده كلیر .

مسارعت اولنمشدر . سردار مشارالیه مذکور کوچك جدولك کناری صره‌سنده عملیات عادیه‌ده بورالرده منفعتی کورلمش اولان احطابدن برسدله هندیه قنالنك بندینه مبادرت ایلمشدر . شوقدرکه مذکور جدولك قلت استیعابی جهتیله میاه منفذ کافی بوله‌میه‌رق فرات مجراسنه منصب اولمق اوزره صدرك ابتداسنه قدر رجعت ایلدیکندن وقنالك صدریله سداولندیغی نقطه‌اره‌سنده واقع مسافه‌نك ملی جهتیله میاه رجعت ایدرکن صودن مرتفع اولدیغی ظن اولنمش اولان کنارلره یایله‌رق ابنیه‌یی احاطه وکنارلری هدم ایتدیکندن سددورینمشدر . بوصورتله دوریلان انشا آنك اغلبی فیضان میاه شدت جریاننك تسلطی التده اولمامق اوزره ساحلدن مرتفع یاپلمش ایسه‌ده استنادگاهی اولان ساحلرك ده صودن مرتفع اولمسی ایچون عملیات اجرا اولنمدیغندن یالکز سدك مرتفع یاپلمسی تأثیرسز قالمشدر . [۳] بوعملیاتك موفقیتسزلکی اسبابی سرد اولندیغی وجهله میدانده بولندیغندن

[۳] عملیات مذکوره مقصد سیاسی‌یه مبتنی برتدبیر موقتدن عبارت ایدوکی استخبار قلنمشدر . (مترجمی)

وبو مثللو نواقصدن اجتناب اولندیغی یرلرده موفقیت کامله استحصال اولندیغندن ایلروده اجرا اولنه جق عملیاته مثال اتخاذ ایدیلیر .

نواقصدن خالی یاپلدیغنی دیدیکمز عملیات هندیه قنالنده اولمایوب صقلاویه و کنعانیه قناللرنده اجرا ایدلمشدر .

مذکور قناللرك طغیان میاهیله بغداد شهرینك غرق تهلکه سنده بولندیغندن طپراق ودیکن ایله مرتفع بندلر انشا وجوارنده کی ساحللر دخی صودن مرتفع صورتده تحکیم ایدلدیکندن صولر نه سدك اوستندن نه ده اطرافندن منفذ اچه مامشدر . ایشته بویله عملیاتك حسن دوامی شرائط مبسوطه نك ایفاسنه متوقفدر . بوکا علاوة کنارلرك انهدامدن وسدك ده تخریبدن محافظه سیچون انشا آتك نهرك قیبسندن بعید بر نقطه ده یوقسه نهرك کنارلرنده طاشله تحکیمات قویه اجراسی ایجاب ایدر . نهایت کارکیر انشاآت اجرا اولنه جغی یرده تمل وضعنه صالح زمینك دقتله کشف وتعیینی مقتضیدر .

مذکور کنعانیه قنالنك زمینی دجله وچورك قومدن یکی تشکل ایتمش وصدرك اشاغیسنده واقع اولان بر نقطه سنده کارکیر بند انشاسنه مباشرت اولنمش وتمل وضعنك تسهیلیچون

طلومبه‌لرله صوچکدیرلمش ایسه‌ده ینه تملده‌کی قوملر میاهله برابر سورلدیکندن حدختامه اولاشمش اولان ابنیه فیضان صویله دوریلوب محو ونابدید اولمشدر . بونك اشاغیسنده واقع قپالق برمجادده تکرار عملیاته مبادرت اولنوب چوق مشکلاته تصادف ایدلمکسزین ابنیه اکمال اولنمش ایسه‌ده ینه استنادگاهی اولان ساحللر صودن غیر مرتفع وکوشك طوپراقدن عبارت اولدیغندن صولرسد کنارلرندن منفذ کشاد ایدرك بوکونه قدر مجرانك اورته‌سنده قائم بولنمشدر .

اشبو عوارضه قارشو ابنیه‌نك دها مرتفع یاپلمسیله متین ومرتفع بندلرله ساحللره استنادی تدابیرینك اتخاذی لازم ایکن قپالك کاملا سدوبندینه قرار ویرلمش ومملکتك ثروتی اولان زراعتدن صرف نظر اولنمشدر . اپاروده بومثللو خطیئاتدن اجتناب ایدلمك ارزه بومثاللر سرد ایدلمشدر . ایمدی هندیه قپالنده اخیراً اجرا اولنان عملیاتدن بحث ایده‌لم :

هندیه قپالی اوزرنده یکیدن برسد انشاسنه مباشرت ومبدأنده برلی طوغله ایله معمول برقپاقلی کوپری وضع اولنمق اوزره اولکی صدرك دها یوقاریسنده دیکر برصدر قسماً کشاد اولنمشدر . اولجه هندیه قپالنه ویریلن استقامتك

بالاده سرد اولنان کافهٔ سیئآتی یکی صدرده بواندقدن بشقه زمینی دها کوشك اولدیغندن قپاتلی کوپریك انشاسی حالنده مطلقا اولجه اجرا اولنان عملیات مثللو نابدید اوله جغی کبی صدر مذکور دخی توسع ایده جکندن عملیاتدن ادنا برفائده حاصل اوله مزدی .

برنجی تدبیر

فرات نهری ساحل یمیننك طاشله تحکیمی و هندیه صدرینك تضییقیله طاشدن غایت متین برعمل وضعی واسطه لریله حل مشکل اولنه بیلورسه ده مصارف مقتضیه اللی بیك ایرای تجاوز وطاشله یاپیلان عملیتك دائمی صورتده حسن محافظه سی اقتضا ایده جکندن تسیب واهمالی حالنده برفلاکت ظهورندن ملاحظه ایدیلیر .

تکلیف اولنان ایکنجی تدبیر

یکی برصدرك کشادی ایچون اولکندن دها مناسب برموقعك تحریسی موافق مصلحت کوریلیر : عمرپاشا جدولی جوارندکی زمین اولدقچه صلب واوراده هندیه وفرات

یکی صدرینك سدوبندندن و بعضیسی ده مذکور قناللرده جریان ایدن میاهك تقلیلی مقصدیله کارکیر کوپریلرك انشاسندن عبارتدر . یکی صدرك وضعیتنده کوریلن نواقص نظر دقته النوبده سدوبندی لازم ایکن اسکی صدرك قپادلمسنده اصرار اولنمسی داعیٔ استغرابدر . اسکی صدرده انشا ایدیلن بندلر صودن مرتفع اولمادیغی جهتله فیضان میاهله احاطه ویاهدم اولندیغندن اتصالنده‌کی یرلرده برکونا عملیات اجراسی و بناء علیه صدرك اسکی حالنه ارجاعی قابل دکلدر . برده فرات کنارلری منهدم اولدیغندن بونلرله قنالك کنارلری بیننده‌کی مسافهٔ واسعه تناقص ایدرك اره‌لرنده یالکز بر قاچ متره قالمشدر . نهایت اسکی صدر کاملا قپانمش والتی کیلومتره‌لق مسافه قومله طولمشدر .

یکی صدرك ابقاسیله کتدکجه توسع ایتدیکندن و میلی فرات نهرینك میلندن زیاده سرعتلی اولدیغندن بالآخره نهرك تکمیل میاهنی جذب ایلدیکی دها اول بیان اولندی . کوزلکلی رشید پاشانك والیلکی هنکامده یکی صدرك عرضی یالکز یکرمی متره اولدیغی حالده تضییق ایچون انشا ایدیلن کارکیر ابنیه صودن مرتفع اولمدیغندن بالطبع میاهك شدت

تأثیریله دوریلمش و ذاتاً صودن مرتفع اولسه بیله نهرك کنارینه قریب و جریانك شدت تأثیرینه مسلط بولندیغی جهتله اتصالنده کی ساحله تحکیمات قویه اجرا ایدلمکسزین طیاندیرلمسی قابل اولمدیغندن الان هندیه صدرینك ساحل یمیننده منفرد برقیا شکلنده قائم بولنمشدر .

سردار عمر پاشا دخی هندیه قنالی میاهنك فراته اعادهسیله دیگر برصدرك کشادی مقصدیله ذکری سبق ایدن ایکی صدرك انتی کیلومتره اشاغیسنده قنالك سدوبندینه مبادرت ایتمشدر . اشبو عملیات ایچون انتخاب اولنان محل هندیه مجراسی فراته قریب اولدیغی برنقطهده واقع اولوب ایکی مجرا ارهسنده کشاد اولنان جدولك طولی یالکز بیك لتمش الی مترهدر . انجق مذکور جدول عرضاً اون ایکی و عمقاً ایکی مترهدن زیاده حفر ایدلمدیکندن و زمینی اولدقچه صلب اولدیغندن ایچنده منحصراً فیضان موسمنده جریان ایدن صولرله نه عمقاً نهده عرضاً توسع ایدهمامش و حتی برفیضانك حلولنده فراتك میاهی هندیه قنالنك میاهندن زیاده ارتفاع ایلدیکندن استقامت جریان مأمول اولان جهتك عکسنه تحول ایتمش و اراضی متجاورهنك غرقدن وقایهسی ایچون جدولك اوقی جهتندهکی منتهاسنك سدوبندینه

اشبو عملیاتك تفصیلاتی زیرده بیان اولنور

فرانق	
۱۸۷,۳۳۲	عمر پاشا جدولنك حفری
۲۳,۰۸۸	جدول مذکور ایله قپاقلی کوپرینك ارەسندە کشاد اولنەجق هندیه و کربلا صدری
۳۱۳,۸۷۰	هندیه و کربلا صدرینك قپاقلی کوپریسی
۷۲,۹۶۰	نهر ایله کوپری ارەسندە هندیه قنالندە اجرا اولنەجق عملیات
۹۹,۶۱۷	کوپری ایله جدول حاضرك ارەسندە کربلا قنالندە اجرا اولنەجق عملیات
۱۵۹,۵۰۰	هندیه قنالی اوزرندە دیکن ایله سد وطوپرافدن ایکنجی سد
۷۵,۰۶۰	بوهانیه ومهناویه جدوللری ارەسندە محافظه سدی
۱۱۳,۵۷۳	مأمورین فیه معاشاتی ومصارف عمومیه
۱,۰۰۰,۰۰۰	یکون

عمر پاشا جدولنك صدری اتصالندەکی هندیه قنالی مباحثه جدول مذکورك ... ذی قرنده واقع وقوم ایله طولمش

اولان فراتك مجراسنه نسبةً ارتفاعی ایکی متره یکرمی سانتمتره [٤] اولدیغندن وامطار موسمی دخی تقرب ایلدیکندن یالکز خرقك کشادیله خله مجراسی ایکی متره یکرمی سانتمتره ارتفاعنده ولااقل سکسان سانتمتره عرضنده صو ایله طوله جقدر بونکله برابر تکلیف اولنان عملیات سائره لزومسزدکلدر . زیرادیکر عملیات اجرا اولنمدیغی تقدیرده کشاد اولنه جق خرق خله مجراسی کبی مدت قلیله ظرفنده قوم ایله طوله جغندن یکی خرقك کشادندن صکره مطلقا هندیه قنالنك بندی ولزومی حالنده دخی خرقك صدری قربنده موقت برسد انشاسیله هندیه مجراسنك تضییقی واجبدر .

اوچنجی تدبیر

مذکور موقت سد طاشله یاپلدیغی حالده دائمی صورتده قائم اوله جغندن قپاقلی کوپرینك انشاسندن صرف نظر ایدیلیر . شوقدرکه بالاده سرد اولنان اسبابدن ولایی سدك محافظه سنده

---

[٤] مقدار صحیحی اوچ نومرو وسیله درج اولنان راپورده بیان قلنمشدر . (مترجمی)

ادنا بر تسنیب واهمال اولنديغى حالده برفلاكتك ظهوری ملحوظ اولديغندن قپاقلی کوپرينك انشاسی دها موافق مصلحت اوله جغی ظننده‌یم بوتقديرده مؤخراً فرات نهری اوزرينه برقپاقلی کوپرينك انشاسيله انحطاط مياه زماننده صولر شيشديريلوب (هنوج) و (مسيب) جدوللريله سائرلرينه صو اجراسی ممکن اولور .

عملياتك صورت تمشيه‌سی

بالاده اعطا اولنان ايضاحاتدن اكلاشلديغی وجهله فرات صولرينك سرعت ممکنه ايله اسکی مجراسنه اعاده‌سی ايچون درحال خرقك حفری عملياتنه مبادرت (وبوهسانيه) و (مهناويه‌نك) اسکی جدوللرينك صودن مرتفع اولان کنارلرنده محافظه سدلری انشا وبواثناده عمليات سائره‌يه مقتضی کراسته وادوات موقع عملياتده احضاراولنمليدر .

کارکير انشاآتی وديکر ايله سدعملياتی اثناسنده تعطيل وتوقف جائز اولمديغندن عملياته باشلامزدن مقدم ادوات ولوازمك کافه‌سی يرنده موجوداولوب اولمديغنك سهولتله

اکلا شلمسیچون صورت منتظمه ده استیف ایدلمسی لازمدر .

اخشاب وادوات لازمه نك احضار اولنه جه یه دکین سدتمللرینك حفرینه و وتدلرك رکزینه دوام اولنمسی طبیعیدر ایلك بهارده میاهك فیضانی نهایتندن صکره کمال کرمی ایله ایشه مباشرت وقیشدن اول اکمال عملیات اولنمسنه حسب الامکان سعی اولنمليدر . بوصورت تمشیه یه اتباع وکافهٔ عملیاتك قواعد فنیه یه تطبیقاً اجرا ولوازمك ویریلن نمونه لره توفیقاً اعلا جنسدن استحضار اولندیغی تقدیرده موفقیتك حصولی محققدر .

فی ۱۰ تشرین ثانی سنه ۱۸۸۷
(۲۹ تشرین اول ۳۰۳)

نومرو ۳

سرمهندس موسیو شوندرفرك راپوری ترجمه سیدر

هندیه سدی

هندیه قنالی اساساً فرات میاهنك برقسمنك نجف جهتنه

جریان ایتدیرلمسی مقصدیله و ساحللرك انهدامیله توسع ایده‌میه‌جك صورتده اون ایکی اون بش متره عرضنده کشد اولنمش ایسه‌ده اللی سنه مقدم نجفده مقیم برهندی طرفندن صدری بش کیلو متره‌یو فارویه تحویل و مجراسی نهرك یتاغنه موازی اوله‌رق تعدیل ایدلمشدر . قناللك صدر حالیسنك زمینی طوزلی دهله‌دن مرکب و غایت کوشك اولدیغندن جریان میاهك تأثیریله تدریجاً توسع ایدوب بوکونکی کونده صولرك اك آز اولدیغی موسمده فراتك کافهٔ میاهنی چکمکده‌در .

حال حاضرك وخامتی

بوحال نهرك ایکی ساحلنده واقع نخلستان و مزروعات سائره‌یه خسارات عظیمه ایراث ایدوب سنه‌ده خزینهٔ دولته یوز بیك واهالی‌یه ایکی یوز بیك لیرادن زیاده ضرر ویردیکنی بورایه مواصلتمده بغداد والیسی دولتلو مصطفی عاصم پاشا حضرتلری بیان بیورمشلردر . بوکا چاره بولنمدیغی تقدیرده سنه بسنه خسارات مذکوره تضاعف ایدرك بالآخره حله سنجاغنك کافهٔ مزروعاتی محو اولنه‌جغنك بداهتنه نظراً نقداً

حاصل اولان ضرره بوسنه‌نك فوق العاده قوراقلغندن دولایی شرب واستعماله صالح صوینك فقدانی قولرا علتنك انتشاری زماننه تصادف ایتمسیله سنجاق مذکور اهالیسنك صحت عمومیه‌یه مضرتی مسلم اولان قیو صولرینك استعماله مجبوریت کورملری ماده‌سی دخی انضمام ایتمشدر : اهالیء مذکوره‌نك غلات ساریه‌نك الك زیاده حکمنی اجرا ایتدیکی وقتده بیله نهرك قورو مجراسنده یتمش بش سانتیمترو عمقنده احفر اولنسان قیولرك صوینی ایچمشلردر .

اتخاذ اولنان تدابیرله موفقیتك عدم حصولنك اسبابی

خسارات مذکوره‌نك دفع وازاله‌سی مقصدیله تشبثات متنوعه‌ده بولنلمش ومبالغ کلیه صرف اولنمش ایسه‌ده هیچ بر صورتده فائده کورلمامشدر .

شویله که :

کاه هندیه مجراسنك کاملا سدیله دیکر صدرك کشادینه وکاه مجرانك تضییقنه تشبث اولنه‌رق برنجی صورتده استعمال اولنان کراسته جریانك شدتنه ومیاهك قوهٔ تضییقیه‌سنه نسبة

غایت کوشك اولدیغندن ایدیلن عملیاتك از بر زمان ظرفنده محواولمسی طبیعی بولنمش وایکنجی صورت ایسه زمینك کوشك اولمسیله برابر انشا اولنان کارکیر ابنیه‌ده قوللانیلان کیرج پك فنا نوعندن اولدیغی جهتله میاه ابنیه‌نك اطرافنی قوشادوب عملیاتی تخریب ایتمشدر .

موسیو غالانك پروژه‌سی

موسیو غالانك ارائه ایلدیکی صورت تسویه‌یه موافق مصلحت اولوب مسیب قصبه‌سنك اون ایکی کیلومتره جنوبنده دجله مجراسندن بیك اوچیوز متره مسافه‌ده وانحطاط میاه موسمنده فرات صولرینك ارتفاعی هندیه قنالك صولرینه نسبة التمش التی سانتمتره دها اشاغی بولنان برنقطه‌ده واقع وهندیه قنالیله فرات نهرینك صولرینی برلشدیرن اون ایکی متره عرضنده وایکی متره عمقنده عمر پاشا خرقنك توسیع وتعمیقندن عبارتدر . جدول مذکورك عرضاً یوز وعمقاً التی متره‌یه توسیعندن بشقه چالی وقامیشدن معمول (بطحه) لر ایله میاهله باصله‌من برسد واسطه‌سیله هندیه قنالی باغلانه‌جق

وهندیه قنالنك ساحلنده ساكن اهالینك احتیاجلرینی دافع صویك اعطاسی ایچون عمرپاشانك خرقنه عموداً كشاد اولنه‌جق جدول اوچر متره عرضنده اوچ كوزدن مركب ومخرج مجموعی طقوز متره‌دن عبارت برقپاقلی كوپری التندن بالمرور هندیه قنالنه وسدك اشاغیسنه قدر تمدید اولنه‌جق وكربلا قنالنه صو ویرمك ایچون دخی مذكور قپاقلی كوپری‌یه اوچ متره عرضنده دردنجی كوز علاوه اولنه‌رق بو كوزدن جریان ایده‌جك صو هندیه سدینك اسناد وتقویه‌سی ایچون طوپراقدن انشا اولنه‌جق سد اوستندن مرور ایدوب كربلا قنالنه دوكیله‌جك وعملیات مذكوره‌نك مصارف مجموعه‌سی قرق درت بیك لیرایه بالغ اوله‌جقدر .

عملیاتك درجهٔ ترقیسیله تدارك اولنان لوازمك مقداری

فرات ودجله نهرلرینك سیر سفائن نقطهٔ نظرندن اصلاحلرینه دائر اولان مأموریتمه علاوه هندیه سدی عملیاتی عاجزلرینه تودیع بیورلدیغندن بغداده مواصلتمی متعاقب عملیاتك صورت جریانیله دستگاهك ترتیبی ونفس عملیاتده

تدارکی قابل لوازم حقنده استحصال معلومات اولنمق اوزره موقع عملیاته کیدلدکده عمر پاشا خرقنك حفریاتی درت متره عمقنه قدرهمان ختام بولندیغی کورلمشدر . انجق جدولك جنوبه طوغری توسیعی اقتضا ایدرایکن بالعکس شماله یعنی مسیب جهتنه طوغری حفر اولندیغی وایچندن چیماریلان طوپرق کنارنده جمع ایدلدیکندن تکرار قالدیرلمسنه مجبوریت مس ایده جکی تأسفله مشاهده اولنمشدر .

محل عملیاتده جمع ایدیلن لوازم شونلردر :

موسیو غالانك لزومنی کوستردکی ۳۵۰,۰۰۰ طوغله‌دن ۵۵,۰۰۰ و ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ قیه احطابدن ۲,۲۰۰,۰۰۰ و ۲۵,۰۰۰ متره مکعب قریق طوغله‌دن ۱۰۰۰ و ۶۱۰ متره مکعب یونلمش طاشدن ۷۵ .

موسیو غالانك پروژه‌سنه اساس اولان خریطه‌نك سهویاتی

موسیو غالانك پروژه‌سنی تنظیمده اساس اتخاذ ایلدیکی خریطه‌نك موقعك کشفیله سهویاتی تبین ایلدیکندن درحال خرق موقعنك مساحهٔ صحیحه‌سی اجرا وخریطه‌نك تنظیمیله مسیب قصبه‌سنه قدر ممتد اولان اراضینك تسویه‌سنه مدار اولمق اوزره ثابت نشانلر وضع ایله هندیه‌قنالنك متعدد مقطع

عرضا ایلری اخذ اولنمش و میاهك فوق العاده منحط بولندیغی بر زمانده سرعت جریانیله مقداری اولچلمشدر . مواقع مختلفه‌ده اوچ دفعه ایدیلن موازنه‌یه نظراً انحطاط میاه موسمنده هندیه قنالنده و بناءعلیه فراتك دخی مسیلده بر ثانیه ظرفنده جریان ایدن صویك مقداری ۳۲۰ متره مکعبدن عبارتدر .

موسیو غالانك پروژه‌سنه ایدیله‌جك تعدیلات

میاهك مقدار صحیحی موسیو غالانك پروژه‌سنه اساس اتخاذ ایدیلن موازنه‌دن زیاده بولندیغندن مملکتده موجود لوازم ایله الده ایدیله بیله‌جك وسائط انشائیه‌یه کوره مذکور پروژه‌یه بعض تعدیلات اجراسنه مجبوریت حاصل اولمشدر . شویله که :

اولا : ثانیه‌ده برمتره سرعتله اوچ یوز یکرمی متره مکعب صویك جریانی مانع هندیه‌ده عرضاً وضع اولنه‌جق سدك چالی وقامیش ایله یاپلمسی موافق مصلحت اوله‌جغنه اعتقاد اولنه‌مز .

مسیبه مواصلتم اوزرینه هندیه قنالندن متشعب برجدولك سدی ایچون چالی وقامیش ایله (بطحه) لر یاپلدیغی کورلدکده بو مثللو عملیاتك فائده‌سی اوله‌میه جغی نزدعاجزیده قطعیاً تحقق

ایتمش وفی الحقیقه جدول مذکور بند ایدیله مامشدر . سببی ده چاقل وقامیش کبی خفیف الوزن موادك سریع الجریان وکثیر المیاه انهار جسیمه‌نك قعرنده ثابت اولمق اوزره ثقلت کافیه‌سی اولمامسیدر .

ثانیاً : هندیه قنالنك ایکی ساحلنده واقع مزروعاتی ارواء مقصدیله فرات نهری میاهنك ثلثی مذکور قناله اعطا ایچون موسیو غالانك تصور ایلدیکی قپاقلی کوپرینك ابعادی انحطاط موسمنده کوریلن مقدار میاه ایله لدی الموازنه سرعت جریان ثانیه‌ده کوپری التنده التی وقنالده اوچ متره اوله جغندن زمینی غایت کوشك اولان هندیه قنالنك جریانه بوقدر سرعت اعطاسی جائز دکلدر .

ثالثاً : موسیو غالانك پروژه‌سنده کوستریلن کارکیر انشا آته مقتضی لوازمك برقسم مهمی پك بهالی اولوب اوروپادن جلبی اقتضا ایده جکنه ولوازمك جمله‌سندن اولان کیرجك ایشه یرایه جق صورتده محافظه سیله دیار بعیده‌دن نقلی مشکل اولدیغنه وکافهٔ انشا آتك وجوده کتورلمسی مصارف کلیه ومشکلات کثیره ایله اوروپادن اوسته وعمله جلبنه متوقف بولندیغنه نظراً مذکور پروژه‌نك بوررجه اجراسنده‌پك

چوق صعوباته تصادف اولنه جنی بدیهیدر .

یکی صورت تسویه

سرد اولنان مطالعاتدن دولابی موسیو غالاك تکلیف ایلدیکی (بطحه) دن سدله قپاقلی کوپرینك یرینه صوالتنده یالکز برسد انشاسی تنسیب قلنمشدر .

شویله که :

سد مذکور بابل خرابه لرندن چیقاریله جق قریق طوغله لرله صوالتنده انشا اولنه جق ومیاهك تأثیرینه مقاومت ایده بیلمسی ایچون دخی هیت وعنه قرینده واقع اوجاقلردن قطع اولنه جق یونلمامش طاشله برمتره قالنلغنده برطبقه سدایله تحکیم وتقویه ایدیله جکدر . بوعملیاته مقتضی طاشك وقت معیننده واهون فیأتله یعنی هر متره مکعبی اون بش فرانقدن اشاغی قیمتله تدارك اولنه مدیغی تقدیرده طاشلرك یرینه هر دوکمی دردر سانتمتره قالنلغنده اولمق اوزره اینجه برچنقو طبقه سیله احاطه اولنان دمیر تللردن معمول وسدك اطرافنده بیوك طاشلر واسطه سیله تحکیم اولنمش شبکه لرك استعمالی ممکندر .

میاهك سدك ایچنه كیرمسنی منع ایچون سدك جبهۀ شمالیه‌سنده هیت زفتیله مملو چواللرله ایكی بچق متره قالنلغنده طبقه سد انشا اولنه‌جقدر . (كلكته) دن جلب اولنان شوچواللر بغدادده هر برعددی اوتوزر سانتم (یتمشر پاره) ایله تدارك اولنور .

سد ذروه‌سنك طول وارتفاعی فرات نهرینك نصف میاهنك یعنی یارم متره ارتفاعنده برطالغه ایله ١٦٠ متره مكعب صویك عبورینی مساعد صورتده حساب اولندیغندن و نصف دیكری توسیع و تعمیق اولنه‌جق عمرپاشا جدولندن بالمرور حله مجراسنه جریان ایده‌جكندن صورت تقسیمك برقرار قالمسی ایچون مواقع معلومه‌ده طاشدن دیرسكلر یاپیله‌جقدر . میاهك سدك اطرافنده مجرا اچمسنی منع ایچون سدك شمالنده‌كی ساحللرك اوچ یوز متره مسافه‌ده صورت قویه‌ده تحكیمی اقتضا ایده‌جكندن نهرك قعرندن میاهك منحط اولدیغی زمانده‌كی سطحنه قدر تقریباً اوچ متره ارتفاعنده قریق بابل طوغله‌لرندن واوستنده میاهك فیضانی هنگامده‌كی سطحندن برمتره یوكسك اولمق اوزره ینه اوچ متره ارتفاعنده چالیدن برسد یاپلملیدر . اشبو انشاآت تحكیمیه قاعده‌سی اوچ

وارتفاعی ایکی متره بر سطح مائل شکلنده اعمال و جمع اولنان احطاب بوکا صرف اولنه‌جقدر .

یکی صورت تسویه‌نك محسناتی

یکی صورت تسویه‌نك محسناتی زیرده تعداد اولنور :

اولا : میاهك هم انحاط همده فیضان موسملرنده حله مجراسیله هندیه قنالی ارەسنده تقسیمی تأمین اولنور .

ثانیا : عملیاته مقتضی لوازمك همان کافه‌سی بوراجه موجود اولوب اوروپا وهندستاندن یالکز بعض ادوات جزئیه جلب اولنه‌جقدر .

ثالثا : شمدی‌یه قدر جمع واحضار اولنان کراسته‌نك کافه‌سی استعمال اولنه‌جقدر .

رابعا : عملیاتك کافه‌سی فن مأمورلری موژل ، قولومان ، فردریق افندیلرك دلالتیله اهالئ محلیه طرفندن اجرا اولنه‌جقدر .

خامسا : قپاقلی کوپرینك انشاسندن صرف نظر اولنمسیله موسیو غالانك پروژه‌سنده صرفی کوستریلان ٤٤٠٠٠ لیرادن لااقل ٣٠٠٠٠٠ فرانق یعنی ١٣٠٠٠ لیرا تصرف اولنه‌جق وعملیاتك اکمالی ١٦٠٠٠ لیرای تجاوز ایتمیه‌جکدر .

پروژه‌نك نواقصی

١

عرض ایلدیکم صورت تسویه‌نك ایکی نقصانی واردر :
اولا : کربلایه مقدار کافی صو اعطا ایدلمامسی ؛
ثانیا : سدك هندیه ایله مسیب ارەسنده سیر سفائنه مانع بولنمسیدر . موسیو غالانك پروژه‌سی دخی اشبو نواقصدن سالم دکلدر : زیرا کشادینی تصور ایلدیکی قنالك صدری حسینیه قنالنك شمدیکی صدرندن یارم متره اشاغی اولدیغندن کربلایه صو کیده‌میه‌جکی بدیهی و جریانك شدتیده سفائنك مرورینی منع ایده‌جکی طبیعیدر .

نواقص مذکوره‌نك اکماله صالح وسائط

الك زیاده ملتزم اولان مادهٔ مهمه حله‌یه صو اعطاسیدر . هندیه سدینك نتیجه‌سی ظاهر ومؤخرا اجرا اولنه‌جق عملیات متفرعه‌دن اهالی‌یه اطمئنان حاصل اولدقدن صکره کربلایه صو اعطاسیله هندیه‌ده سیر سفائنه مقتضی عملیاته مباشرت اولنه‌جقدر . شویله‌که : سدك انشاسندن ناشی میاهك تضییقندن متحصل و بیك بار کیر بخاره معادل قوهٔ عظیمه‌دن بالاستفاده سدك قربنده بر دکرمنك وضعی تقدیرنده یالکز کربلایه

دکل کربلا ایله هندیه قنالی ارەسنده واقع کافهٔ اراضی‌یه دخی استیلان ارتفاعه صو چیقاریلیر . بوندن بشقه سدک انشاسندن نولایی هندیه صدرینک میاهی قرق سانتمتره‌قدر ارتفاع ایده‌جکندن کربلایه صو اعطاسی ماده‌سی کسب سهولت ایدر . هندیه‌ده سیرسفائن ایتدیرلمک اوزره امریقا اصولنده بش متره‌عرضنده اخشابدن قپو یاپیله‌جق و عملیات اصلیه‌نك اکمالندن صکره مذکور ایکی نواقصك اکمالیچون اقتضا ایدن تدابیر عرض ایدیله‌جکدر .

سدك صو التنده صورت انشاسی

فیضان میاهده کمیلرك حله‌یه قدر سیری امکانندن بالاستفاده سدك صو التنده اعماله اقتضا ایدن اوازملك زیرده تعداد اولندیغی وجهله درحال تدارك واحضارینه مباشرت اولنملیدر .

اولا : برثلثی صاغلام طوغله‌نك ایکی ثلثنه و متباقی ثلثانی دخی برصاغلام طوغله‌نك ثلثنه مساوی اولمق اوزره بابل خرابه‌لریدن اخراج اولنه‌جق قریق طوغله متره مکعب ١٦٠٠٠

ثانیاً : هیت ویاخود عنه‌دن چیقارلمق والك بیوکی یکرمی

قیه ثقلتنده اولمق شرطیله یونلمامش طاش متره مکعب ۹۰۰۰
طاشلرك نقلی ایچون اون متره مکعبی استیعاب ایدر ایکی یوز
سفینه‌نك برزمانده ایشلتدیرلمسی لازمدر .

خارجدن احضار اولنه‌جق ادوات زیرده درج اولنور :

اولا : کلکته‌دن جلب اولنه‌جق چوال عدد ۲۰۰۰۰

ثانیاً : هندیه قنالنده سفینه‌لرك برساحلدن دیکرینه کچمسنی
تسهیل ایچون قنالده عرضاً وضع اولنمق اوزره اوچ سانتمتره
قطرنده وایکی یوز اللی متره طولنده پولاد تلندن معمول
خلات . (فرانسه‌دن جلب اولنه‌جقدر)

ثالثاً : طوغله وطاشلرك قره‌یه چیقاریله‌جغی زمانده
سفینه‌لرك ربطی ایچون رکز اولنه‌جق قازقلرك اعمالنه صالح
فرانسه‌دن جلب ایدیله‌جك چام اغاجی متره مکعب ۸۰

طولی طقوز متره وعرضی اوتوز سانتمتره اولمق اوزره
۶۲ وینه طولی آلتی متره وعرضی ۲۵ سانتمتره ۲۰ عدد
قازیق اقتضا ایده‌جك وکافه‌سنك اوجلرنده (ده قوتتن)
اصولنده یاپیلان دمیر کلاهلری قونیله‌جقدر .

رابعاً : مذکور قازقلرك ربطی ایچون پولاددن معمول
زنجیر متره ۳۰۰ . (ینه فرانسه‌دن جلب اولنه‌جقدر)

خامساً : کیریشلر اعمالی ایچون هربر پارچه‌سی درت متره طولنده وقالنلغی اون‌بش ویکرمی بش سانتمتره اولمق اوزره فرانسه‌دن جلب اوله‌جق چام‌اغاجی متره ۱٦٠

سادساً : استیلان مقدارده طاش هیت وغیره‌دن چیقاریله‌میه‌جگی حالده استعمال اولنمق اوزره اینجه‌بر چنقو طبقه‌سیله احاطه اولنان اوچ میلیمتره قالنلغنده دمیر تللر ایله معمول وهر دوکومی درت سانتمتره اولان دمیر شبکه‌لر متره‌مربع ۹٠٠٠ . بوتقدیرده ۹٠٠٠ متره‌مکعب هیت طاشی یرینه ینه اومقدارده بابل طوغله‌لرینك بیوك پارچه‌لری قونیله‌جقدر . [۱]

دمیر شبکه‌لردن بشقه خارجدن جلب اولنه‌جق سائر لوازمك قیمتی ۳٦,٠٠٠ فرانق یاخود ۱,٦٠٠ لیرایی تجاوز ایتمیه‌جك ومذکور دمیرشبکه‌نك قیمتی ۱٠٠٠ لیرایه بالغ اوله‌جقدر .

---

[۱] طاش وطوغله‌لرك وقت وزماننده احضار اولندیغندن شبکه‌نك جلبنه احتیاج مس ایتمامشدر .

(مترجمی)

بصره ده بولنان طراق واپورینك تعمیری وفن مأمورلری

بعض حفریاتك اجراسیچون طراق واپورینه احتیاج مس ایده جکندن بصره ده بولنان طراق واپورینك تعمیریله محل عملیاته جلبی لازمدر . تعمیرات مقتضیه نك ایکی یوز التمش لیرا مصرفله وجوده کله جکنی موسیو موژل بیان ایلدیکندن تعمیراتك مومی الیهك معرفتیله اجرا ابتدیرلمسی مناسب اولور .

معاونم موسیو دوواندن بشقه بغداد ولایتده بولنان مهندس موسیو قولومان ایله قوندقتور فردریقك هندیه سدی عملیاتنده استخداملری نافعدر .

انجق مومی الیهما موسیو قولومان ایله فردریقك عملیات میاهیه ده تجربه لری سبق ایتمدیکندن بغداد بلدیه مهندسی موسیو موژلك رفاقتلرینه تعیینی محسنات کثیره یی موجب اولوب بوخصوصده خدمات مشکوره سی کوریله جکی جهتله صورت معاونتنه دائر شرائطك مومی الیه ایله تذکری اقتضا ایدر .

سدك بلا انقطاع انشاسی لزومی

سدك جسته جسته اعمالنده نتیجه حاصل اولمیه جغی محقق اولدیغی جهتله ایشه مباشرتدن اول کافهٔ عملیاتك برموسمده

یعنی انحطاط میاه زماننده اکمالی و بناءعلیه اقتضا ایدن کافه لوازمك یردن تدارك ومحل عملیاتده احضاری ومتعهدلره تأدیه سی لازم کلن مبالغك دخی موجود بولنمسی قطعیاً لازمدر . زیرا عملیاتده ادنا توقف ظهورنده مقصدك حصولی متیسر اوله میه جغندن ایشه مباشرتدن نهایته قدر آز چوق انقطاعه تصادف اولنورسه مسئولیت ملحوظه سی عاجزلرینه عائد دکلدر .

غیراز تأدیه بوکره صرفی ایجاب ایدن مبالغك مقداری

فرانق	
٦٤ ٠٠٠	قریق بابلی طوغله لرینك بهر متره مکعبی اجرت نقلیه سیله برابر دردر فرانقه حساب اولنه رق ١٦ ٠٠٠ متره مکعب
١٣٥ ٠٠٠	هیتدن جلب اولنه جق یونلمامش طاشك متره مکعبی ینه اجرت نقلیه سیله برابر اون بشر فرانقه حساب اولنه رق ٩ ٠٠٠ متره مکعب
٢٥ ٠٠٠	مذکور کراسته نك صودەدیزلمسنه مقتضی مبلغ

طوپراق ایله املا ومحلنه وضع اولنمق اوزره دانه‌سی برر فرانقه چوال ٠٠٠ ٢٠	٠٠٠ ٢٠
حفریاتك متره مکعبی ایکیشر فرانقه ٠٠٠ ٢ متره مکعب	٠٠٠ ٤
طراق واپورینك تعمیری	٠٠٠ ٦
چام اغاجنك بهر متره مکعبی یوزر فرانقه یوز متره مکعب	٠٠٠ ١٠
سکسان قازغاك زکزی بهری اون بشر فرانقه	٢٠٠ ١
دمیر خلات وزنجیر	٠٠٠ ٦
ساحللرك تحکیمیله سائر عملیات ترابیه اوتوز سانتیه ٠٠٠ ١٥٠ متره مکعب	٠٠٠ ٤٥
مصارف متفرقه	٨٠٠ ٤٣
یکونـــــــ	٠٠٠ ٣٦٠

یالکز اوچیوز التمش بیك فرانقدر

(فی ٢٤ کانون اول سنه ١٨٨٩)

(١٢ کانون اول ٣٠٥)

نومرو ٤

فی ٨ تشرین اول سنه ٣٠٦ تاریخنده اجرا اولنان رسم کشادعقبنده سرمهندس موسیو شوندرفرك قرائت ایلدیکی نطقك صورت مترجمه‌سی

موقة حکومت سنیه‌نك خدمتنده استخدام اولنمق اوزره مقدم غیرتکار معاونم موسیو دوواله برابر فرانسه حکومتی طرفندن تعیین اولندیغمدن برسنه مقدم هندیه سدی عملیاتنی اداره مقصدیله بورایه کلمشدم .

اشبو مأموریتله ایکی جهته معطوف بر مسئولیت عظیمه‌یی درعهده ایلدم : برجهتی تابعیتیله مفتخر اولدیغم فرانسه حکومتنه قارشودرکه فرانسزلق شان و مفخرتنی اشبو دیار بعیده‌ده وقایه ایده‌جك صورتده حرکت ایتمکلکمدر ؛ دیکرجهتی ایسه حکومت سنیه‌یه قارشودرکه اشبو مأموریت مهمه‌نك تودیعیله عاجزلری حقنده ابراز بیوریلان اعتماد وامنیتی محافظه قضیه‌سیدر . هیئتلرینه انتسابله مباهی اولدیغم

فرانسه طرق ومعابر مهندسلری میانده عاجزلرندن دها مقتدر دها ماهر رمهندسك تعیینی فرانسه حکومت فخیمه‌سنجه ممکن ایدیسه‌ده عاجزلرندن زیاده اشبو مملکته بحق ایفای خدمتی جداً آررو ایدن برذاتك بولنمسی قابل اوله‌جغنی تأمین ایدرم .

خلوص نیتم البت موفقیتك حصولنه مدار اولور . انجق جهراً وعلناً عرض وبیانه متجاسر اولورمکه بوکون رسم کشادینی اجرا بیورمقده اولدقلری عملیاتك موفقیتنه خلوص نیتم کافی دکل ایدی . دولتلو سری پاشا حضرتلرینك عزم جهان پسندانه‌لریله عملیاتك اکمالی کافل وسائل متنوعه استحضار اولنمسیدی ترسیم ایلدیکم پلان و خریطه‌لرك کافه‌سی عادی کاغد پارچه‌لرندن عبارت قالوردی . سده مقتضی مهمات جسیمه‌یی بورایه جلب واحضارو قنالك حفرنده یومی استخدام ایدیلن بش التی بیك عمله استحقاقلرینك وقت وزماننده تسویه‌سنی تأمین بیوران ذات عالیقدر دولتلو سری پاشا حضرتلریدر .

بغداد والئ عالیمی کبی برجلیل القدرذات مهام شناسك مدائح جلیله‌سنی بحق ایفا عهدهٔ اقتدارمك مافوقنده‌در . شو

هممات جلیله واقدامات متوالیه‌نك وجیبهٔ شکرانی حال پریشانی واضمحلالدن استخلاص ایدیلن فرات ساحللرنده متوطن اهالی‌یه عائد اولدیغی کبی سلطنت سنیه‌نك ارادات خیریه‌لرینی بوصورتله حسن اجرا خصوصندن دولایی ایجاب ایدن تقدیر وتحسین ده سلطنت سنیه‌یه عائد مواد معظمه‌دندر. انجق مفارقتمده سوکیلی وظیم اولان فرانسه‌نك بریادکاری اولمق اوزره عراقده ترکی اخص امالمدن اولان اثر خیرك شمدیدن ولو قسماً اولسون حیز فعله چیقارلمسنك امکانه همان واسطه‌یکانه اولدقلرندن دولایی ذات دولتلرینه علناعرض شکران ایدرم .

برده دولتلو مصطفی عاصم پاشا حضرتلرینك والیلکی هنکامنده قنالك حفریاتنه مباشرت اولندیغی جهتله بوراده بولندیغم برقاچ ماه ظرفنده لطف والتفاتلرینی مشاهده ایلمش اولدیغمدن دولایی ناعالیلرینی یادایتمکدن کندیمی طوته‌مم .

التنجی اردوی همایون مشیر عالیسی دولتلو توفیق پاشا حضرتلرینك نام عالیلرینی ذکر ایتمك ده وظیفه مدندر . زیرا مشارالیه حضرتلری بغداد والیلکی وکالة اداره بیوردقلری مدت قلیله ظرفنده تنظیم ایلدیکم راپور وکشفنامه‌لری سرعتله درسعادته تقدیم بیورمش وبوصورتله عملیاتك بوسنه اجراسی

ایچون وقت ضایع ایدلمکسزین نافعه نظارت جلیله‌سنك تصدیقی استحصال قلنمشدر .

نومرو ٥

سرمهندس موسیو شوندرفرك راپوری ترجمه‌سی

هندیه‌سدنجه تشریف دولتلریله مواصلت عاجزیدن اول ایدیلن تشبثاتله بوسفر اجرا اونان عملیاته‌دائر بعض استیضاحاتی متضمن ۳۱ کانون اول سنه ۱۸۹۰ تاریخلی امرنامهٔ عالیٔ ولایتپناهیلرینه جوابدر .

— ١ — پروژه‌یی موضح راپورك (عملیاتك درجهٔ ترقیسی وتدارك اولنان لوازمك مقداری) عنوانی آلتنده‌کی بندنده عرض قلندیغی وجهله مواصلتمده موقع عملیاتده بولدیغم کراسته زیرده تعداد اولنان اشیادن عبارتدر :

اولا : موسیو غالانك پروژه‌سنده لزوم احضاری کوستریلن ۳۵۰ عدد ماغلام طوغله‌دن ۵۵۰۰۰ ؛

ثانیاً : استنیلان اون ملیون قیه احطابدن ۲۰۰۰۰۰۰ قیه ؛

ثالثاً : استنیلن ۲۵۰۰ متره مکعب قیرق بابل طوغله سندن ۱۰۰۰ متره مکعب ؛

رابعاً : استنیلن ٦١٠ متره مکعب بونلنمش طاشدن ۷۵ متره مکعب کوچك حجمده طاش .

بشیوز اللی مکعب متره‌یی تشکیل ایدن اللی بش بیك عدد صاغلام طوغله ساحللرك تحکیمنده و یتمش بش مکعب متره بونلمش طاش سدك طبقهٔ فوقانیه‌سنده استعمال اولنمشدر . ساحل تحکیمنده احطابك استعمالی بر وقت تصور اولنمش ایسه‌ده بومثللو احطابدن استفاده اولنه بیلمك ایچون قطع و جمعی سنه‌سنده صرفی لازم کلدیکندن و موقع عملیاتده بولدیغم احطاب ایسه قطعندن اییجه مدت کچدیکی جهتله قوورمش اولمسندن ناشی استعمالندن صرف نظر اولنمشدر . مذکور بیك مکعب متره طوغله هنوز صرف اولنمامش وغایت اوفاق پارچه‌لردن عبارت بولنمش ایسه‌ده مادامکه موقع عملیاتده وجوددر سدك شمال جهتنده صویه انداخت ایدیله‌جکدر .

— ۳ — عمرپاشاقنالنك طولا تکمیل کشاد اولندیغنی کوردم ایسه ده ارتفاع زمینجه اختلافی بولندیغندن بعض محللری

ایکی مترەدن زیادە وبعضیسی یالکز اللی سانتمترە تعمیق ایدلمشدر .

اولجەاجرا قلنان حفریاتک مقداری ۰۰۰ ۳۶۰ مترە مکعبه تخمین اولندیغنی ظن ایدرم . انجق حفریاتە مباشرتدن اول زمین طبیعینک مقطعلرینک تنظیمی اقتضا ایدرکن اهمال اولندیغندن مذکور مقدار تخمنک صحیح اولوب اولمدیغنک تحقیقی قابل اولەمامشدر .

معرفت عاجزانەمله بوسنەاجرا ایدیلن عملیات ترابیه بوکون ۶۵۲ ۲۲۰ مترەمکعبه بالغ اولمش وعملیاتک ختامنده ۰۰۰ ۲۲۲ مترەمکعبەبالغ ولەجقدر . اشبو عملیاتلەچیقاریلان طوپراق اللی مترە مسافەیه والتی یدی مترەارتفاعەنقل اولنمش وایش یومیەلرینک عددی اوچیوزبیکه بالغ اولدیغی موقع عملیاتدە طوتیلان یومیه حسابلرندن اکلاشلمشدر .

مذکور قنللک ساحللرینی تحکیم ایچون شیولرینک میلی خیلیجه تزیید ایدلمش وغرس موسمنک حلولنده بر صف یاخود دهازیادە سکودوقواق اغاجی دیکیلەجکدر . ساحللرک تحکیمنه شمدیلک بوقدر کافیدر صانیرم . مؤخراً ساحلک بعض یرلرندە تخریبات وقوع بولورسه بعض تحکیمات مخصوصه

اجرا ایدیلیر .

— ٣ — سدك انشاسی ایچون بوسنه تدارك واحضار قلنان مهمات وادوات زیرده تعداد اولنور :

اولا : بیك متره مکعبی یعنی تقریباً یوزبیك عددی صاغلام اولمق اوزره ١٣٦٩٥ متره مکعب بابل طوغله‌سی ؛

ثانیاً : هیت یوقاریسنده واقع اوجاقلردن مقطوع ١١٣٠٤ متره مکعب طاش ؛

ثالثاً : (عسبیه) تسمیه و هیتده اعمال اولنان زفتلی قایقلردن ٢١٠ قطعه ؛

رابعاً : سکننان ایکیسی اوروپادن ویکرمی ندیسی هندستاندن که جمعاً یوزیدی عدد قازقلرله تعدادده اعمال یاخود مبایعه اولنان شنهمردان ، چیقریق ، مقاره وسائره کبی ادوات .

اسبو دفترك مطالعه‌سندن احضار قلنان مهماتك مقداری استثنان یکرمی بش بیك متره مکعبی تجاوز ایلدیکی اکلاشیلور . مهمات مستحضره مذکوره‌دن تقریباً بیك ایکی یوز متره مکعب طاش قاله‌رق بوده حد منتهاسنه واصل اولان سد جبهه‌ نك برقات‌ده تقویه سیچون شمال جهتنده‌اند اخت ایدیله جکدر .

برده قطعه اوله‌رق هیت اوجاقلرندن بش یوز متره مکعب

طاش چیقاریله‌رق قریباً موقع عملیاته ورودی منتظر اولدیغندن مؤخراً بعض تعمیراتك اجراسی لزومنده صرف اولنمق اوزره شمدیلك حفظ اولنه جقدر . مهماتك نقلیاتنده استخدام اولنان سفائنك عددی یوز اللی به بالغ اولمشدر .

ایضاحات معروضه‌دن مستبان اولدیغی و جهله تحت الماء انشا اولنان سده و باحللرك تحکیمنه اقتضا ایتمش وکشفه عاجزیدی ارائه اولنمش اولان مهماتك بلا استثنا کافه‌سی سنهٔ حالیه‌نك نیساننده‌ن کانون اولنه قدر کذران ایدن مدت ظرفنده تهیه و عمر یاشاقنالی حفریاتك اولجه اجرا ایدیلن برقسم مهمندن بشقه کافهٔ عملیات وانشاآت بوسنه اجرا اولنمشدر .

عملیاتك اکمالی صوب سامی ولایتپناهیلرینه عرض واشعاری زماننك حلولنه کمال اشتیاقله انتظار اولنمقده‌در . یالکز اون کونلك ایشمز قالمشدر . شو قدر که سولرك تقریباً یکرمی سانتیمتره دها تنزلندن مقدم ایشه مباشرت ایده‌مین . باقی . . .

فی ۱ کانون ثانی سنه ۱۸۹۱

(۲۰ کانون اول ۳۰۶)

عراق سفلینك تاریخ قدیمی

کلدان وبابل حکومتلری

دجله وفرات نهرلری بیننده واقع اراضیٔ منبته قدیم یونانیلرجه « بین النهرین » معناسنده اولان (مسوپوتامیا) تسمیه اولندیغی کبی عربلر نزدنده « الجزیره » اسمیله معروفدر .

ازمنهٔ قدیمه‌ده بو ایکی نهرلر شمدیکی کبی (قورنه) ده برلشه‌رك شط العربی تشکیل ایتمیوب بالعکس اره‌لرنده اون بش ساعتلك برمسافه اولدیغی حالده هرایکیسنك ده منفرداً قورنه نك جهت شمالیه سندن خلیج فارسه دوکلکاری ومرور زمانله منصبلرنده اراضیٔ یابسه وجوده کتیردکارندن ساحلك بویوزدن پی در پی توسع ایتدیکی آثار عتیقه نك مطالعه‌سندن مستبان اولیور .

کرك نهرینك ازمنهٔ ماضیه‌ده برکدیردیکی وکرك شط العربك بوکونکی کونده ادخار ایتمکده اولدیغی « دهله » تعبیر اولنان قوملی چامورلر دکزی طولدیرمقده بولندیغی جهتله الی یومنا هذا ساحلك سنه‌ده تقریباً یکرمی ایکی متره توسع ایتمکده ایدوکی عندالحساب اکلاشلمقده‌در .

ازمنهٔ قديمه‌ده كلدان وبابل ممالكنى تشكيل ايتمش اولان اراضي شمالا دجله نهرينك ساحلنده واقع سامرا قصبه‌سنك يوقاريسندن فرات نهرى اوزرنده واقع هيت ناحيه‌سنه قدر عرضاً چكلمش بر خط موهوم وجنوباً نهرينك قديم منصبلرى وشرقاً دجله نهرى وغرباً شاميه چوللرى ايله محدود ايدى . بوممالكك وقتيله حائز اولديغى اهميت ومدنيت عالمنجه ممالك سائره‌يه وحتى مصره بيله اولان تقدمنه منى تاريخ قديمى قطعهٔ مسكونه‌نك تاريخ ابتدائيسى عد واعتبار اولنه‌بيلير .

طوفاندن قورتلمش اولان حضرت نوح ايله افراد عائله‌سنك سفينه‌دن بالخروج بو حواليده اقامت ايتدكلرى مروى اولوب كتب مقدسه‌نك اعطا ايلديكى معلومات دخى بونى مؤيددر .

عراق صحرالرنده نظاره چارپان انقاض جسيمه‌نك ستر ايلديكى عمارات نيجه‌لر سنه‌لردن برى پوشيدهٔ تراب نسيان اولمش ايكن عصرمزده سياحين غربيه‌نك آثار عتيقه اخراجنده صرف ايده كلدكلرى مساعئ مشكوره نتايجندن اولمق اوزره بو خرابه‌لرك ستر واخفا ايلديكى كنوز معلومات وادئ نسيان وخفادن چيقاريلوب اوزرلرنده بولنان اشارتك

اكلانه بیله جكمز لسانه نقل و ترجمه‌لر بله استفاده‌كاه عامه وضع ایدلمسی سایه‌سنده بوحوالینك احوال قدیمه‌سنه وقوف و طلاعمز ترقی ایتدیكی كبی الآن دخی ایلریلمكده‌در .

هنوز كشفیاتك ارقه‌سی آنه‌مدیغی وشمدی‌یه قدر بوباده استحصال اولنه‌بیلان معلوماتك ناقص بولندیغی جهتله كتب یونانیه‌دن اقتباس اولنان اخباراتك آثار مذكوره‌نك وردیكی ایضاحاته بالتطبیق حاصل اولان معلوماته و علی الخصوص اقوام سائره‌ده قدیملك سابقه‌سنده كوریلان انهماك كلدانیلرده ده موجود اولدیغندن جمعیات مبدأنه وصورت تشكلنه دائر نقل اولنان وقوعاته شك وشبهه‌دن عاری و مبالغه‌دن خالی برحقیقت نظریله باقیله‌مز سه‌ده‌قدماك بوباده‌كی تصوراتیله مبادی حققنده‌كی اعتقادلرندن استزادهٔ معلومات قابلدر . بناءعلیه طبرق بولر اونلرینه محكوك ومنقوش اولان بعض وقایع تاریخیه‌نك درج وذكری استفاده‌دن خالی دكلدر :

كلدانیلر خلقت عالمدن طوفانه قدر ٦٩١٢٠٠ سنه وخلقتدن برنجی ملككه تحت حكومته صعودی زمانه‌دكین ٢٦٩٢٠٠ سنه كچدیكنی اعتقاد ایدرك تسلسل سلطنتی زیردكی جدول موجب كوستریرلر :

مدت سلطنت	اسامی ملوك
[١] صار	
١٠	الوروس
٣	الاپاروس
١٣	اميلاروس
١٢	امنون
١٨	املاغاروس
١٠	داووس
١٨	اويدپرانخوس
١٠	امپسنوس
٨	اوبارتس
١٨	قسيسو پروس
١٢٠	

اشبو ملوك عشره‌نك يوز يكرمی صارينی ٠٠٠ ٤٣٢ سنه اجرای حكومت ايتملرينه صحيح نظريله باقيله‌ميه جقندن بعض مؤرخين سنه‌لری ايام اعتبار ايدرك مدت مذكوره

[١] «صار» ٠٠٠ ٣٦ و «نير» ٠٠٠ ٦ «وسوس» ٦٠ سنه‌دن عبارتدر .

يرينه ١١٨٣ سنه اتى ماده وضع ايتمشلردركه بوصورتله بونكله توراتده ذكر اولنان تاريخ اره سنده موافقت حاصل اولمشدر . فقط بوحساب اساساً ظن واحتماله مستند بولنديغندن بونكله دفع شبهه وحل مشكل قابل اولهميه جغنه مبنى مدت مذكوره يى مجرد اثبات قدم مقصديله درج اولنمش برمبالغهٔ كلدانيه اولمق اوزره تلقى ايتمك دها مناسب كورنمكده در .

ملوك مبحوثه نك اخيرى بولنان قسيسوتروسك اواخر حكومتنده طوفانك وقوعى منقولدر .

(نينوا) انقاضندن چيقاريلوب الا ن لوندره موزه سنده محفوظ بولنان واوجه اسمى زيرده ذكر اولنان و(اورخ) شهرينك كتبخانه سنده محفوظ بولنمش اولان الواحلك صورتلرى اولديغى اكلاشيلان الوحه لرك ترجمه لرى تورات شريفك طوفان بحثندكى فصلى وقرأن عظيم الشانك بوبابده كى جمله لريله تطبيق اولندقده تفرعاتجه جزئى اختلاف كورنمكده ايسه ده تفصيلات اصليه ده يكديكرينه اولان مناسبت كليه لرى ظاهر اولور .

طوفاندن صكره كذران ايدن ازمنه حقنده دخى معلومات صحيحه بولنميوب روايات مختلفدر . ازانجمله تاريخ مذكوردن

صکره کلدان طائفه سندن سکسان التی ملکك ٣٤٠٨٠ سنه وخوزستاندن کلمش (عیلام) سلسله سندن سکز حکمدارك ٢٢٤ سنه ومجهول الاصل اون بر حکمدارك ٢٤٨ سنه وینه کلدان ملوکندن قرق طقوز حکمدارك ١٥٨ سنه وکاشی یاخود مؤرخین قدیمه‌دن (بروسوس) ك عرب تسمیه ایلدیکی طقوز ملکك ٢٤٥ سنه اجرای حکومت ایتدکلری منقولدر .

بورایه قدر درج ایلدیکمز وقوعات مؤرخین سالفه‌نك آثارندن مجملا اقتباس ایدلمش اولوب فرات ودجله نهرلرنده وبونلردن منشعب انهار سائره سواحلنده تأسس ایتمش اولان جسیم قصبه‌لرك انقاضندن چیقاریلان وحل اولنان لوحه‌لرك نقل ایتدیکی وقایع ایسه اجرای حکومت ایتمش اولان ملوکك اسامیسیله زمان سلطنتلرینه دائر معلومات موثوقه ومتسلسله اعطا ایلمدیکی جهتله تتبع زمان قیدیله بر مکمل تاریخ تحریرینه کافی اولمدیغندن یالکز قصبات مذکوره‌نك موقعیله آثار باقیه‌سی اولان بعض ملوکك اسامیسینی وزمان سلطنتلرینك تخمیناً تاریخنی درج ایده‌جکز .

(اریدو)

زمان قدیمده فرات نهرینك دجله نهریله برلشمیوب طوغریجه خلیجه دوکلدیکی اوله عرض ولنمش ایدی . نهر مذکورلرك اسکی منصبی قربنده وجهت یسارنده (وسوق لشیوخ) قصبه‌سی قارشیسنده واقع (ابوشهرین) اسمیله معروف اولان خرابه یونانیلرجه « ریتا » تسمیه اولنان « اریدو » شهرینك بقیهٔ انقاضندن اولوب اوراده اجرای حکومت ایلین بعض حکمدارلرك اسامیسی زیرده درج اولنور :

قبل المیلاد	اسامیٔ ملوك
..	مسانا فلامی
..	یادو

(اورو)

ابوشهرینك شمالنده وفرات نهرینك صاغ جهتنده و (شطالحی) قربنده واقع « مقیره » خرابه‌سی توراتده « اورکدیم » تسمیه اولنان « اورو » شهرینك آثارندندر :

ق. م.	اسامیء ملوك
٣٠٠٠	اورخام وياخود اورباغوس
..	دونغی
١٨٠٠	اسمی داغان
١٧٧١	غنغنوم
..	غميل سين
..	ايبل صين

(لارسام)

(مقير) خرابه‌لرينك شمالنده وفرات نهرينك ساحل يسارنده واقع « صنقره » خرابه‌سی « لارسام » شهر قديمنك موقعنی مبيندر :

ق. م.	اسامیء ملوك
..	سمتی ستارحاق
..	قدرماپوق
..	زقلرصين
..	غاسين
..	صين ادينام

.. نور بين

.. ديم صين

(اوروخ)

(صنقره) خرابه سنك شمال غربيسنده و فرات نهرينك جهت يسارنده درت ميل مسافه ده واقع « وركه » ، « بواريه » ، « وصواص » خرابه لري توراتده (اه رخ) تسميه اولنان « اوروخ » شهر قديمنك موقعني مبيندر :

ق . م . اسامئ ملوك

.. بليت هشيحات

.. صين غاسيت

(سرتللا وغرسو)

(وركه) خرابه سنك شرقيسنده وشطره قضاسنده واقع « زرغل » و « تلو » خرابه لرى دخى « سر تاللا » وياخود « زرغولا » و « غرسو » شهرلرينك موقعني كوستريور :

ق . م . اسامئ ملوك

.. خال دو

.. ورنینا

.. قورغال

.. بل عنا

.. غوده‌آ [٢]

(نیپور)

دیوانیه قضاسی داخلنده و (سوق العفك) قربنده « نیفر » خرابه‌لری موجود اولوب « نیپور » شهرینك آثاریدندر :

ق . م . اسامیء ملوك

.. امارصین

.. غامیل اادار

.. لیبت نونیت

.. اسبی زقاره

.. رسیین

[٢] ملك مذكورك اثناسنده یاپیلدیغی قصر جسم فرانسه جمهوریتی بغداد موسلوی سابق قونت ارنست ده سارزق طرفندن کشف وانقاض مهمه‌سی پاریسه نقل ایدلمش واللان « لوور » موزه‌سنی تزیین ایتمکده بولنمشدر .

(سپارا)

حله قضاسی داخلنده « سفیره » و « زلابیه » و « ابوحبه » خرابه‌لری موجود اولوب وقتیله « نهراغادا » تسمیه اولنمش اولان قنال واسطه‌سیله ایکی‌یه تقسیم و برقسمی « سپارا » ودیکر قسمی « اغادا » تعبیر اولنان شهر جسیمك اثارندندر . بو شهر توراتده « سفروایم » ویونانیلرجه « پانتیبیلیا » اسملریله معروفدر :

ق ۰ م ۰	اسامیء ملوك
۰۰	زابوم
۳۸۰۰	برنجی سارغون
۳۷۵۰	نارام صین

(بابل)

ینه حله قضاسی داخلنده و حله قصبه‌سنك جهت شمالنده بابل شهر جسیمنك اثاری حالا موجود اولوب انقاضندن حله شهری تعمیر اولنمش ویکی انشا آتك کراسته‌سیده اورادن تدارك ایدلمکده بولنمشدر . بابل اسمی اسکی اولمقله برابر از منه‌ٔ قدیمه‌ده « قاننکر » ده تسمیه اولنورایدی . بابلك

معناسی السنۀ « سامیه » ده باب الله اولدیغی کبی « قانکر » ده تنکرینك قپوسی دیمك اولمسی احتمالدن بعیدکلدر .

ق . م .	اسامئ ملوك
۲۰۰۰	ساغارا کیتاس
۱۵۰۰	خمورابی
۰۰	بین سوم نازیر
۱٤٥۰	قره ایننداس
۱٤۳۰	پورنا پوریاس
۱۳۷۰	قره حرداس
۱۳٦۰	نازی بوغاس
۱۳٥۰	قوری غالزو [۳]

[۳] بغداد شهری جهت غربیه‌سنك یکرمی کیلومتره مسافه‌سنده واقع « عقرقوف » خرابه‌لری میاننده بولنان « تل نمرود » مرقوم قوری غالزونك محافظۀ حدود ایچون انشا ایلدیکی قلعه‌نك آثاری اولدیغی اورادن چیقاریلان آثار قدیمه‌نك حلیله ثابت اولمشدر .

آثوريلرك استيلاسى

(قبل الميلاد عن سنه ١٢٧٠ الى سنه ٦٢٥)

بو هنكامده الجزيره اراضيسنك قسم اسفلنده تشكل ايتمش اولان حكومات مختلفه كافه سى منقرض اولمش و يرينه بابلده اجراى حكومت ايدن حكمدارلرك تحت اطاعتنده اوله رق بر دولت جسيمه تأسس ايتمش ايدى . انجق بابل دخى استقلاليتنى محافظه ايده مديكندن الجزيره نك قسم اعلاسنده و دجله نهرينك ساحلنده تشكل ايدن آثورى دولتنك هجوم متماديسنه دوچار اولمش والتى يوز سنه دن زياده مدت ظرفنده آثوريلره ويركو تأديه ايتمكله برابر دفعاتله عصيانه ميل كوستردیکی جهتله شمالدن سوق اولنان قوهٔ عسكريه واسطه سيله قيد اطاعته ادخال اولنمشدر :

بو مدت ظرفنده اجراى حكومت ايدن امرا ورؤسا بونلردر :

ق . م .	اسامئ ملوك
١٢٥٠	رمان باليدين

۱۱۹۰	زمانا زکریدین	[٤]
۱۱۵۰	نابوقودور اسور	[٥]
۱۱۱۲	ماردوق نادیناخی	[٥]
۱۱۰۰	ماردوق ساپیق زرمات	
۱۰۹۰	سادونی	[٦]
۱۰۸۰	نابوزکریسکون	[۷]
۱۰۷۰	اریب ماردوق	
۱۰٦۰	ماردوق بالیدین	
۸۸۲	سبیر	
۸٦۰	نابوبالیدین	

[٤] بونك زمان حکومتنده اثور ملکی (اسورداديان) ایکنجی دفعه اوله رق بابلی فتح ایلمشدر .

[٥] بونلر اوچر دفعه اثوریلرله محاربه ایتمشلردر .

[٦] بونك زماننده اثور ملکی (اسوربل قالا) بابلی تسخیر ایدوب اشیای مثمنه یی نینوایه نقل ایتمشدر .

[۷] بونك زماندن باحث برلوحه ده اثوریلرك بغداد شهر جسیمنی تسخیر ایلدکلری ذکر اولندیغنه باقیلنجه نوحو الیده بغداد اسمیله دور قدیمده اهمیتی حائز بر قصبه بولنمسی اقتضا ایدر

٨٣٠	ماردوق زکرینکون	[٨]
٨١٠	ماردوق بالاثیریب	[٩]
..	ساموزامات	[١٠]
٧٤٧	نابوناصار	
٧٣٣	نابواوسابس	
..	زکیرو	
٧٣١	کنزیرو	
..	بالازو	
..	ایلولای	

[٨] مزقومك برادری (ما دوق بل اوسات) اعلان عصیان ایلدیکندن آثوریلرك معاونتیله اعادهٔ آسایش اولنمشدر.

[٩] بونك زماننده آثوریلر اوچ دفعه بابله هجوم ایتمشلردر.

[١٠] مزبوره آثورملکی (رمان تیرار ثالث) ك زوجه‌سی اولوب بابلی مقر حکومت اتخاذ ایلمشدر.

٧٢١	ماردوق بالیدین	[١١]
٧٠٩	سرغون	[١٢]
٧٠٣	بلیبوس	
٧٠٠	اسور نادین سوم	
٦٩٥	سوزوب	[١٣]

[١١] بوذات وطننك محافظهٔ استقلالیتی اغورنده صرف ایلدیکی مساعیدن دولایی رؤسای سائره‌دن تمیز ایدوب اون ایکی سنه مدت متوالیاً ومستقلا اجرای حکومت ایتمش واثور ملکی سرغونك قوهٔ متغلبه‌سنه مقاومت ایده‌میه‌رك فرار واختفایه مجبور اولدیغی حالده بابل ممالکنی دشمنك الندن تخلیص ایچون تدارکاتدن هیچ بر آن خالی قالمامش ومرقوم سرغونك خلفی اولان سنحریبك صدمات متوالیه‌سنه رغماً اولومنه قدر طوتدیغی مسلکده ثابت قدم بولنمشدر .

[١٢] اثور ملکی اولوب سالف البیان ماردوق بالیدینه غلبه ایلدکدن صکره بابل ملکی عنوانیله اجرای حکومت ایلمشدر .

[١٣] بونك زماننده اثور ملکی (سنحریب) بابلی کاملا تخریب ایدوب اشیای مثمنه‌سنی نینوایه نقل ایتمشدر .

٦٩٠	ریوبل
٦٨٠	موسه‌سی ماردوق
..	نابوزیر ناپستی اسیر
..	نهید ماردوق
٦٧٦	شمس ابنی
٦٧٦	نابوسلیم
٦٦٨	اسور احیدین [١٤]
٦٦٧	سلومو کین
٦٦٠	نابوبلسوم
٦٥٠	اسوربانیپال [١٥]
٦٢٥	اسور یدیلان

(١٤) توراتده (اسورحدون) اسمیله معروف اثور ملکی اولوب یرینه اوغلنی اقعاد ایدرك کندوسی بابلده اجرای حکومت ایلمشدر .

[١٥] اثور ملکی اولوب (قندلانو) اسمیله بابل ملکی عنوانی طاقمشدر .

بابلك ایکنجی دفعه دولت مستقله صورتنده شکلی

(قبل المیلاد عن سنه ٦٢٥ الی سنه ٥٣٧)

بالاده ذکر اولنان (اسور یدیلان) ك بابل والیلکنه تعیین ایلدیکی کلدانی الاصل (نابوپال اسور) نام ذات اوغانی مادی ملکی (کی اقسار) ك قزینه تزوج ایدرك مادیلرله بالاتفاق استقلالتنی اعلان ایتمش (ق.م. ٦٢٥) واثور دولتنی کاملا امحا ایلمشدر (ق.م. ٦٠٦) بوصورتله بابل دولتی یکیدن مستقل اوله رق ساحهٔ تاریخده ظهور ایلمشدر .

ق.م.	اسامیء ملوك
٦٢٥	نابوپال اسور
٦٠٤	نابوقودر اسور [١٦]

[١٦] بابل ملوکنك اك مشهوری اولوب توراتده « نبوخذنصار » اسمیله مذکور « بخت نصر » در . خلیج فارسدن بحر سفیده قدر ممتد اولان ممالکی تسخیر ایلدیکی صره ده دولت اسرائیلیه‌یی تدمیر ومسجد شریفی تخریب ایدوب مصری استیلا ایتمشدر . بابل خرابه‌لرنده موجود اولان طوغله‌لرك کافه‌سی اوزرنده مرقوملك اسمی محکوکدر .

٥٦١	عويل مرودلخ
٥٥٩	نرغال سراسور
٥٥٥	بل لابار سكون
٥٥٥	نابونيد
٥٣٨	بلساراسور [١٧]

فرسلرك استيلاسي

(قبل الميلاد عن سنه ٥٣٨ الى سنه ٣٣١)

فرس ملوكنك (كيانيان) طبقه‌سنك شهرتنى فتوحات جسيمه‌سيله اعلا ايليان كيخسروك (كيروس)ك مادى دولتنى تخريب وايران ايله اناطولينك قسم شرقيسنى ضبطايله جهانكيرلك ميداننده ابراز سطوت ايلديكى صره‌ده بابل ملك اخيرى « نابونيد » ك تجهيزات عسكريه‌يى اهمال واسكى

[١٧] تورات وتواريخ عربيه‌ده « بالطشاصر » اسميله مذكوردر . پدرى نابونيد ايله مشتركا حكومت ايلمشدر .

عبادتخانه‌لرك تعمیریله اوقاتی امرار ایلمسندن بالاستفاده بابل ممالکنی برر برر تسخیر وبابل شهر جسیمنی ده اوزون مدت محاصره‌دن صکره ضبط ایلمشدر (ق.م. ۵۳۸) .

بابل اهالیسی کیخسروك خلفی لهراسبك (قامبیسس) ك مصری محاربه‌ایله اوقات گذار اولمسندن واواخر سلطنتنده تحت حکومتك « کاذب بارتیا » طرفندن غصب اولنمسیله ظهور ایدن اغتشاشدن بالاستفاده تکرار استحصال استقلال سوداسنه دوشمش وبوصره‌ده « نیدین تابل » نامنده بریسی مذکور نابونیدك اوغلی « نابوخود نصور » اولدیغنی ادعاایله بابل ملکی عنوانیله رفع لوای عصیان ایتمش ایسه‌ده فرس ملوکندن « دارای اول » لهراسبك وفاتی عقبنده تخت حکومتنی غصب وبرقاچ ماه اجرای حکومت ایتمش اولان مرقوم « کاذب بارتیایی » طرد ودفع ایتدکدن صکره بابله عسکر سوق ایدوب شهری تکرار ضبط و « نیدین تابل » ی اعدام ایلمشدر (ق.م. ۵۲۱) .

اره‌دن اوچ سنه مرورندن صکره بابلیلر تکرار اعلان عصیان واستقلاله قیام ایتدکلرندن سوق اولنان عساکر فرسیه

یکرمی ماه مدت بابلی دائرهٔ محاصره‌یه الەرق ایکنجی دفعه فتح وضبطه موفق اولمشدر .

برسنه صکره بنه « نابونید » ك اوغلی اولدیغنی ادعا ایله فتنه‌نمای اختلال اولمغه باشلایان « راخرو » نامنده بر ارمنی دخی کذلك عساکر فرسیه طرفندن اخذ وکرفت وعونه‌سی محو وتارمار ایدلمشدر .

سودای استقلال ایله بی قرار اولان بابلیلرك برقاچ سنه صکره بتکرار عصیان ایله برحکومت مستقله تشکیل ایتملری اوزرینه « دارا » برقوهٔ جسیمه ایله بابله عزیمت ایدرك شهری ضبط وتسخیر واستحکاماتنی تخریب وتدمیر ایتمشدر (ق . م . ٤٨٨) .

« دارا » نك خلفی اولان « سرخس » ك زمان حکومتنده دخی بابلده اختلال ظهور ایتمش ایسه‌ده خسرو موحی الیه بابلی نهب وغارتله اعادهٔ اسایشه موفق اولمش (ق . م . ٤٨١) ومن بعد بابل ممالکی ارتق فرس والیلرینك اداره‌سنده قالمشدر .

یونانیلرك استیلاسی

(قبل المیلاد عن سنه ٣٣١ الی سنه ١٥٠)

اسکندر یونانی فرس ملکی دارای ثالثی اربیل صحراسنده تشکیل وقوتنی تدمیر ایلدکدن صکره (ق . م . ٣٣١) سائر ممالکنی تسخیر ایلدیکی کبی بابلی دخی ضبط وکندوسنه اقامتگاه اتخاذ ایلمشدر .

اسکندرك وفاتیله (ق . م . ٣٢٣) عسکری سرکردەلری ارەسنده وقوع بولان منازعات شدیدەدن صکره ایرانده واقع (تریپار ایدیسوس) نام شهرده عقد اولنان مقاوله موجبنجه (ق . م . ٣٢١) جزیره اراضیسنك والیلکی « سلفقوس » نام جنراله توديع اولندی . مؤخراً (ق . م . ٣١٦) « انتیغونوس » نامنده دیکر بر جنرالك سوق ایلدیکی قوۀ عسکریەیه مقاومت ایدەمیەجکنی مومی الیه سلفقوس اکلایەرق مصره التجا ایتمش ایسەده درت سنه صکره (ق . م . ٣١٢) مظفراً عودت ایدوب دولت سلفقیەیی تشکیل ایتمش واوسنه ملل شرقیەجه « دور سلفقیان » ایله معروف یکی دورك مبدائی اتخاذ اولنمشدر .

مومى اليه سلفقوس محاربات متعدده‌سنده نائل مظفريت اولديغى جهتله يونانجه غالب معناسنده اولان « نيقاتور » لقبى اسمنه علاوه اولنه‌رق تواريخده « سلفقوس نيقاتور » اسميله اشتهار ايتمش و تسخير ايلديكى ممالكده التمش قدر بيوك شهر بنا ايلديكى كبى دجله نهرينك ساحل يميننده و بغدادك تقريباً اوتوز كيلومتره جنوبنده بابل شهرينك انقاضندن « سلفقيه » شهرينى انشا ايله كندوسنه پاى تخت اتخاذ ايلمشدر .

شهر مذكور تجارت واسعه و صنايع متنوعه‌سيله او زمانده غايتله كسب اهميت ايدوب بش يوز بيكدن زياده اهالى‌يى حاوى و روما و اسكندريه‌دن صكره عالمك اك بيوك شهرلرندن معدود ايدى ١٠ نجق مؤخراً مقر سلطنت « سلفقيه » دن سوريه‌ده واقع « انطاكيه » يه نقل اولنديغندن بو حوالينك مركز حكومتدن اوزاق بولنمسى جهتله امر محافظه‌سنده اهمال اولنه‌رق « اشكانيان » دولتنك تشكلى و « ارشك » لرك فتوحاتى صره‌سنده الجزيره قطعه‌سى ايرانه تكرار التحاق ايلمشدر .

فرسلرك اشكانيان طبقه‌سنك دور حكومتي

(قبل الميلاد عن سنه ٢٥٠ الى بعد الميلاد سنه ٢٢٦)

بحر خزرك جنوب شرقيسنده واقع ايرانك خراسان قطعه‌سي اسميله معروف اولان ممالكك اهالیء قديمه‌سي « پارت » ديه‌كله اشتهار ايدن اقوامدر . بونلر ميلاددن ٢٥٦ سنه مقدم سلفقيان پادشاهلرينه خلع طاعت ايدرك سركرده‌لري اولان (ارشك) اهالیء فرسيه‌يي باشنه جمع وحكومت مستقله تشكيل ايله اشكانيان طبقه‌سنك مؤسسي اولمشدر . طبقهٔ مذكوره‌نك التنجي ملكي بولنان مهرداد اول (ق . م . ١٧٥ — ١٢٦) جزيره اراضيسني تسخير وسلفقيه شهريني ضبط ايلديكي كبي اول وقت سلفقيان ملكي بولنان « ديمتريوس نيقاتور » ي محاربه‌ده اسير ايتمش ودجله نهرينك ساحل يسارنده وسلفقيه قارشو-سنده واقع اولوب تواريخ عربيه‌ده « مداين » وبعض كتب فارسيه‌ده « طيسفون » ديه‌كله معروف (قتسيفون) شهر جسيمني تعمير وقيش موسملرنده كندوسنه مقر حكومت اتخاذ ايلمشدر .

اوو قتدنبرو شهر مذکور کتب اهمیت ایدوب بوحوالیده بابل و سلفقیه‌نك غیب ایتدكلری موقع عظیمی حائز اولمشدر . ایشته جزیره قطعه‌سی اوتاریخدنبرو فرس ممالکنه الحاق اولنمشیدی . انجق اوروپانك قسم اعظمیله افریقا قطعهٔ شمالیه‌سنی واسیا جهت غربیه‌سندن بعض یرلری ضبط ایتمش اولان رومادولتی فرسلرایله وقوع بولان محاربانیله جزیره‌یی دخی موقة استیلا ایتمش ایسه‌ده اوزون مدت محافظه ایده‌مامشدر .

شویله‌که :

روما جمهوریتنك قوهٔ اجرائیه‌سنی کندولرینه حصر ایدن « سزار » و « پومپیوس » و « قراسوس » نام ذوات ثلثه‌نك اوچنجیسی اولان « قراسوس » برالشام وجزیره سردارلغی منصبنی استحصال ایدرك ایران اوزرینه سوق عسکر ایله بابل وسلفقیه‌یی فتح ایتمش ایکن مؤخراً جزیره‌ده « حران » دینمکله معروف اولان محل قربنده‌وقوع بولان بر محاربه‌ده عسکریله برابر محوو پریشان اولمشدر . (ق ۰ م ۰ ۵۳)

روماقیصری (ترایانوس) دخی اوروپاده اجراایلدیکی فتوحات عظیمه‌یه مغروراً واسکندر یونانی‌یی

تقلیداً ممالك شرقیه‌یی ضبط هوسنه دوشه‌رك خلیج فارسه قدر سوق لشکر ایله سلفقیه‌یی اشغال (ب ۰ م۰ ۱۱٦) وعربستان ساحل شرقیسنی کمیلریله اضمحلال ایلمش ایسه‌ده خلفی قیصر (هادریانوس) بوقدر ممالك جسیمه وبعیده‌یی ضبط ایده‌میه‌جکنی درك ایدرك ممالکنك حدودینی فرات نهرینك بوینه کیرو چکمشدر .

کذلك قیصر (مارقوس اورلیوس) ك هنکام حکومتنده اولوقت اشکانیان ملکی اولان « پلاش رابع » اوزرینه « اویدیوس قاسیوس » نام جنرال قوماندەسنده سوق اولنان فرقهٔ عسکریه ایران عسکرینی رجعته اجبار ایلدیکندن قتیسیفون (مداین) شهرینه بالدخول یغما وسلفقیه‌یی هدم وتخریب ایله اهالیسندن اوچیوزبیك نفرذبح واعدام ایلدی (ب ۰ م۰ ۱٦٥)

وینه روما قیصری (سپتموس سوه روس) ك هنکام حکومتنده رومالولر قتیسیفونه دخول ایدوب اهالیسندن یوز بیك نفر اسیر الدقدن صکره شهری تخریب ایلدیلر ۰ بو محاربه‌دن صکره سلفقیه شهری برده‌ا تعمیراولنمیه‌رق اسمی صحائف تاریخدن محو اولمش ایسه‌ده « قتیسیفون » شهری

یکیدن تعمیر اولنه‌رق فرس پادشاهلرینه قیش موسمنده مسکن اتخاذ اولنمشدر .

اشکانیان دولتی روماللولرك تعداد اولنان هجوملرنده و دیکر محاربه‌لرنده مغلوب اولدیغی حالده بیله از مدت ایچنده اعادهٔ قوت ایده بیلمش ایسه‌ده ساسانیان طبقه‌سنك ظهوریله منقرض اولمشدر .

فرسلرك ساسانیان طبقه‌سنك دور استیلاسی

(بعدالمیلاد عن سنه ۲۲۶ الی سنه ٦٣٦)

اشکانیان عسکری قوماندا سنده کسب شهرت ایتمش اولان « اردشیر » نام ذات بعض مؤرخلرك قولنجه « بابك » نامنده بر دباغك قاریسیله « ساسان » نامنده بر عسکر نفرینك معاشقهٔ غیر مشروعه‌لرندن تولد ایلمش وبوندن دولایی کندوسی « اردشیر بابکیان » واخلافی « ساسانیان » تسمیه اولنمشدر ؛ بر طاقمی ده مزبور ادرشیرك فرس ملوك قدیمه‌سنك « کیانیان » سلسله‌سنه منسوب اولدیغنی افاده ایدیورلر .

هرحالده «اصطخر» (برسه پولیس) حاکمی اداره‌سنده بولنان «داربکرد»ك والیسنك وفاتنده مذکور اردشیر باشنه جمع ایلدیکی جم غفیر ایله خلع طاعت ایدرك «ششتر» قربنده ایقاع ایلدیکی محاربه‌ده اشکانیان ملك اخیری «ارتابان» ی قتل ایله حکومتی غصب ودولت ساسانیه‌یی تشکیل ایلمشدر .

طبقهٔ اشکانیانك هنکام حکومتنده سوریه واسیای شرقی‌یی یداستقلالنه کچیرن رومالولر مملکتلرینك حدودینی فرات بوینه قدر توسیع ایتدکلرندن واردشیر ایسه کیخسرو ودارا زمانلرنده فرسلرك ضبط ایلدکلری اراضینك استرجاعنی قصد ایلدیکندن روما‌نك ممالك شرقیه‌سنه سوق جیوش وقیصر علکساندر سوه روس ایله ۲۳۳ سنهٔ میلادیه‌سنده محاربه ایتمش ایسه‌ده مقهوراً رجعته مجبور اولمش وجزیره اراضیسنی رومالولره ترك ایلمشدر .

بونکله برابر مقصد اصلیسندن فراغت ایتمیوب روما لولرك ضبط ایلدکلری ممالکك حرباً استرجاعنه تکرار تشبث ایتمش وحتی بعض صدمه‌لرده مظفر اولمش ایسه‌ده جزیره اراضیسنك استردادینه موفق اوله‌مامشدر .

انجق خلفی « شاپور » (ب٠م٠ ۲٤۰ — ۲۷۱) سلفنك عدم موفقیتی همتنه خللل کتورمیه‌رك ینه روماللرك ممالکی غارت ایله « حران » و « نصیبین » قلاعنی فتح وروم عسکرینی « آدسا » (اورفه) قربنده اضمحلال وقیصرلری « والریانوس » ی اسیر ایلمش (ب٠م٠ ۲٦۰) وبوصورتله روم‌ممالك شرقیه‌سنك آکثرینی ضبط ایندیکی کبی جزیره‌یی دخی استرداد ایلمشدر ٠

بهرام ثالثك زمان حکومتنده روماللر قیصر والریانوسك اسارتندن وکوردیکی حقارتدن اخذ انتقام مقصدیله قوهٔ عظیمه تجهیز ایدرك قیصر « قاروس » قوماندانسی آلتنده سوق ایتمش وجزیره اراضیسنی غارت وقتیسیفون شهرینی یغما ایله (ب٠م٠ ۲۸۳) دجله نهرینك ساحل شرقیسنی‌ده استیلا ایلمشلر ایسه‌ده قیصر قاروسك صاعقه نزولیله وقوع وفاتندن ناشی مظفریتلرندن استفاده ایتمکسزین رجعت ایتمشلردر ٠

بونکله برابر فرس ملکی « نرسی » نك زمان حکومتنده (ب٠م٠ ۲۸۳ — ۳۰۰) قیصر « دیوقلسیانوس » انطاکیه‌ده اقامت ایدرك « غالریوس » نام قوماندانك ریاستیله

فرسلر اوزرینه عسکر سوق ایتمش (ب۰م۰ ۲۹۶) وطرفین عسکری بیننده جزیره صحرالرنده نتیجه‌سز ایکی مصادمه وقوع بولمش واوچنجی مصادمه‌ده روما عسکری کاملا محو اولمش ایسه‌ده ایرتسی سنه (ب۰م۰ ۲۹۷) ینه مومی الیه « غالریوس » یکرمی بش بیك نفر عسکریله برابر فراتی کچه‌رك فرس عسکرینی تنکیل ایتمش وملکلری « نرسی » دخی مجروح اولدیغی حالده فرار ایلمشدر .

بو محاربه‌دن صکره عقد اولنان مصالحه‌ده فرسلولر متعدد نزاع وقتاله سبب اولان جزیره قطعه‌سنده‌کی حقلرینی کاملا رومالولره تفویض ایتدکدن بشقه دجله‌نك ماوراسنده‌بش ولایت دخی ترك ایلمشلردر .

فرسلولر ایله رومالولر اره‌سنده بو حال اوزره صلح ومسالمت قرق سنه مدت استقرار ایتمش ایسه‌ده رومادولتنده حاصل اولان اغتشاشدن بالاستفاده فرس ملکی شاپور ثانی (ب۰م۰ ۳۰۹ — ۳۷۹) مترقب اولدیغی فرصتی کچورمیه‌رك روما دولتنك شرق ولایاتنی یکرمی اوچ سنه ظرفنده (ب۰م۰ ۳۳۷ — ۳۶۰) غارت ایله قلاع جسیمهٔ متعدده‌یی فتح ایلمشدر .

مع هذا قيصر يوليانوس ٣٦٣ سنهٔ ميلاديه‌سنده قوهٔ عظيمه ومتعدد كميلر ايله فرات صولرينك اقنتيسيله وفرات ودجله نهرلريني برلشمش و « نهر ملك » تسميه اولنمش اولان قنـال واسطه‌سيله سلفقيه شهر قديمندن متبـاقى « كوش » محله‌سى قربنه قدر كلمش واشبو محله‌نك قارشوسنده ودجله‌نك ساحل يسارنده واقع قتيسيفون [١٨] شهر عظيمنى ضبط ويغماايلمسيله شاپور فرسلولرى جمع ايدرك مداينى استرداد وروماولرى طرد ايلمشدر .

ساسانياندن « خسرو پرويز » (كسراى ثانى) دخى (ب؛م؛ ٥٩٠ — ٦٢٨) « ماردين » و « دورا » و « آمد » (ديازبكر) و « آدسا » (اورفه) قلاعنى ضبط وسوريه وقدس شريف ايله مصرى‌ده استيلا ايله ايران حدودينى برطرفدن بحرسفيده وديكر طرفدن نيل نهرينه قدر تمديد ايلمش ايسه‌ده تسخير ايلديكى ممالكى اوزون مدت

---

(١٨) نهرك ساحل يميننده واقع محله ايله قتيسيفون شهرى كمى كوپريسى واسطه‌سيله مربوط بولنه‌رق ايكيسنه مؤخراً مداين اسمى اطلاق اولندى .

ضبط ایده‌میوب قیصر شرق « هراقلی » طرفندن استرداد اولندی .

ایشته بیك سنه‌دن زیاده مدت ظرفنده عالم مدنیتی اشغال ایدن برطرفدن فرس ودیکرطرفدن یونان ومؤخراً روما دولتلری شوکت جلیلهٔ اسلامیه‌نك ظهوریله روماشرق دولتی برقاچ عصر دها دوام ایتمش ایسه‌ده فرس دولتی درحال منقرض اولمشدر .

شویله که :

عربستان شبه‌جزیره‌سنك جهت شمالیه‌سی تکمیلا ید اسلامه کچدکدن صکره حضرت ابوبکرك خلافتی برنجی سنه‌سنده (ب . م . ٦۳۲) خالد بن الولیدك فرات ساحلنده واقع « انبار » وکوفه‌نك اوچ میل مسافه‌سنده وشمدیکی نجف قصبه‌سنك قربنده واقع اولوب ملوك عربك مقر حکومتی بولنمش اولان « حیره » شهرلرینی ضبط ایلدیکی کبی حضرت عمرك خلافتی زماننده کوفه‌نك اون بش فرسخ مسافه‌سنده وجهت غربیه‌سنده واقع اولان « قادسیه » نك قربنده فرس عسکری رستمك وجنود اسلامیه سعد ابن ابی وقاص حضرتلرینك تحت قوماندالرنده اولدقلری حالده اردولرنده

مصادمه وقوع بولوب فرسلولر کاملا مضمحل اولمش ومشار الیه سعد حضرتلری معیتیله برابر فرس پای تختی اولان مداینی فتح ایلمش (ب٠م٠ ٦٣٦) وبو صورتله عراق قطعه‌سی ممالك اسلامیه‌یه الحاق اولنمشدر ٠

خاتمه

ایشته عراق سفلینك تاریخی مبدأندن فتح اسلامه قدر عرض اولندیغی صورتده اولوب تتمه‌سی تواریخ اسلامده موجود ومکرراً ولایت سالنامه‌لرنده دخی منقول بولدیغندن شمدی تکرار درجندن صرف نظر اولنمشدر ٠

ولایت ترجمانی
ساسون

انتهـــاه

دفعه

٨

فیاتی

مجیدی

(١)